

A KEGYES-TANÍTÓRENDIEK
BUDAPESTI FŐGYMNASIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

AZ 1902–1903. ISKOLAÉVRŐL

KÖZLI

KOVÁTS ANTAL

IGAZGATÓ

BUDAPEST

A STEPHANEUM NYOMÁSA

1903

A KEGYES-TANÍTÓRENDIEK
BUDAPESTI FŐGYMNASIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

AZ 1902–1903. ISKOLAÉVRŐL

KÖZLI

KOVÁTS ANTAL

IGAZGATÓ

BUDAPEST

A STEPHANEUM NYOMÁSA

1903

ELHUNYTJAINK EMLÉKEZETE

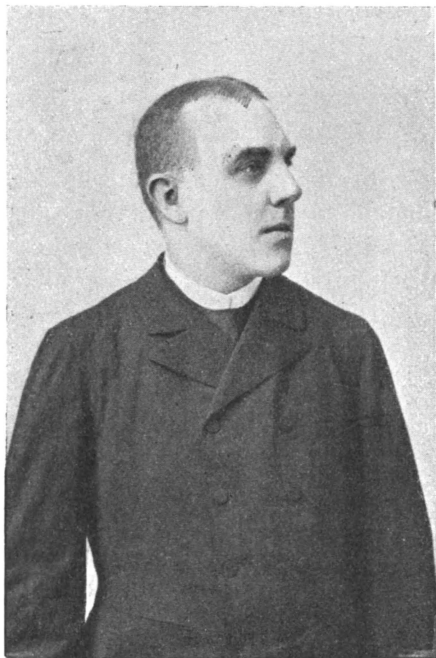
(PINTÉR KÁLMÁN, JANKY KÁROLY, dr. SCHMIDT ÁGOSTON)

Dr. VINCZE JÓZSEF,
kegyes-tanítórendi tanár.

EZ AZ ISKOLAÉV tanárkarunkat három sírhalomhoz szólította fájdalmas bucsúzóra. PINTÉR KÁLMÁN, JANKY KÁROLY és dr. SCHMIDT ÁGOSTON hunytak el az Úrban. Az előkészített és váratlan csapás egyaránt lesújtólag hatott. Megrázta azokat, a kik csak a hír útján értesültek, elborította azok lelkét, a kiknek környezetéhez tartozván, a kikerülhetetlent sejtelmesen érezték vagy megdöbbenve fogadták. A régi tanárgárdának ez a három neves alakja évtizedek munkásságát ebben az intézetben folytatta. Az elcsitító halál már előbb elszólította kettőjüket előre küldött hírnökeivel a nyilvánosság teréről, csak azután végezte rajtuk romboló munkáját. PINTÉR KÁLMÁN Veszprémben hunyt el, JANKY KÁROLY Tatán tért örökös nyugalomra. Dr. SCHMIDT ÁGOSTON az iskola falai közül egyenesen a sírholthba távozott. Azonban mindhármajuk működése annyira egységes, a haláluk okozta fájdalom még körünkben levő tanítványaiban annyira egyformán élő, hogy jogosnak tartottuk szerzetestestvéreink együttes emlékének ezen a helyen való közös áldozást. Hisz fáradozásuk eredményéről évtizedeken át ez a könyvecske számolt be, ennek a lapjairól tudták meg a már közpályán élő tanítványaik, hogy régi jó tanáraik most is fáradoznak. Ha most a szomorú valóságot újra föllevenítik soraink, keltsük életre, habár szórványosan is, azokat az apróságokat, a melyek tanítványaik szívében élő képüket még élénkebbé rajzolják. Kegyeletes munkánkat azonban nem bírjuk egyenlő mértékben megoldani. Az egy hivatásnak élő elhunytjaink működési köre, külön irányú szakképzettsége, egyénisége, majd fukarkodott, majd pedig bőségesebb adatszóporttal világította meg a tőlünk távol töltött éveket is. Készségesen öleljük föl ezeket az emlékeket, a hiányokat pedig pótolja szeretetünk osztatlan volta.

A Magyarország huszonnégy középiskolájában működő kegyes-tanítórendi tanárnak évei az általános érdeknek engedelmeskedve a lehető legváltozatosabb képeket teremthetik. Az országnak változatos vidékei, különböző nyelvű fiai, elütő népszokásai gazdag tapasztalatokkal látják el ép a tanárpályán működőt, a ki közvetlenül érintkezik a legüdébb világgal, a gyermeklélekkel. Mindenütt marad emléke odaadó munkásságának, mindenik helyről kiséri

PINTÉR KÁLMÁN.

a szerető érdeklődés. PINTÉR KÁLMÁN huszonhatéves tanári működése közben az ország szívében, Kecskeméten és Veszprémben aratta pályájának kalászeit. 1874-ben került Veszprémbe huszéves korában, a hol a fejlődő társasélet, barátságos körök növelték kedélyének vele született gazdagságát, a jótékonycélú előadások, estélyek pedig ösztökölték általános látókörének kiszélesítésére. Négy évig dolgozott itt mint próbaéves tanár. Már ekkor is sokoldalú tevékenységében életpályájának és hivatásának komoly átérzése vezérli, a mikor 1878 június 10-én ünnepélyes fogadalommal örökre leköti magát rendjéhez és ennek a hónapnak 28-án KOVÁCS ZSIGMOND

veszprémi püspök áldozópappá szenteli. 1879—80-ban Budapesten tanárkodva hallgatja az egyetem előadásait. 1881—2 iskolaévtől 1888-ig Kecskeméten találjuk, a honnan Budapestre jött. Ezek azok a számadatok, a melyek PINTÉR KÁLMÁN működésének területeit eldarabolják, de jellemének egységes képét annál hatalmasabban nevelik. Az ő szerető gondoskodásával összegyűjtött írásokból iparkodjunk ezt megalkotni.

PINTÉR KÁLMÁN hátrahagyott írásaiban ez a jellemzetes mondat tűnik szembe: A legérdekesebb emlékkönyv reánk nézve mindenesetre a saját lelkünk; s az a legboldogabb ember, a ki ezt az emlékkönyvet forgatja a legörömebb. Alig hagyta el az

iskola termeit, új állásának pihenő óráiban, a rendfőnöki titkárságban, már is azokat a szálakat gombolyította le, a melyek az ő lelkét és annyi évnek napjait a maguk apróságával összekötözték, bogozták. Előkerültek a sárgult levelű jegyzőkönyvek, a hol apró betűsorok beszéltek a próbaévnek nem egy napjáról, föléledtek a kezdő tanár szárnypróbálgatásához füződő reflexiók, ismét megújultak a Gyakorló iskolának harczos kedvéhez csatolt megjegyzésekkel együtt a nagyatermettségnek és bohóskodásnak előképei. Mikor aztán pihenni tért abba a kedves városba, a hol gyakorló éveinek első tapasztalatai készítették tollát sokirányú észrevételeinek megörökítésére, ott már féltő gondoskodással gyűjtötte össze írásait, rendezgette levelezését és újból irogatta le nyomtatásra szánt költeményeit.

«Én már nagyon meg tudom becsülni multamnak örömeit, melyek kedves képekben vonulnak el lelkem előtt, s átérzem egy-egy szép mozzanat vagy időpont emlékeinek értékét.» Mindenesetre épen költeményeinek napvilágra bocsátásával igazolta vagy legalább óhajtotta is egészen megbizonyítani levelének ezt a töredékét. Hisz abban a száz egy néhányra menő versecskében PINTÉR-nek egyénisége tökéletesen kibontakozik. A kolostornak, iskolának vezérférfia, a jó barát, a kegyeletet ápoló fiú, a hazafias érzéstől hevített magyar ember mind megannyi új megnyilatkozása a költőnek, egy-egy új vonása gyengéd lelkének :

Lantomon az ének kis patak folyása,
Messze nem hallatszik méla csobogása,
Hajlongó fűszállal beszélget a habja,
S csevegését csak a völgy virága hallja.
Völgy az én magányom, kis patakja szívem,
A mit itten érez, eldanolja hiven.
De rokonkeblekhez száll csupán az ének,
Virágai ezek csendes életemnek.

(Költészetem.)

Ezt a lantot pengetve járja be Várkonyinak mezeit, «Hösi multnak annyi szép emlékét, Hol hagyátok elröpült idők? Nincsen emlék; hallgatag most Várkony, Elmerengve nézi a Tiszát... Itt születtem én, ezen a tájon, Gyermekevim itten éltem át.» — Élettörténetének nem egy mozzanatát írja le a megfelelő érzések megörökítésével. Elhagyta a jegyzői házat, oda hagyta a pusztai élet bájos képeit, elmaradt a zöld kalászu tenger, ritkán hallotta már a pacsirta énekét, csak íróasztala mellett képzei el a természetet, mert «Más irányba csalta egy mosolygó tündér, Oda, h

a lélek még magasbra szállhat». Ebből a magasból tekint le azokra, a kiket elhagyott s a kik még korábban távoztak el mellőle.

A jó édes anyának emléke nemcsak a még gyermeket indítja bús hangulatba, mert a fényben álló szép karácsonyfa mellől hiányozott az édes anya, a férfiúnak is maradt bús borongós öröksége a korai elválásból: «Rövid élted szenvedése, Jó anyám, lelkembe szállott, Lelkem a fény, mely gyakorta, Csendes éjjel száll sírodra S hoz te rólad égi álmot...» A másik sírdombra is a kegyeletfakasztotta virágokat ülteti és még merengőbbek az elhunyt emlékének áldozott sorok: «Szeretném megsiratni Korán tört éltedet, Ajkad kihalt mosolyát, Ifjú reményidet «(Hugom emlékének 1875 nov. 14.) A meghatottságnak e kedves érzése megmaradt PINTÉR-nek. Pályájának kezdetén erejének tudatában, nagyra törő lelkesedtségétől vezérelve a magasabb felé, sokszor foglalkoztatja az enyészetnek gondolata. A hol ő is megtért pihenni, a veszprémi temetőnek halottaihoz száll vigasztalt bánatos szava:

Nyugodjatok sokáig
Csendben, békében, boldogan,
Hisz töletek a bánat
Örökre távol, messze van...
A földi kin ezer gyötrő baját
Pótolja hosszú édes álmodok,
A melyre oly szép lesz az ébredés —
Nyugodjatok, nyugodjatok!...

(1877. nov. 1.)

A mikor verseit együtt óhajtotta szárnyukra bocsátani, a régi verseken elmerengve, vallja: «Most is érzem, hogy a lelkem Egy-egy része ott van rajta». Nem vágyódott arra, hogy a piacz lármájába dobja azokat a sorokat, a melyek «verejtékes munka közben» a fáradt léleknek enyhületére támadtak. Az érző szívnek dobbanásairól óhajtzott vallomást adni. Az idő gyorsabb forgása, betegségének egyre súlyosabbá alakulása megfosztották ettől a kedves gondolatától. Írásai között ott találtam azokat a gondosan elkészített ivateket s az üde költővilágban egyre elém tűnt az a tévedező tekintetű, örökösen szomorú ember. Pedig mennyire élesen látott s minő klasszikus derűtség lakozott benne. Nem akarom itt említeni azokat a lendületes helyeket, a hol hazafias szívének nemes dobbanásai kitetszenek, juttassuk ezt az irodalom szeretetének rajzába. A természetnek örökös szépsége lelkesedésének igazságáról tanuskodó sorokat csal ki lelkéből: «Szabadon a mult s jövő közt Ég felé vonz egy nagy érzet — Itt szeretnék

élni, halni Kebleden nagy, szent természet!» Ha nem is bocsát-kozik apró képek kidolgozásába, bőven fonogatja ihletett eszméi-hez a mezők virágait. Lehangeltségében elmerengve követi a futó felhő oszladozását, majd hirtelen elmélkedésbe csap az anyag örökös változásán s megnyugodott érzésben száll föl imádság-szerű éneke:

S hogy — bár a por a porhoz visszatér —
 A szellemnek sirt semmi kéz nem ás:
 E szép hit is te általad tenyész
 Nagy eszme oh dicső föltámadás! . . . (Veszprém 1877.)

Általában, a mily szerény körben voltak ismertek lantjának szülőttei, úgy jellemzően még kifejezéseiben is takarékoskodik a hatás eszközeivel. Hogy cziczomázni is birta volna költészetét, «Sándor barátomnak» ajánlott költeményére hivatkozom. A szív-nek jóformán valamennyi ékességéről szól ez a tanító allegoria, a képek elhagyják PINTÉR-nek megszokott mezejét, mintegy jól esik néki, hogy tehetségét kimutathatja, hisz panaszkodva szól:

. . . a költészet égi szent jogát
 Az önzés vad hatalma vette át,
 Elállva bölcsen azt a szép utat,
 A melyre lépni másnak is szabad.

Muzsája azonban egyre hallgatagabb. Egy-egy üdvözlő dal fakad ajakáról, köszöntve egyházának főpapját. Rendtársainak jubileumát örvendező szavakkal hirdeti s a mint kis tanítványainál az igazság, lelkesedés, jóság, hála, szeretet, szerénység oktató tárgyakként töltik el a szakokat, a munkában megőszült, de ifjú lelkű bajnokok életéből a hivatottságnak vezéreszméit olvassa ki. A miről a mi sokat szenvedett társunk szeretett álmódózva mesélni, a nyugalomba vonuló aggastyán hosszú, csendes éveiről, ennek a gondolata ezekben az üdvözlő sorokban is kísérti:

Beszélj sokat s mutasd meg azt nekünk,
 Korodba jutva *tán* — minők legyünk?
 Az ötven év kiérdemelt jutalmát
 Érezni csak most fogja még szived. (Kucserik S. jub.)

De különösen a hazaszeretet az az érzés, a melynek birtoka a köteleiséget egyre tudatosabbá teheti, ezt fejezi ki egy más alkalomra írt fiatalkori verse: «S míg szeretve nézed szép hazádat: Lelkeden egy édes érzet támad . . . Férfit adtál, polgárt a hazának. Férfit adtál szerzetednek is, Nézz he kebled titkos rejtekébe

És merengj el drága multadon: Öntudat s agg élted koronája: Őszhajad — a munka szép jutalma!» Néha a keserűség cseppjei vegyülnek ezekbe az általán emelkedett hangulatu gondolatokba; nemcsak a közállapotok fordulásai bántják, az ő kedélyének látóhatárát is elborítja egy-egy felhő s tűnődve kérdezi:

Miért is vagy te lelkünk rezgő délibábja,
Enyelgő képzelet!
Mosolygó képeket rajzolsz a távolba —
S megcsalod a szívet!

De sohasem a kételkedés avagy a sötét kétségbeesés csalja ki ezeket a fölkiáltásokat, az ábrándozó léleknek édesen bús elmerüléseiben egymás mellé rakja az elmulás tüneteit, a felhőn megtört napsugár, a hervadó rózsza mámorító illata, végső sóhaja mintha mind eszébe juttatná, előre éreztetné vele, hogy korán, még szép remények közepette kell letennie sok munkát győző fegyvereit, azért kiáltja tragikus lelkesedéssel: «Ez a néma harc a legszebb, Mely gyönyör s kín közt támad»... Azonban miért is ne lennénk az igaz embernek ilyen elborulására, hisz maga is nyilatkozik erről egyik fölolvadásában: Én hiszek a költő bánatának őszinteségében, mert igazi költő színlelni nem tud. Lehet, hogy ez lelkének egy pillanatnyi fölhevülése, melyet megragadott, mint alkalmas költői motivumot, de hangulatnak hangulat, a mi nélkül pedig költemény létre nem jöhet; s ezt a hangulatot én méltányolni tudom. (A bűnbánat költészete, 1893.)

Írásainak egyik jelentős részében a társaság embere szólal meg. A szép élet, a kalobiotika eszméje oda volt lánczolva oldalához, az sugdosott a fülébe soha nem szünő biztatást: «Menj s kísérelj meg a társadalmi élet széppé tevését, van benned erre tehetség, csak akarat kell». S PINTÉR KÁLMÁN ment és akart! Így szól emlékbeszédében KOVÁTS ANTAL. Hogy mit alkotott a társaságban, hagyjuk a következő sorokra, lássuk inkább eszközeit. Kéziratában verses dramolettek maradtak, a melyekkel csak közönsége derűtségének szolgált, Calamus álnéven nem egy sziporkázó elme-futtatás forgott közkézen a vidéki lapok útján, megjelentek a művészi társaság verses jegyzőkönyvei és híralatai, elrepültek a posta útján verses levelei, tréfás felköszöntői, a vidéki szerkesztőhöz küldött beszámolóí. Mindegyikben a magyar embernek tősgyökeres humora ragadta el barátait, találó ötletekkel folyton-folyvást lebilincselte figyelmüket hosszú lélekzetű rigmusaiban. A pattanó élczek záporában még sem sértett, hisz az emberi bohó-

ságokat jótakaró szeretettel leste meg, a nélkül, hogy maga az ítélkező álarca alá rejtett volna.

Munkásságának nemes ösztönzője volt a magyar irodalomnak folytonos buvárlata. Valósággal az anyaföldnek tápláló erejeként hatott reá ennek a tanítása, mert a hányszor a túlfeszített munka meggyötörte szervezetét, mindannyiszor a kézbe ragadott toll elfeledtette a testnek gyengeségét, mindig egyszerre a magyar nemzeti szellemnek törhetetlen erejű munkása lett. Tanulmányozta a nyelvet és irodalmat egyaránt, a régi magyar nyelv fontosságáról, a maiaknál teljesebb és világosabb nyelvtani alakokról szóló értekezései csak bizonyosságai egyik oldalú tanulmányainak. Az irodalom szeretete hatalmasabban élt egész lényében, hogysen meg tudott volna az iskola falai között maradni hirdetésével. A nemzeti apostolkodást látja ebben, eleinte apróbb előkészítő tanulmányok jelennek meg, mintha csak a tudásvágyókat szeretné a biztos talajra kalauzolni. Az esztetikai érzés fejlesztéséről ír a veszprémi gimnázium értesítőjében (1877—78). Érdekes, hogy tárgyát inkább társadalmi szempontból az általános nevelés vezérlése végett fogja föl. Az ész és a szív nevelésének fontosságát különösen hangsúlyozza, mert ezek adják meg az erkölcsi erőt és a boldog kedélyt. Különösen megható törekvésének az a rúgója, hogy egy-egy jelentősebb irodalmi tanulmányt a kegyelet adójának szeret magyarázni. Tehát a hálás ember ébredjen föl a közönségben, hisz joggal várhatjuk ezt a közeledést az írókhoz, a kiknek mindegyike annyi léleknek nyújtott élvezetet, szórakozást, annyi fiatal szívbe varázsolt nemes érzelmeket s oly érdekes emlékeket idézett elő a mult idők romjaiból! (JÓSIKA emléke.) Tünődve, elszorult szívvel kérdi, miért mellőzzük a régi irodalmat.

«A megsokasodott élet körülményei, a rohanva haladás vágya kényszerít arra, hogy közönyösen haladjunk el mellettük... Közönségünkben nincs érzék az irodalmi művelődés iránt? Van; de a régi írók ismerete nélkül.» Javasolja tehát, hogy fölolvassokkal, íróink és költőink lapok útján való esztetikai ismertetésével ki-ki segítse elő ezt a célt. Tárca és versek jelennek meg tőle 1875—77 között a veszprémi lapokban, majd rendes tárca- és művészeti rovatvezető a Veszprémi Közlönyben 1883-tól fogva. A Kecskeméti Lapok közlik irányczikkeit 1884—1890. években. 1890—93. évek az Egyházi Közlönyben hozzák szépirodalmi cikkeit. Majd ezzel egyidőben a Magyar Szemlének rendes munkatársa lesz. A veszprémi, kecskeméti társaskörökben, a budapesti katolikus körben irodalmi tárgyú fölolvassásaival iparkodik minél

behatóbb érdeklődést teremteni. Leghatásosabban azonban értekezéseivel vágja a közönyösség erdejét. Összegezi a magyar nyelv szépségeit ARANY, TOLDI szerelmében, végig kíséri szent LÁSZLÓ alakjának fölfogását a magyar költészetben, ismerteti a lírikusok működését KISFALUDY Aurórájából. Mindig az érdeklődés felköltése, soha a csupasz tudományosság volt a vezérlője. «Irodalmunk a milleniumig» című munkájában a magyar ész és szív fényes jeleire mutat rá. A költők külsejében is megragadja «a levante, a bátor vitéz, csupa szív, csupa költészet, egy szóval a talpig magyar». ZRINYI egész magyar mivoltunk büszkesége, APÁCZAI CSERE munkássága a magyar észnek dicsősége, szándékát magyar szív sugalta. MIKES a törhetetlen hűség, FALUDI az igazi magyar észjárásnak egyik józan képviselője. Az osztályok költészetét is ép a magyar egyediségek kiválása miatt méltatja olyan nagy figyelemre. KISFALUDY SÁNDOR-ban csupán a magyar nemesség szerelmi dal-költőjét látja, BERZSENYI ódavidalga élesen megvilágítja a költő hitét, hogy a magyarság igazi mivolta, jellege és ereje a nemesi rendben rejlik. Az egy KÖLCSEY-nél tekintí meg az általános embert is «az Árpádkori ős magyarok véréből származott magyar minden ízében s a legnemesebb emberek egyike tettben, szóban és jellemben».

Mikor lantján áldoz költőink emlékének, mindig a szenvedő embernek szívét, a hazáért küzdő nemes bajnoknak példáját érzékíti meg. Hisz maga is erősen hitt a költészet nemesítő erejében. Még 1876. Veszprémben írja :

Pedig a költő lelke felhő
Az életnek borult egén,
S az, a mit magában rejt esőként
Az a kin — a bús érzemény...
Miként eső után a földből
Az a sok szép virág fakad :
A költő búja könnyeiből
Úgy alkot — sirva — dalokat.

Azért ÁNYOS sirjánál a halhatatlanságot keresve, folytatja:

Én azt hiszem, az ének égbe ment,
A fáradt léleknek nyugalmat esd.
A bú? — az oh ismét talált kebelt,
A melynek újra fájdalmat szerez.

(Kecskemét, 1874.)

RÉVAI emlékezetének adózva, mintegy saját pályájának fölfogását halljuk :

Miért élt? hogy szenvedve, türve ő is —
 Mint annyi más — dicsőségünk legyen;
 Miért küzdött? hogy a művelt magyar nyelv
 Zenéje hangozzék rónán, hegyen.
 Költői lantját ez hangolta dalra,
 Nagy lelkében ezért gyúladt a láng;
 S nyomát hagyá minden művében annak,
 Mint kell szeretni téged szent hazánk!

(Budapest, 1893.)

Még a mi hagyományos busongó kedvünkön is felhőt zavarólag hat át az a végtelen hódoló tisztelet, a melylyel a költő örök babéraihoz fűz egy levélkét:

Volt s lesz idő, midőn a kishitőség
 S hiú vágy ver tanyát a sziveken.
 Ősi jellegünkhöz meglazul a hűség —
 Sorsunk írja, hogy néha így legyen...
 De fénylenek *lángoszlopink* az éjben,
 Tőlük nyer új irányt az elhaló.
 És pezsdül a vér újra szívben, érben:
 Műved — dicső — azok közül való.

(Katona J. emlékére. Kecskemét, 1893.)

A magyar költők királyául azonban VÖRÖSMARTY-t tartotta, legodaadóbban foglalkozott költészetének tárgyalásával és mindig közelebb birt benne hatolni ama maghoz, a mely korának és jellemének burkolata alatt rejtőzött. Nem épen a vallásos költőt kereste nála, hisz ebben a fajban TOMPÁT nagyobbra becsülte. A magyarság nagy apostolaként bámulta, a kiben a magyar föld és haza szeretete, az összetartozó nemzeti érzés ereje, az igazi becsületes magyar lélek és jellem mintaképe kristályosodott ki. Maga a kor és költészete a multnak szép álma, a jövőnek reménységára, biztató hangja. Mintegy záloga fönmaradásunknak, ha olyan magyar szívvel érezünk, a hogy ő elgondolta, átérezte és hirdette. Azért egyre lankadatlanabbul igyekszik a nagy költő gondolat- és szívvilágát a magyar közönséggel megértetni. Bemutatja mint embert, összehasonlítja korának nagy reformátorával, SZÉCHENYI-vel, keresi, egymás mellé állítja rokonvonásaikat, fejtegeti hasonló törekvésüket, búsongva áll meg életük borús napjainál. A bölcselő elem VÖRÖSMARTY lyrai költeményeiben hosszabb értekezése a költő hivatását vitatja V. szempontjából. «Senkinek sem juthat eszébe V.-t. par excellence «philosoph költőnek» tartani — írja a 23. lapon — mert sokkal

mélyebben érző lélek volt, hogysem az élet jelenségeit pusztán *értelmi* szempontból vette volna számba. De az érzelemnek is van *philosophiája*; s V. nagy lelke a mily nemes érzelmeket rejtett, oly nemes *philosophiával* is volt telve... Az a hatalmas képzelő erő, mely V.-t, az *epikust*, valamennyi magyar költő fölé emeli, segítségére volt a *lyrikus* V.-nak is, nem csupán egyéni hangulatának és érzelmeinek képekbe öltöztetésében, hanem az emberi sors fordulatainak, a lét jelenségeinek elgondolásában, képzeleteinek és emlékének földézésében... Lyrai költészete egészben véve arról tanuskodik, hogy nemcsak *ethikai* elvei figyelemre méltók, hanem a lelki élet jelenségeinek is ismerte értékét és fontosságát, az emberi szellem nagy kérdései közül is több szürendezett át lelkén, ezenkívül iróniája, humora és szatirája szintén kellő világot vet szemlélődésére, vagy ha úgy tetszik, költői bölcséletére.» Idéztem ezeket az általános pontokat, hogy újból halljuk a polemikus irodalomtanárnak védőbeszédét, hogy megérthessük azt a rengeteg aprólékoskodó gondot, a mellyel V. minden egyes sorával iparkodott bizonyítani elméletét. Mindig a nagy idealista mellett harczol, ezért csoportosítja nőalakjait, ezért taglalja A vén cigányt. Még a mikor V. realizmusát kutatja is, jó eleve tiltakozik az ellen a *czélzatosság* ellen, mintha ő «*Vörösmartyban* a realizmusnak *irányelvi jelentőségét*» akarta volna megállapítani, nem elvi jelentőségét, hanem csupán vonásait. Végére pedig — így szól utoljára a védelmező részben — *ha érzésből fakadó s konkrét helyzet sugalmazta gondolatokat* kívánunk a költőtől, e kívánalomnak senki jobban és bőségesebben eleget nem tett, mint *Vörösmarty*. Ez is egyik igazolása lehet annak, hogy volt annyi realizmus költészetében, a mennyi épen elég arra, hogy az idealissal együtt kellő arányban képezzen alkotórészt a költészetben s elég arra, hogy költőnk a realistikák szempontjából is az lehessen, a minőnek büszkén valljuk: *az igazi emberit* kifejező nagy költő s mindenekfölött *magyar*.

Habár a magyar költők királyaként tisztelte is PINTÉR VÖRÖSMARTY-t, nem volt elfogult a magyar Parnasszussal szemben. «Volt idő — írja — mikor az élő magyar költők közt őt tartották a «legnagyobb»nak», de megérhette, hogy arra a rangra fölemelkedett más is. Az idegen nemzetek büszkén emlegetik nagy költőiket egymás mellett *egyenlő* rangban. VÖRÖSMARTY-ra nézve szükséges-e a «rivalitás» kérdését fölvetni? Legyen erre felelet az ő költészete.» (Irodalmi dolgozatok VÖRÖSMARTY-ról. 60. l.) Nem is kell messze vetődnünk a találgatásban, miért harczolt annyit és

kizárólag mégis ezért az egyetlen költőért. Ismét magyar szíve felel meg. Megjósolja, minél kevésbé fogjuk érteni VÖRÖSMARTY-t, annál távolabb jutunk a nemzeti eszméktől. Mert ő a magyar haza és nemzet minden osztályát, minden ügyét, az összesnek sorsát, törekvését, reményét és aggodalmát föl fogta lelkében és kifejezte költészetében... Egy-két költeményének csaknem minden sora, mint megjegeződött igazság, nemzeti jelmondatként él minden magyar lelkében; számos költeményének egy-egy eszméje, egy-egy mondata örök igazságként vagy a nemzeti lélek önkénytelen, természetes megnyilatkozásaként mint irányeszme, szállóige lett általánossá.

Még megérte PINTÉR KÁLMÁN, hogy az a mag, a melyet ő hitegetett Magyarország osztatlan közönsége közé, izmos fává erősödött. 1900 november elsején őt is megválasztják a VÖRÖSMARTY-szobor előkészítő munkabizottság egyik alelnökéül. Pedig a kezdetek kezdetén mennyi félreértéssel kellett küzdenie! A kit a tárgyilagosság írásaiban nem szokott elhagyni, a Magyar Szemle 1898. I. 9. számában fölpattanva veti oda: «Mert ha egy hazafias eszme kötelességszerű megvalósításáról van szó, akkor becsületes és igazságos észjárás szerint nem volna szabad arra tekinteni, hogy kath. vagy nem kath. helyről indult-e ki? VÖRÖSMARTY szobrának eszméjét olyan hazafiasnak tartom, melynek megvalósítása nemzeti kötelesség». Majd ha a szobrászatnak alkotásában ez a nemzeti eszme megragyo a kelő nap tüzes sugaraiban, gondoljuk el hálás szívvvel, mennyire drága ereklyénk lehet nekünk az a szobor, a melyre a hazának nem egy embere, még az agyonhallgatás, félremagyarázás keserű óráiban is szellemi és testi erejének legjavát áldozta föl.

A közérdek önzetlen szolgájának, a szép, igaz és jó eszméje lelkesedéssel harczoló katonájának — a hogy KOVÁTS ANTAL mondja emlékbeszédében — a budapesti katolikus körben jutott tevékeny szerep. LÉVAY-nak lelkéhez nőtt, régi eszméje volt, hogy a szunnyadó katolikus öntudatot életre rázza a társadalmi érintkezés megteremtése által. Ez okból létesítette az ország legelső kath. körét, a budapestit, hogy itt a fővárosban indulván meg az erősebb szívverés a katholicizmus szervezetében, az idővel példaként hathasson a vidéki hasonló természetű körök alakulására is. 1892 október 3-án választják meg ügyvivő alelnöknek. 1895 december 1-én dr. CSAPODI ISTVÁN-nal körlevelet bocsát ki vidéki kath. fölolvadásokat rendező bizottság szervezésére, hogy a kath. irodalom a világi közönséggel is megismertessék, a

magasztos eszmék a szívbe, lélekbe hatolhassanak. Ő maga egyike a legbuzgóbb, a legváltozatosabb tárgyú fölolvásoknak. Alelnöki beszédei szilárd hitének legmegkapóbb bizonyítékai. «Az általános kath. önérzet, öntudat, a bátor, nyílt összetartás, az ellentétes elvek, tetszetős, de hamis irányok között szilárdan álló bizalom erőnkben és hagyományaink igazában», ezek a jelszavai. Végre is rohamosan hanyatló ereje a lemondásra készletti: «ötven év felé közeledő életkorom testi és lelki erejét is megkimélve le kell mondanom». Gyógyító irként hatott a pihenésbe nem jószántából visszavonult, de annál több szeretettel, előrelátással készletti férfitúnak, hogy 1901 márczius 31-én örökös tiszteletbeli elnöknek választották meg s jegyzőkönyvi kivonatban küldték meg elismerésük jelét. «Tíz éven keresztül volt PINTÉR KÁLMÁN körünknek ügyvivő alelnöke s ezen idő alatt soha nem lankadó lelkesedéssel, buzgalommal vezette a kör ügyeit, melynek fölvirágzása, föllandulése sok tekintetben PINTÉR KÁLMÁN nevéhez füződve s nem egy jelentős alkotása egyenesen az ő érdeme.» Most már csak képe s jó embereinek lelkébe nyomódott emlékezte figyelmet arra a munkás tagra, a ki még romboló betegségében is, utolsó napjaihoz közel állva, végezetül fölkereste sejtelmes bucsúzkodásával küzdelmeinek osztályosait.

És ennek a sokoldalú munkásságnak rajzolásában bizonynyal első helyre kellett volna helyeznem annak a tanárnak képét, melyet utódja annyi szeretettel rajzolt meg: «Mindenekelőtt mint a magyar irodalom és bölcelet ékesen szoló tanára felé fordult a figyelem és elismerés. Bámulatos az a lelkiismeretesség, az az aprólékoskodás, melylyel magyarázataira készült; nem esoda, ha a tárgy biztos tudása mellett önként jöttek ajkára azok a szemenszedett kifejezések, melyekkel állandóan le tudta bilincselni a tanulók figyelmét, föl tudta kelteni érdeklődésüket, világosságot volt képes gyújtani értelmi életük sötétségében. Mint a kellemes csengésű arany, úgy folytak ajkáról az igék, melyekkel a magyar irodalom nagy alakjainak életét és munkásságát ismertette, vallják tanítványai». (Kováts A. emlékbészéde.) Adhatott volna-e számukra ezeknél a szép intelmeknél maradandóbb örökseget: «Erősítsd mindenekfölött jellemedet a vallásos hit világosságával és igazságával, az erkölcsösség tanaival, az önzetlen és méltányos szeretet termékenyítő sugaraival s a becsületes és tisztelni való emberek példáival». Szent Atyánk, Kalazanczius szellemének méltó örököse volt; a mit iskoladrámájában vallott, önzetlenül gyakorolta:

« . . . én reátok örökül hagyám
 A szeretetet, melyben egybeforr
 Mester, tanítvány — s édes így a munka.
 A szeretet biztat, segít, vigasztal,
 A csüggedőbe életkedvet önt,
 A gyöngéket szeliden fölkarolja,
 Nehéz küzdelmet könnyűvé teszen,
 S nyomában mindenütt áldás terem».

Rendkívül sokra becsülte a kedély melegségét, a mint maga is hirdette: «A tanítás nemcsak az ismeretanyag szaporításából áll, hanem abból is, hogy eszméket költson, ébresszen föl, vagy sejtésekre adjon okot — sőt ez utóbbi föladatában még fontosabb». A budapesti kegyes-tanítórendi főgymnasium Gyakorló Iskolájának 1888 óta tizenkét éven át volt vezetője; mindig vállalta a volt nagynevű vezetők egyikének, boldogult emlékü HORVÁTH PIUS-nak buzdítását: «A mely fény szellemeteket deríti, a mely szikra sziveteket gyúlasztja, azt mind a haza oltárára kell följánlanotok». Az iskolának munkáját maga is egyengette stilisztikai, retorikai, poetikai könyveivel; magyarázta TASSO Megszabadított Jeruzsálemét, VÖRÖSMARTY Cserhalomját; kibocsátotta Magyar drámai mesék cz. kötetét, Vázlatok spanyolországi és portugáliai utamról képeit, valamennyi hazafias ünnepség alkalmával tartott emlékbeszédeket; értekezett Újabb elbeszélő irodalmunkról, A középiskolai tanterv revíziójáról; védelmére kelt a középiskolai önképzőköröknek, fejtegette a művészetek tanítását a középiskolákban a Milleniumi gondolatok cikksorozatát tartalmazó elmélkedésül, a Mult és jövő verses drámai képét előadásul nyújtotta. Midőn a Gyakorló Iskola huszonötéves jubileumát ünnepli, elárulja, miért tudott ő ebben a körben még egyszer ifjú lenni, miért tudott lelkesülni nagy költőink remekművein, miért ontotta könyeit a korán kidölt tag elsiratásakor. Mindig a jövő nemzedéket látta «az a mozgékony fiatal lélek, mely érzi magát, melyet megihletnek a nagyok példái, mely küzd magával, mint a ki álmából szeretne ébredni a bizonyos valóra s módot keres megnyilatkozásra a keblet feszítő érzelemnek, gondolatnak», folyton erre a maga rajzolta képre gondolt s ezért nem tudott lankadni.

Végre a szervezet is megelégelte az örökké tevékeny elmének munkásságát, pihenőre intette, ha nekibuzduló szive ezt a jóakarató tanácsot képes lett volna elfogadni. Még pihenőjének helyén, Feketehegy-fürdőben is mond ünnepi szentbeszédet a kápolnaszenteléskor. De ezután már az iskolaév nem találja mun-

kásainak sorában. A megtisztelő bizalom a rendfőnöki titkár teendőivel látja el, a honnan egy-egy bucsúszóra még beköszönt kedves iskolájába, azután új állásának, vagy inkább régi emlékeinek körében él. Minden jelenség a pihenőre szólította. A tökéletes üdülés elérése végett pályafutásának kezdő pontján, Veszprémben vonul meg. Mikor itt 1902 november 10-én fölkerestük, már megvívta utolsó harcát is. A késő ősznek ragyogó délutánján

JANKY KÁROLY.

szólalt meg koporsója fölött a főgymnasiumi ifjúság panaszos éneke, aztán eltűnt a tisztelő barátai, rokonai, tanítványai és pályatársai koszorújától borított barkedő annak a fáradt utasnak, a ki az örök élet révébe annyi vihar után megérkezett.

Még meg sem pihent emlékezetünk PINTÉR KÁLMÁN elvesztésének igaz voltán, újra gyászos istentiszteletre gyűlt össze ifjúságunk. Az idegennek a ravatalra helyezett egyházi öltönyök az áldozópapnak halálát hirdették; a fiatalság szívének nem kellett mondani, hogy volt igazgatójáért, Istenben boldogult JANKY KÁROLY-ért küldje könyörgését az egek Urához. Ezt a szomorú hirt

is félve rebesgették azok, a kik a boldogultat ismerték. Pedig mily nagy számba foglalhatnánk ezt össze ennek a hatvanéves férfinak életéből. Meg is oszlott a gyász. A jóbarátok, ismerősök, tanítványok zöme itt a fővárosban rötta le a részvét önkényt jövő adóját, a másik rész Tatán vett tőle végleges bucsút. Körülállták még egyszer virágdiszítette koporsóját, megtekintették még egyszer a halálban is mosolygó jóságos arcát s a temetőben domboruló sirjánál hitték el, hogy most már igazán csak emlékezetünk őrzi. Oly sokáig igazgatta ezt az intézetet, hogy ezt az évet nem is akartuk elképzelni az ő megszokott alakja nélkül. Pedig sejtenünk kellett volna, hogy erőinek fogytán a jól meg-

érdemlett pihenésben tölti el hátralevő éveit. Hanem végtelenül biztunk vas egészségében, arra gondoltunk, csak most két éve ülte meg negyvenéves tanárkodásának csendes jubileumát, megviselt erejét miért ne hozhatná most is helyre a Balatonparton átélt szünidő. De csak megkezdte az üdülést és július végső napjaiban Balaton-Fonyódról már aggasztó betegségének híre futott szét. Mindenkiiben egyszerre fölébredtek azok az elnyomott aggodalmak, a melyeket évközben sárga, összeeső arcza, megtört tekintete ébresztettek. A részvét egyszerre keletkezett a jó emberért és a kínos nyugtalanság a miatt az emberi elmének érthetetlen viszásság miatt, miért kellett egyszerre a sír mélyébe dőlnie, miért nem élvezhette a derűs öregség csöndes óráit, hogy összegezhette volna munkás életének emlékeit, tapasztalataival gazdagíthatta volna fiatal pályatársait és hálás tanítványainak a megemlékezés kedves kötelességének örömeit megszerezthette volna.

Azonban emlékét újítjuk meg. Idézzünk vissza azokat a mozzanatokat, a hol tetteiben bensejének egész mivolta zavartalanul tükröződött vissza. A lelki békesség tökéletes élvezésére akart eljutni mindenáron, ezért már eleve került a majd csendet szerző harcnak alkalmát is. Már a kezdetnél le akarta fegyverezni az összeütközések lehetőségeit, azért tréfás tóditásokkal, csodálkozó közbevetéseivel minden baj forrását, az ingerültség hangulatát iparkodott megsemmisíteni. Természetes, hogy az apró emberkéek, az ítélete elé kerülő tanítványai között akadtak ennek az elvnek buzgó, elismerő hivei. Hogyis ne, hisz a különben rettegett hatalom azonnal ajkára adta a védekező szót, a javulási szándék ígérését, vagy épen ő maga mentegette a bűnöst. Nem azért nevelt így, hogy a szeretet és szigorúság egyesítését kárhoztatta volna, hanem természetében rejlett, hogy erőlye is a gyengédségbe olvadt át. Azonkívül ehhez az intézethez kapcsolták gyermekkori emlékei is. A pesti nagygimnázium 1853—54. évről állítja ki részére az első osztályú bizonyítványt és öt osztályon keresztül szorgalmas növendéke az intézetnek, a hatodik és hetedik osztályt nyilvánosan végzi Szegeden, a nyolczadikról Kecskeméten, magánúton tanulva, vizsgáz le. 1862 július 29. napján nyeri érettségi bizonyítványát «eximio modo». Tanári zsebkönyveiben pedig 1861—62. évet már működési körben jelezve találjuk. Az első osztályban ekkor tanította a magyar és latin nyelveket, földleírást, számtant, a negyedikben pedig a magyart, természetrajzot, természettant. Hogy életének tizenkilencedik éve már a kathedrán éri, ne csodáljuk, hisz rátermettségének korán

nyilatkozó jeleiről tanúskodnak bizonyítványaiban előadását, fölfogó képességét és az írásbeliek kiállítását bíráló észrevételek. *Intelligentiae facilis, pronunciationis suavis, quae scriptione elaboranda erant, nitide scripsit.* Majd ott találjuk *pronuntiationis distinctae. In lingua Latina vertit expedite, componit accurate. In lingua Hungarica concipit facile, componit correcte.* Az 1856-os magyar nyelvű iskolai bizonyítvány nemcsak előmenetelének állandóságáról, hanem egyre fokozódó önállóságáról nyújt ígéreteket. Itt már a görög nyelvből így minősíti UJVÁRY JÁNOS: «kimerítő nyelvtani ismével s ügyesen fordít, szabatosan szerkeszt». BARANYAI ZS. a történettan és földleírásból: alapos adatismerettel, folyékony zengedező előadással, kor- és földrajzban alapos ismeret, SCHRÖCH FERENCZ a betűszámтанból: fölfogása tiszta, dolgozataiban önállólag is biztos. KALMÁR ENDRE a természettudományokból: fölfogása alapos, tárgyismerete biztos, előadása értelmes. A ki végig lapozza ezeket az idő sárgította *Testimoniumok*at, mindenütt a kötelességtudásnak, törekvésnek és meggyerő fellépésnek előképeit látja. Tanáraiból csak néhányat őrzött meg az isteni Gondviselés, a kik tanítványukat az első lépésektől kezdve pályájának delelőjén egész leáldozó napjáig végigkísérték szerető gondjukkal. HORVÁTH CYRILL az első igazgatója, LENGYEL JÓZSEF az osztályfőnöke, vallástanra, latinra, természettudományokra oktatja, RICHTER RUDOLF a német nyelvre, UJVÁRY JÁNOS a magyarra tanítja. Ott találjuk BARANYAI ZSIGMOND, SCHRÖCH FERENCZ, SÁRVÁRY BÉLA, NACHTIGAL J., EISZLER JÓZSEF, REJTÉNYI ANTAL, HORVÁTH FERENCZ, VALÓ JÓZSEF, BUDAVÁRY JÓZSEF nevét. CSAPLÁR BENEDEK a bölcsészeti előtanra és görög nyelvre, KALMÁR ENDRE magyar, történelem, természettudományok, számтан ismereteiben vezérelte. Az élet csakugyan számon kérte tőle, mit sajátított el az iskolában, mit képes visszaadni az iskola padjai előtt állva. Kecskemét, Nagy-Kanizsa, Léva, Veszprém, Budapest, Szeged, Temesvár, Máramarossziget középiskoláiban a legváltozatosabb soru tárgyakat tanítja. Magyar, német, latin, földrajz, történelem, mennyiségtan, természettan, természetrajz, bölcelet kerültek különböző időkben kezébe. Mint jó pap a példán kívül az igének erejével is hatott tanítványai serdülő lelkére. Mikor Budapestre kerül tanárnak, megragadja az alkalmat és iskolai elfoglaltságát a tudomány-egyetem előadásainak hallgatásával is tetézi. Az 1869—70. évben HORVÁTH CYRILL-t, TOLDY FERENCZ-et, NÉKÁM SÁNDOR-t hallgatja és tőlük a vezérfonalat meggyerve, a továbbképzés biztos mesgyéjéhez 1872-ben TOLDY FERENCZ, JEDLIK ÁNYOS,

HORVÁTH CYRILL, LUBRICH ÁGOST, PETZVAL OTTÓ kiállítják számára a «Gimnáziumi Tanárképesítési Okmányt» a bölcsészettől, mennyiségtanból és természettudományokból.

JANKY KÁROLY-t az élet olyan gyorsan szólította ki az iskola padjaiból a cselekvés területére, hogy aggodalmasan kérdezhetjük, hol és mikor birta szerezni széles látókörének ismereteit. Magának előljárói állásának kötelességei is lebilincseltek munkaképességét, egyoldalulag nem akarta magát művelni; hogy pedig mindazt értékesítse, a mit szorgalmas méhként összegyűjtött, ideje nem maradt rá. A toll kihullott kezéből, azonban érdeklődése életéveivel egyaránt nőtt. Kötetekre terjedő bölcséleti jegyzetei világosan megmutatják művelődésének szakirányát, a melyet az iskolai nevelésre gyümölcsözően használt föl. Egyik értekezésére «Szükséges-e a bölcsészeti előtan tanítása a középtanodában, s ha igen, mennyire terjedjen anyaga?» a bíráló a különleges pontok megvitatása után ezeket a jellemző vonásokat foglalja össze: «Az értekező szép általános műveltségéről, és bölcséleti készütségéről, dús tapasztaláson és elméleten alapuló tájékozottságáról, a nevelésügy iránti hivatásos érdeklődésről tanuskodó alakban van szerkesztve a dolgozat azon része, mely a tágasb véleményben veendő bölcséleti előtan lehetőségét és szükségességét a gimnáziumban velős, szabatos nyelven, az ellenvélemény érveinek kellő méltatásával s tekintélyes forrásokra is hivatkozva, meggyőzőleg, részletesen fejtegeti».

A hetvenes évek az iskolán kívül is foglalkoztatják munkaképességét. Temesvári tartózkodása alatt a Délmagyarországi történelmi és régészeti társulat titkári teendőit végzi. Apróbetűs, az ügyrendet felölelő sorok foglalják össze gondjainak tárgyait. Följegyzi azonkívül az archeologiai külföldi szakirodalom nevezetesebb cikkeit, lemásolja az ásatásokból nyert fölíratokat s azok szorgos megfejtését. Azonban 1875. júl. 29. SOMHEGYI FERENCZ tartományi rendfőnöknöknek egy levele megszakítja ezt a működést. Fölszólítja ugyanis, hogy a szélhűdés következtében előjáróságra alkalmatlanná vált KÖNNYE ALAJOS-t Mármaroszigeten váltsa föl. 1888-ban a nagykanizsai házfőnökséget kapja a nagykáptalan bizalmából. Végre ott folytatja szellemi kincseinek gyarapítását, a hol megvetette annak alapjait. Évtizedes igazgatóság fűződik nevéhez a budapesti főgimnáziumban. Amúgy is széles körben ismert nevét még jobban fölkapta a hír, mikor sok tekintetben terhes állása kötelességeit olyan sok embernek meglegedésére töltötte be. Egyedül intézete ügyeinek élt, a nap bármely órájában készségesen hallgatta meg az apró panaszokat, eloszlatta a félreértéseket, jóságos

szóval megszüntette az aggodalmaskodást, helyén való tanácsával orvosolta a kóros eseteket. Így érte meg csendességben tanárkodásának negyvenéves fordulóját. A mi jubiláló, kitüntető világunkban egy kis iskolai ünnepségnek határai fogadták be azokat a beavatottakat, a kiket a szeretet, hála és barátság a szerény szerzetes-tanárhoz vezéreltek. Még ünnepi megindultságában is szeretett volna tiltakozni, kitérni a hálának ez elől a megnyilatkozása elől, joggal félt most már figyelmessé tett ismerőseinek árjától. A szép napnak emléke sokáig zsongott még lelkében, üdén folytatta munkáját, folyton érdeklődött a szép- és tudományos irodalom termékei iránt, míg egyszerre váratlan lankadtság lepte meg a múlt iskolai évben. Azért elvégezte mindazt, a mit a nap ráért, talán tervezgetett is, de lehet, a mint mutatta, már semmi sem bántotta. A jó Isten csak a megmondhatója. Vágyakozott szünetlenül a Balatonnak csendes partja után, hol az előző évben is órák hosszatt szerette elnézni a víznek tükrét. Jól tudjuk, hogy már csak összetört testtel pihent a zajló hullámok mellett. Fájt mindenkinek a szive, a ki látta ebben a vergődő tehetetlenségében. Mosolygásból és sirásból állott már összes érzelemnyilvánítása, a mint valakit megismert és pillanatra saját helyzetének tudatára ébredt. Még egyszer visszatért szervezetének alvó ereje. Tatán a kert hosszabb utait bejárta, elszemlélődött az ősz pusztító kezének nyomain, könnyes szemmel vette tudomásul tanárkarunknak résztvevő jegyzőkönyvi kivonatát, a hol hivatalában utódja meleg elismeréssel adózott a megtört erejű bajnoknak. És mikor PINTÉR KÁLMÁN-nak lelke elköltözött az örök hazába, az övé is megértette a hívő szózatot. Elszállott vándormadárként oda, a hova csak küzdelmes évek sora után köszöntünk be, a hol hívő lélekkel várjuk az engesztelő nyugalmat.

Félve reménykedtünk, hogy a pusztító halál már megelégszik áldozataival. De mintha a népbabonának ösereje meg akarta volna rázni az embernek szivét, ismét egyik társunk hagyta el küzdő sorainkat. Mikor a polgári évnek utolsó napján hálaadó istentiszteletre bűgött a harangnak érczes szava, dr. SCHMIDT ÁGOSRON-nak halhatatlan lelke akkor vált meg sokat szenvedett porhüvelyétől. Elméledőre szólított ez a karakterisztikus elválás; mint a ki lezárta számadásait, a jövőre nem akar semmit sem tervezni, úgy vált meg tőlünk ép Szilveszter napján. Mindnyájan jól ismertük benne a nagy fiziologust, a ki el-elzárkózott néha előlünk, tudtuk, hogy szenved, jól láttuk, nem akarja magát szenvedő voltában mutogatni, kitértünk, hogy ismét egészségesen üdvözöl-

hessük. Így képzeltük el most is, midőn a karácsonyi ünnepek előtt, december 18. körül betegségének hírt hallottuk. Aggodalmunkat tudós orvosunk közbelépése igazában fölkellette, egyre fokozta. Hisz folyvást reménytelenebb állapotról adtak hírt orvosai, mindinkább hitelüket veszítették humorának sziporkái. Mindinkább kitetszett fáradt vonásairól a kikerülhetetlennek tudata, a megválás gondolatában megedzett léleknek végső lemondása. Olyan hálás szeretettel kulcsolta át jéghideg kezével barátainak jobbját, fájdalomszó nem hallatszott el ajakáról, zugolódo kitörésre nem fakadt. Szereteténck még pár meg nem oldott föladatát óhajtott volna betetézni. Egyébiránt az örökkévalóság nagy gondolata foglalkoztatta, a mint pár, lázban elejtett szava is elárulta. Aztán ott feküdt hideg ágyán nyugodt arczczal könyvei között. Mintha lelke ott lebegett volna fölöttünk, hogy megnyugtasson bennünket az életnek változhatatlan igazságai felől. Még láttuk a láztól összehört testét, tanui voltunk szentségekben részesülésének, hallottuk utolsó fohászait és most minden elcsendesedett. A halálnak pompájában a paptanárnak, a tudósnak jellegzetességei mind megnyilatkoztak. Ott pihent misemondó ruhájában, körüle íróasztalán félbemaradt írásai, nyitott könyvei, az egész falat elfogó polczokról néztek le reá hű barátai, könyvei. Mindenkre váratlanul hatott elköltözése, hisz vele együtt rendbe lépő társai között ő volt a legfiatalabb, ötvennyolcz életéve még nem fegyverezte le munkarejét, habár megtört alakja több időre engedett következtetni. Igaz, hogy az elmélkedő, az élet aratásán számoló gazdának pihenéséről, a nyugalom éveiről hírt sem akart hallani. Kedvelt szavajárása volt, hogy ő a katedráról akar a sirba lépni. Huszonkét éve működött a pesti tanárvilágban, azért már megszokták itt személyiségét, jóformán csak ebből a körből ítéltek meg egyéniségét. Holott ő is az alakuló magyar tanárvilágnak nem egy érdekes fázisát élte át. Egész fiatalon került a tanárszéckbe. A mint maga mesélgette, német fiúkat tanított latinra, magyarra, iskolai dolgozatokat javíthatott az éjtszaka késő óraiban, azonkívül forgatta a theologiai tudománynak könyveit. Mily élesen birt visszaemlékezni ezekre a huszéves korában elsajátított ismeretekre, sem szakismeretének egyre gyarapodó kincse, sem pedig a világirodalom remekeinek folytonos szemmel tartása nem oltotta ki ezek élénk tudását. Különösen kolozsvári tanárkodása idejében fejtett ki ezen a téren is tevékenységet, azonban hova-tovább gyengülő balszeme jobban és jobban elzárta a nyilvánosság elől. Még nem egy őszbe hajlott, nyugalomba vonult tanárral talál-

koztam Kolozsvárott, a kik szívesen tudakozódtak SCHMIDT ÁGOSTON felől. Mindegyikükben a szíves, de többnyire elzárkózott fiatal tanárnak a képe maradt meg, a ki tudós buvárlatainak eredményét a kolozsvári tudományegyetemen, mint magántanár hirdette. Szaktudománya óriási lépésekkel haladt előre s néki rengeteg olvasottság árán lehetett egyre a színvonalon maradni. Azért aránylag nem termelt sokat. A thermodynamika elveiről, tanul-

Dr. SCHMIDT ÁGOSTON.

mánya a fényétherről, Die mechanische Wärmetheorie mit Rücksicht auf ihre naturwissenschaftliche Bedeutung értékezésein kívül az iskolakönyvek írásában fáradozott. — Könyveiben — így szólnak matematikus társai — mellőz minden üres formalizmust, a matematikai gondolkodáshoz szoktatja az elmét, példáival a minimumra redukált anyagot kiegészíti, a tanulók egybevető tehetségét élesbíti. Természettanában is rövidsége törekszik. Kísérleteket, egyes fizikai eszközöket le sem ír, hanem az alapfogalmakat röviden, tömören értelmezi, a gyakorlati életből vett soknemű föladatokat összeál-

litása természettanát az ilyenemű tankönyvek legjobbjai közé avatják. Könyvének rendszerén végig vonul W. THOMSON az a nyilatkozata, hogy a fizika tanulásában csak akkor van tudományos ismeretünk, ha azt, a miről szólunk, meg tudjuk mérni és számban kifejezni.

Szakképzettségének széles körben elismert volta több bizalmi, megtisztelő helyet nyitottak számára, ámbar szerénycen a maga csendességében jobban szeretett élni. Így került bele az újjászervezett közoktatásügyi tanácsba; a matematikai és fizikai társulat

megválasztotta alelnökének, a budapesti tanárkör elnöki székébe ültette. Hogy minő teret töltött itt be személyes tulajdonságaival, tanúskodjék róla végső útján megjelent tisztelőinek szép száma, a kik javarészt ép akkor közéletünk több kitünőségének temetése miatt annyira meg voltak osztva.

Az életnek szakadatlanul zúgó áradata nem hagy egyetlen helyet sem betöltetlenül, pótolhatatlannak az általános igazság szempontjából senki sem tűnhetik föl. Azonban SCHMIDT ÁGOSTON a mindennapiság ösvényén sok olyan nyomot vágott, a melyeknél egész lényének emlékezetes volta gondolkozóra int. Nagyon eltért ő a társadalomban, baráti körben, iskolában a mindennapi emberek megszokott alakjától. Gondolatait, rendszerét nem vetette papírra, mintha attól tartott volna, hogy ez is megakasztja elméje spekulatív működését. Emberbarát szíve a szó igaz értelmében áthatotta életének gyakorlati irányát, egészen lefoglalta gondolatait. Szerette a határtalant, de tartott a szabadosságba menő korlátlan-ságtól. Minden időt és alkalmat fölhasznált illetően munkálkodására. Sokszor a tér csekély volt részére, a talaj túlbecsült eszméinek megérlelésére, a miért félreértésben ha volt is része, ez mégsem akasztotta meg beszédének közvetetlenségében. Társaságban hatalmas eszméket pendített meg, az egyénnek úttörő munkáját hangoztatta, hogy új ösvényeket hasítson a kiválóság, a boldogulás mezején.

Az iskolában nagy köröknek anyagát ölelte föl, tudásának leszűrt igazságait készen kínálta, habár tágra nyílt szemű hallgatósa nem is tudott vele együtt fölemelkedni, közléseinek újságával mindenesetre sokat hatott. Sokkal több helyt megfordult, sokkal jobban ismerték, hogysen ezek a sorok az ő személyiségének behatóbb ismertetésére mernének számítani. Csak emlékei akarnak lenni azoknak az óráknak, a mikor lekötő barátsága, föltétlen szivessége, gazdag tudománytárháza és kedélyének melegsége kéretlenül megnyilatkozott. Ismerték őt zárkózott hajlamairól, talán a kik nagy szellemének pihenő óráiban találkoztak vele, hidegen maradtak mellette, a kiket egyéniségének nagyobb szabása nem birt az elfogódástól föloldani, de a kit szeretet, elismerés vezetett hozzá, mind hasonló érzelmekkel gazdagabban fölruházva távoztak köréből.

Megemlékezéseink sorait lezárjuk. A jó Istennek rendelkezéseiben állhatatosan megnyugodva, panaszolkodó szót nem ejtünk. Hisz a mi veszteségünk minden emberé volt egyúttal, a kinek csak a haza műveltségeért dobog szíve. Az általános részvét meg-

mutatta ennek igazságát és mi ezekben a sorokban köszönetet mondunk érte. Mi pedig a reánk maradt állandó örökségben, az ifjúság nevelésében munkálkodva, egyre látjuk szemünk előtt példájukat. Az igazságot hirdetve, az életnek reménységében költözött el tőlünk nemes lelkük, kihült poraikat az áldott hazai föld göröngyei borítsák békében!

ÉRTESÍTÉS A TANINTÉZETRŐL.

I.

A TANÁRI TESTÜLET.

a) Rendes tanárok.

Sorszám	A tanár neve		Tantárgyak, melyeket tanított	Osztályok, melyekben tanított	Heti óráinak száma	Tanári éveinek száma	Egyéb elfoglaltsága
1	Bartos József	K.-t.-r. áld.-p.	Földrajz Történelem	I. B., II. B. V., VI., VII., VIII.	18	30	A földrajzi-, történelmi szert. és éremgyűjt. óre.
2	Feichtinger Győző	Világi	Rajzoló geometria	I. A., B., III. A.	8	22	--
3	Firtinger Jakab ...	K.-t.-r. áldozópapok	Német Történelem Földrajz	IV. A., VI., VIII. III. A., IV. A. I. A.	18	33	A IV. A. osztály főnöke
4	Hajnal Imre		Latin Görög Görögpótló irod.	VI., VIII. VI. V.	17	31	A VI. osztály főnöke, a filológiai szertár óre
5	Hatvani Ede	K.-t.-r. áldozópapok	Mennyiségt.	I. A., B., II. B., III. B., V.	18	3	—
6	Heuberger Rezső ...	Világiak	Torna	I—VIII.	24	6	A tornaszerek óre
7	Huszka József... ..		Rajz. geom. Görögpótló	II. A., B., III. B., IV. A., B. V., VI., VII., VIII.	20	26	A rajzszerek óre
8	Kováts Antal	Kegyes-tanítói rendi áldozópapok.	Magy. irod. Bölcsélet	VII. VIII.	8	18	Igazgató
9	Körösi Albin		Földrajz Természetr. Szépirás	II. A. I. A., B., II. A., B., IV. A., B. II. A.	18	20	A II. A. osztály főnöke
10	Madarász Pál... ..		Hittan Magyar Latin Görög	IV. B. III. B. III. B. VII.	18	18	A III. B. osztály főnöke, hit-elemző
11	Dr. Maywald József		Német Görög	III. A., IV. B., V. V., VIII.	19	34	A tanári könyvtár óre
12	Dr. Ormándy Miklos		Magyar Latin Természetr.	I. A. I. A. V., VI.	17	32	Az I. A. osztály főnöke, a természetr. szert. óre
13	Palasti Gyula... ..		Hittan Magyar Latin	I. A., B., V. V., VI. V.	18	9	Az V. osztály főnöke, hitszónok
14	Pfeiffer Antal... ..	Magyar Latin Történelem	IV. A. IV. A., VII. III. B.	18	37	A VII. oszt. főnöke, az énekiskola vezetője	

Sorszám	A tanár neve	Tantárgyak, melyeket tanított	Osztályok, melyekben tanított	Heti óráinak száma	Tanári éveinek száma	Egyéb elfoglaltsága
15	<i>Dr. Prónai Antal</i>	Hittan Magyar Latin Görögpótló irod.	II. A. II. A., VIII. II. A. VIII.	18	8	A VIII. oszt. főnöke, a Gyakorló iskola vezetője
16	<i>Simon Gyula</i>	Hittan Magyar Latin Szépirás	II. B., III. A., B. II. B. II. B. II. B.	18	5	A II. B. osztály főnöke, hit-elemző
17	<i>Dr. Suták József ...</i>	Mennyiségtan Természett.	IV. A., B., VI., VII., VIII. VIII.	19	13	Az ifjus. könyvtár és a fizikai szertár őre
18	<i>Szabó János</i>	Fizik. földr. Számítan Természett. Szépirás	III. A., B. II. A., III. A. VII. I. A., B.	17	10	—
19	<i>Dr. Titz Antal</i>	Hittan Magyar Latin	IV. A., VI., VII., VIII. III. A. III. A.	18	12	A III. A. oszt. főnöke, főgymnastiumi hitshónok
20	<i>Dr. Vincze József...</i>	Magyar Latin Történelem Görögpótló irodalom	IV. B. IV. B. IV. B. VI., VII.	19	6	A IV. B. osztály főnöke, értekezlet-i jegyző
21	<i>Wagner Antal ...</i>	Magyar Német Latin	I. B. III. B., VII. I. B.	18	16	Az I. B. oszt. főnöke

b' A rendkívüli tárgyak tanárai :

1. *Kőrösi Albin.* k.-t.-r., tanítja a francia nyelvet.
2. *Dr. Maywald József.* k.-t.-r., tanítja a gyorsírást.
3. *Dr. Pákozdy Károly.* világi, tanítja az egészségtant.
4. *Györkös Rezső.* világi, tanítja a műéneket.

II.

A LEFOLYT TANÉV TÖRTÉNETE.

1. Változások a tanári karban. A kegyes-tanítórend főtisztelendő kormányának az 1902. évi augusztus hó 4.-én 1075. szám alatt kelt intézkedésével a súlyos betegsége miatt munkára képtelenné vált előbbi igazgató, JANKY KÁROLY helyébe KOVÁTS ANTAL kecskeméti főgymnasiunai tanárt helyezte az intézet élére igazgatónak. — SULLER JÁNOS Magyar-Óvárra helyeztetvén át, helyét SIMON GYULA foglalta el Trencsénből. — SCHMIDT ÁGOSTON halála következtében SZABÓ JÁNOS jött Máramaros-Szigetről s tanított 1903. január 13.-tól az év végeig.

2. Halálozás. Bár az előbbi igazgató, JANKY KÁROLY, Tatára küldetvén nyugalomba, a tanártestület keretébe szorosan véve nem tartozott, mégis kegyeletes kötelességet teljesítünk, midőn e helyen is megemlékezünk az ő, 1902. évi november 12.-én bekövetkezett haláláról. Az intézetet közvetlenül ért gyászos veszteség dr. SCHMIDT ÁGOSTON halálára vonatkozik, ki 1902. év decz. 31.-én rövid ideig tartó, súlyos betegség után költözött át az örökkévalóság honába. Mindkettőnek emlékezetét híven őrzi a kegyelet s emléküknek szenteltük idei értesítőnk vezető czikkelyét.

3. Az iskolai év lefolyása. A tanév szeptember 1.-én vette kezdetét s 1., 2., 3. és 4.-én a pótló- és javító-vizsgálatokkal párhuzamban a beírások is folytak. Szeptember 5.-én volt az ünnepélyes Veni Sancte s ugyanezen napon történt a fegyelmszabályok felolvasása és megmagyarázása is. 6.-án az osztályok elhelyezése és az órarend feldiktálása ment végbe, úgy hogy a rendes tanítás csak 9.-én vette kezdetét s folyt akadály nélkül az év végéig. A tanári testület egyes tagjai csak rövidebb ideig tartó betegség miatt tették szükségessé a helyettesítést.

4. Vallási és fegyelmi ügy. A tanári testület a vallásos érzés ápolását elsőrendű kötelességének vallotta s annak érdekében minden kínálkozó alkalmat megragadott, hogy a minden jóra fogékony gyermeki szivben fejlessze az ájtatos hangulatot, a nemes érzelmeket és fokozza a vallásos buzgóságot. A törvénytisztelet, rendszeret és illemtudás kötelességeit igyekezett a tanártestület az ifjúság lelkébe beoltani, az igazgató pedig az iskolai törvények felolvasása és megmagyarázása, valamint hivatalos látogatásainak alkalmát használta fel, hogy a tanulókat a művelt társadalom követelményeinek megtartására, a tudomány ápolására és szeretetére figyelmeztesse. Komolyabb következményt maga után vonó kihágás nem is fordult elő az egész évben.

Az ifjúság a téli időszak kivételével naponként szentmisét hallgatott, melyet vasárnap szentbeszéd előzött meg. Négyezer végezte ez évben is a szent gyónást s ugyanannyiszor járult az Úr asztalához; a husvétii szent gyónást a szokásos szent gyakorlatok előzték meg. Május 27.-én több tanuló részesült a bérnálás szentségében. Jelen volt a tanuló-ifjúság az anyaszentegyház által elrendelt nyilvános körmeneteken is.

A római katolikus hittanvizsgálatok május hó 2.-án, valamint június hó 10.-én és 12.-én folytak le KIRNER KÁROLY belvárosi apát-plébános és érseki biztos úr jelenlétében.

A más vallású tanulók a hittanban saját lelkészeiktől nyertek oktatást, az előmenetelből pedig bizonyítványt.

A fegyelmi intézkedéseket az igazgató s a tanári kar az 1900. évi 23.563. min. sz. a. kelt rendelettel kiadott Középiszkolai Rendtartás II. fejezetének 13—18. §§-ai alapján fogantatosította.

5. Látogatás. Dr. ERÖDI BÉLA kir. tanácsos, tank. főigazgató úr e tanév folyamán több ízben látogatta meg hivatalosan az intézetet; megvizsgált minden egyes osztályt, jelen volt minden tanár előadásán, sőt a magánvizsgálatokon is részt vett. Tapasztalatainak eredményeit a május hó 26.-án tartott értekezleten közölte a tanári karral.

MAGYAR GÁBOR rendfőnök, cz. főigazgató úr több ízben szerencséltette látogatásával az intézetet s megnyugvással vett tudomást az ifjúság erkölcsi viseletéről és haladásáról. Az érettségi és osztályvizsgálatok folyását is atyai figyelmére méltatta.

6. Egészségügy. A tanulók egészségi viszonyai az év folyamán általában jók voltak; tömegesebb betegedések nem

fordultak elő. A kerületi orvosok a családokban előfordult járványszerű vagy ragályos betegségek alkalmával az ott lakó tanulókat az iskolából óvatosságból visszatartották.

Dr. PÁKOZDY KÁROLY, az intézet iskolaorvosa és egészségtanára az összes ifjúságnál szemvizsgálatot tartott, melynek eredménye örvendetesen megnyugtató volt. Ugyancsak az ő jelentése szerint a tanuló-itjúság testi fejlettsége általában kielégítőnek jelezhető. Az egészségügyi előadásokon a VII. és VIII. osztályok tanulói kivétel nélkül mind résztvettek, kiknek előhaladásáról a megtartott vizsgálatok általában jó eredményt tüntettek fel. A VIII. osztály tanulói az egészségtan tanárával meglátogatták a mentőegyesület helyiségeit is, hol a rögtön támadt életveszedelmek elhárításáról gyakorlatilag is ismeretet szerezhettek. A dadogók és beszéd fogyatékosok orvoslására SKULTHÉTY LAJOS tanár tartott tanfolyamot az intézetben.

A 12. életévüket betöltött tanulók újraoltásban részesültek s újraoltási bizonyítványukat a felsőbb osztályba való felvételnél mindannyian bemutatták.

Az ifjúság soraiból kettőt ragadott el a halál és pedig TREIBER JÓZSEF II. a/ és BORBÁS KÁROLY II. b/ o. tanulókat, kiknek temetésénél osztálytársaik lerótták a kegyelet végső adóját.

7. Ünnepek. Az ifjúság erkölcsi és nemzeti érzületének emelésére szolgáltak az iskolai ünnepek is. Így szeptember 19.-én, Kossuth Lajos nagy hazánkfia születésének százados évfordulóján: október 4.-én, felséges királyunk névünnepén; február 20.-án, XIII. Leó pápa Oszentsége 50 éves pápai jubileumán; márczius 15.-én, a szabadság hajnalhasadásának felujtásán s ápril 11.-ének törvényszabta megünneplésén vett részt az ifjúság. E mellett a gyász napjait is megtartotta az intézet, midőn október 6.-án az aradi vértanúkért, november 19.-én b. Erzsébet királynéért, november 13.-án b. Janky Károly igazgatóéért s január 2.-án b. Schmidt Ágostonéért, márczius 2.-án I. Ferencz király halálának évfordulóján bemutatott gyász-istentiszteleten volt jelen.

Október hó 19.-én a 30 év előtt érettségítettek jöttek össze az intézetben találkozóra, június 7.-én pedig a 20 évvel ezelőtt vizsgázók adtak egymásnak találkozózt, megtekintve az intézetet, felkeresve régi tanáraikat s tisztelegve az igazgatónál.

8. A tanári kar irodalmi működése. A tanártestület tagjai közül a lefolyt tanévben irodalmilag működtek: HUSZKA

JÓZSEF, KÖRÖSI ALBIN, dr. MAYWALD JÓZSEF, PFEIFFER ANTAL, dr. PRÓNAI ANTAL, dr. SUTÁK JÓZSEF, dr. TITZ ANTAL, dr. VINCZE JÓZSEF, részint a tudományos és időszaki, részint a szépirodalom és a tankönyvirodalom terén.

A Spanyol Írók és Művészek Társasága elnökének, D. GASPAR NÚÑEZ DE ARCE, a most elhunyt nagynevű spanyol lírai költőnek ajánlatára 1902. szept. 10-dikén tartott közgyűlésén KÖRÖSI ALBINT spanyol irodalmi és tudományos munkásságáért egyhangulag tiszteleti tagjává választotta s neki az erről szóló diszoklevelet nyomban rá meg is küldötte.

Ugyancsak a fönt nevezett társaság hozta javaslatba a spanyol közoktatási és szépművészeti miniszter útján KÖRÖSI ALBINnak spanyol királyi kitüntetését is. Ő felsége a spanyol király neki e javaslat alapján az általa alapított XII. Alfonzó-rend tiszti nagy keresztjét (Comendador de Número) adományozta. Oly kitüntetés ez, melyben kivüle a külföldön eddig csakis Dr. FASTENRATH JÁNOS, a kölni virágjátékok alapítója és ismert nevű spanyol műfordító részesült.

9. Tanulmányi ügyek. Tanári tanácskozások. Iskolai tanácskozások. A tanulmányi ügyeket illetőleg az igazgató s a tanári kar az 1890. évi 22.583. miniszteri szám alatt kelt rendelettel kiadott Középfiskolai Rendtartás 19—32. §§-ai szerint járt el.

A nevelésben és oktatásban szükségelt egységes eljárás és egyöntetű módszer érdekében az 1890. évi Középfiskolai Rendtartás IV. fejj. szerint mentek végbe a tanácskozások. Az ellenőrző értekezletek eredményéről a növendékek és a szülők értesítést nyertek.

Az Uránia tudományos színház előadásain négyszer vett részt az ifjúság.

A tanév végén osztályvizsgálatokat tartottunk.

10. A Gyakorló-iskola. A Gyakorló-iskola ezidei vezető-tanára dr. PRÓNAI ANTAL; az alakuló gyűlés 1902. szept. 28.-án volt, a mikor a tagok száma 186. A VIII. osztályból 53, a VII.-ből 61; bejáró tag a VI. osztályból 62. Az alakuló-gyűlésen történt a főjegyző választása s a többi tisztviselők kinevezése. A főjegyzői tisztségre három kijelölt tanuló közül KOGUTOWICZ KÁROLY VIII. o. tanulót választották meg a rendes tagok. A többi tisztviselőket a vezető-tanár jelölte ki; ezek a következők: NEMESHEGYI TIBOR VII. oszt. tan. második jegyző, SOMOGYI ANTAL VIII. oszt. tan.

első könyvtáros, POTTYONDI GÉZA VII. o. t. második könyvtáros, br. KAAS ALBERT VIII. oszt. tanuló pénztáros, FRIDRICH FERENCZ VII. oszt. tan. ellenőr. A tisztviselők, a jegyzőt kivéve, egyúttal bírálók is. Bírálók még BANNY TEOFIL, CZIKLAY ALADÁR, HUSZÁK JÓZSEF, KOMARNICZKY GYULA, UNGER TIBOR, WEBER LAJOS, WEINBERGER LEO VIII. oszt. tan., CSERNE JÓZSEF, FARKAS ELEMÉR, LENGYEL ÁRPÁD, LORBERER GÉZA, RANZENBERGER LAJOS, SEDIACZEK KÁROLY és TITSCH KÁROLY VII. oszt. tan. Az iskolai év folyamán 28 ülés volt. Ez ülések tárgyai dolgozatok és bírálatok fölolvása, szavalatok és szabadelőadások.

A dolgozatok száma 35; 33 prózai, 2 költői. Érdemkönyvbe került 10. A dolgozatok 20 szerző között oszlanak meg.

A Gyakorló-iskola az idei évben legnagyobb sikerét a szabadelőadás meghonosításának köszönheti. Volt összesen 22 szabadelőadásunk, a melyek közül több érdemelt jegyzőkönyvi dicséretet. Legsorgalmasabbak voltak e téren BANNY TEOFIL VIII. oszt. tan. és PRUZSINSZKY JÓZSEF VIII. oszt. tan.; BANNY nagyrészt a fizika köréből vette előadásainak tárgyát, PRUZSINSZKY kivétel nélkül természetrajzi kérdésekkel foglalkozott. A szabadelőadásokat rögtönözve bíráltuk. E bírálatokban 70 tag vett részt a tanév folyamán. A szavalatok száma 63; a VIII. osztályra esik 27, a VII.-re 22, a VI.-ra 14 szavalat. A szaválásban kitüntek SERÉNYI JENŐ VIII., UGRON ANDRÁS VIII., CSERNE JÓZSEF VII. és GLATZ ERNŐ VI. oszt. tanulók. A szavalatokat is rögtönözve bíráltuk; ilyen bírálat volt összesen 181.

Ünnepi ülések több ízben voltak; így október 6.-án megültük az aradi vértanúk emlékét; az ünnep műsorából kiválik KOMARNICZKY GYULA VIII. o. tan. megható fölolvása. November 24.-én boldogult Erzsébet királyné emlékét újítottuk föl; ez alkalommal NEMESHEGYI TIBOR VII. oszt. tan. mondott szépen sikerült emlékbeszédet. Az intézet gyászában a Gyakorló-iskola is részt vett. JANKY KÁROLY volt igazgatóknak és PINTÉR KÁLMÁN tanárnak elhunytát dr. PRÓNAI ANTAL kegyeletes szavak kíséretében tudatta a kör tagjaival. November 23.-án, gyászünnepen emlékeztünk meg róluk, melynek műsora: A főjegyző megnyitója. KOMARNICZKY GYULA emlékbeszéde *Janky Károlyról*. LENGYEL ÁRPÁD szavalata: *Janky Károly emlékezete*, írta ENDRÖDI BÉLA. BANNY TEOFIL emlékbeszéde *Pintér Kálmánról*. BR. SZENTKERESZTY BÉLA szavalata: *Pintér Kálmán*, írta CZIKLAY ALADÁR. Az igazgató befejező beszéde. SCHMIDT ÁGOSTON elhunytát január 11.-én gyászoltuk, a mikor dr. SZENTKERESZTY BÉLA VIII. oszt. tan. mondott emlékbeszédet.

A többi ünnep műsora itt következik:

1903 febr. 27.-én XIII. Leo ő szentsége 25 éves pápai jubileumát ülte meg Gyakorló-iskolánk. Az ünnep műsora: PRÓNAI ANTAL vezető-tanár beszéde. SERÉNYI JENŐ VIII. o. tan. szavalata: *Ünnepi szózat*, PINTÉR KÁLMÁNTÓL. SOMOGYI ANTAL VIII. o. tan. XIII. Leót dicsőítő beszéde. FARKAS GÉZA VIII. o. tan. szavalata: *Menekülés a Szent Szűzhöz*, XIII. LEÓTÓL. WAGNER RAJMOND előadása: *Magyarország és a pápaság*.

A Segítő-Egyesület javára márczius 14.-én rendeztünk ünnepet. Műsora: THERN: *Mazurka* előadja *a főgymnasiunai énekkar*. SCHUBERT: *Du bist die Ruh*. POPPER: *Arlequin*, gordonkán előadja *Zoltán György*, VII. oszt. tanuló. Zongorakisérettel. JÓKAI MÓR: *Mátyás király és a varga*, szavalja *Serényi Jenő*, VIII. oszt. tanuló. GAÁL: *II. magyar rhapsodia*, zongorán előadja *Hinterschek Károly*, VIII. oszt. tanuló. MOZART: *XIX. G-dur quartett*, előadja *a főgymn. zenekar*, br. *Szentkeresztly Béla*, VIII. oszt. tanuló, karmester vezetése alatt. MINDSZENTI GEDEON: *Mária méhei*, szavalja *Dulácska Ferencz*, II. a/ oszt. tanuló. ERKEL FERENCZ: *Bánk bán*, hegedűn előadja *Neumann Béla*, VIII. oszt. tanuló, vonósötös- és cimbalomkisérettel. KISFALUDI KÁROLY: *Karácsonyjéj*, szavalja *Ugron András*, VIII. oszt. tanuló. *Magyar népdalok*, előadja *a főgymnasiunai énekkar*.

Márczius 15.-én szabadságünnepet rendezett Gyakorló-iskolánk. Műsora: VÖRÖSMARTY M.: *Szózat*, énekli az ifjúsági énekkar. *Ünnepi beszéd*, mondja *Kogutowicz Károly*, VIII. oszt. tanuló, főjegyző. PETŐFI SÁNDOR: *Nemzeti dal*, szavalja *Ugron András*, VIII. oszt. tanuló. VIEUXTEMPS: *Air varié* és HUBAY JENŐ: *Six poëms IV.*, hegedűn előadja *Euler Ödön*, III. a/ oszt. tanuló, zongorán kíséri *Bazsó Tivadár*, III. a/ oszt. tanuló. *Egy gondolat bánt engemet*, melodráma, szavalja *Lengyel Árpád*, VII. oszt. tanuló, zongorán kíséri *Hinterschek Károly*, VIII. oszt. tanuló. *Rákóczy-induló*, előadja a Segítő-Egyesület zenekara. RADÓ ANTAL: *A hegyesi csata*, szavalja *Pintér Géza*, II. a/ oszt. tanuló. KÖLCSEY: *Hymnus*, előadja az ifjúsági énekkar.

Az évzáró ünnep műsora:

1. *Szózat*, énekli a főgymn. énekkar. 2. *Bücsűző Rákóczi*, régi népének szavalja *UGRON ANDRÁS* VIII. oszt. tan. 3. CHOPIN: *Valcer*, zongorán előadja *NEMESHEGYI TIBOR* VII. oszt. tan. 4. *Az obsitos*, *GARAY JÁNOS*-tól, szavalja *SERÉNYI JENŐ* VIII. oszt. tan. 5. *GABRIEL: Marie Serenade*, *BOHN: Masurka caprice*, hegedűn előadja *KRESZ KÁROLY*, zongorán kíséri *NEMESHEGYI TIBOR* VII. oszt. tan. 6. Évi

jelentés a Gyakorló-iskola működéséről, fölolvassák KOGUTOWICZ KÁROLY főjegyző, SOMOGYI ANTAL főkönyvtáros és br. KAAS ALBERT pénztáros VIII. oszt. tan. 7. Jelentés a Gyakorló-iskola pályázatainak eredményéről. Fölolvassa és a jutalmakat kiosztja dr. PRÓNAI ANTAL, a Gyakorló-iskola vezető-tanára. 8. *Népdalok*, énekli a főgymnasiumi énekkar. Az ünnep végén KOVÁTS ANTAL igazgató úr lelkes beszédet intézett az ifjúsághoz, a melyben kitartó munkásságra, nemes irányú önképzésre buzdította.

Évi pályakérdések a következők voltak:

1. Hittani tétel: *A szeretet mint az élet első és örök törvénye*. Két pályázó közül nyertes HUSZÁK JÓZSEF VIII. oszt. tan.; második jutalmat nyert: KÖVÉR WLADIMIR VII. oszt. tan. ROSENBERG GYULA úr ajándékából.

2. Magyar irodalmi tétel: *A mythologia Vörösmarty Zalán futásában*. Egy dolgozat; nyertes STAUD JENŐ VII. oszt. tan.

3. Német pályatétel: *Der Minnegesang und seine Vertreter*. Egy pályamű; nyertes NEUMANN BÉLA VIII. oszt. tan.

4. Latin: *Az Aeneisben előforduló régiségek*. Meddő maradt.

5. Görög: *Az Ilias IX. énekének szerkezete és fontossága*. Bevezetésül a IX. ének tartalma görög nyelven. Meddő maradt.

6. Történelmi tétel: *Megérdemli-e I. Lajos királyunk a «Nagy» nevet?* Beérkezett 2 mű. Nyertes SERÉNYI JENŐ VIII. o. t.

7. Természettani tétel: *A légnymás gyakorlati értékesítése*. Meddő maradt.

8. Mennyiségtani tétel: *A tetraéderre vonatkozó mérték-relációk*. Meddő maradt.

9. Földrajzi tétel (KOGUTOWICZ MANÓ úr jótékonyágából):

a) *A transsibíriai vasút*.

b) *A térképprojekciók*.

c) *Valamely idegen utazó magyarra le nem fordított útleírásának ismertetése*. Meddő maradt.

A jutalmak, az említettek kivételével, a Gyakorló-iskola pénztárából kerültek ki. A dolgozatok jutalma 1—1 20 koronás arany. Bírálok a VIII. osztályban tanító tanárok.

A Gyakorló-iskola január havában szavaló-versenyt rendezett; a komoly szavalatban 11 pályázó közül nyertes lett UGRON ANDRÁS VIII. oszt. tan. (*Karácsonyjéj*, KISFALUDY K.-tól), a komikus szavalatban 7 pályázó közül SERÉNYI JENŐ VIII. oszt. tan. (*A jurcsa álom*, JÓKAI MÓR-tól).

SZITÁNYI ÖDÖN úr boldogult ELEMÉR fiának, a Gyakorló-iskola volt munkás főjegyzőjének emlékére alapítványt tett, mely-

nek kamatait Gyakorló-iskolánk egy szorgalmas tagja kapja. A 20 koronás kamatját elnyerte NEMESHEGYI TIBOR VII. osztályu tanuló.

Dr. ROSENBERG GYULA ügyvéd úr 5 drb. csász. aranyat ajándékozott a Gyakorló-iskola munkás tágjai jutalmazására. Ezeket a következő szorgalmas tagok kapták meg: KOGUTOWICZ KÁROLY főjegyző, SOMOGYI ANTAL főkönyvtáros, br. KAAS ALBERT pénztáros, a Gyakorló-iskola munkás tagjai; azonkívül BANNY TEOFIL szép szabadelődásaiért és KÖVÉR WLADIMIR hittani pályázatának jutalmazására szintén ez ajándékból került ki. LANGER REZSŐ VII. o. t. 10 koronát ajándékozott a Gyakorló-iskolának. Ezt megkapta a VI. osztály legszorgalmasabb szavalója, GLATZ OSZKÁR.

A *könyvtár* áll 1200 kötetből; a tagok nagy része használta. Gyarapítására tetemes összeget fordítottunk.

A Gyakorló-iskola részére a következő folyóiratok jártak: Katholikus Szemle, Magyar Nyelvőr, Egészség, Zászlónk, Tanulók Lapja, Képes Folyóirat és a vezető-tanár ajándékából a Magyar Szemle.

Pénztári bevétel 552 K 55 fillér. Kiadás 349 K 09 fillér. Ezidei pénztári maradék 203 K 46 fillér. A Gyakorló-iskolának a Pesti Hazai Első Takarékpénztárban 600 korona tőkéje kamatozik.

11. A gymnasiumi énekiskola. Énekiskolánknak a lefolyt iskolai évben 28 haladó és 44 kezdő, összesen 72 tanulója volt, kiket heti 3 órában GYÖRKÖS REZSŐ tanított.

Az énekiskola tagjai naponkint énekeltek az ifjúsági szentmiséken, azonkívül válogatott énekszámokkal szerepeltek az összes iskolai ünnepélyeken. Résztvett az énekiskola a bold. emlékű Erzsébet királynénk gyászünnepélyén; a «Tanintézeti Segítő-Egyesület» javára márczius 14.-én rendezett hangversenyen; márczius 15.-én, ápril 11.-én és május 24.-én tartott iskolai ünnepélyeken.

Tananyag. SZEPESI IMRE *énekkönyve*. Kempter «C-dúr» miséje, HETSCH *miséje*. Magyar Arion.

12. Vizsgálatok. a) *Érettségiek.* A lefolyt tanévben három ízben volt érettségi vizsgálat; a szeptember 10—17.-ig tartott érettségire 23 pótló és ismétlő, továbbá 9 kiegészítő és 65 javító jelentkezett; a december 1—10.-ig tartott érettségire 9 pótló, 5 kiegészítő és 32 javító jelentkezett; az évvégi érettségire 54 tanuló jelentkezett 3 javítóval; az évvégi írásbeliek május 15., 16., 18.,

19. és 20.-án, a szóbeliek június 3—8.-ig dr. CHERVEN FLÓRIS cz. főigazgató s elnökhelyettes alatt folytak le.

b) *Osztályvizsgálatok.* A VIII. oszt. tanulók vizsgálatai május 2—14.-ig voltak, az I—VII. oszt. tanulók vizsgálatai június 17—23.-ig tartottak.

13. Tornaverseny. Intézetünk 22 növendéke vett részt a május 21.-iki esztergomi kerületi tornaversenyen. A bíráló-bizottság ítélete szerint a tanulók a kitünően végzett szabadgyakorlatokért elismerő oklevelet kaptak. OLASZ PÁL VII. o. t. ezüstérmet nyert a futásért s az intézet bronzérmet a versenyen való részvételért.

Június 29.-én ünnepélyes *Te Deum*-mal bezárult az év, a bizonyítványokat a tanulók kezükhöz kapták.

14. Gyorsírás. A Gabelsberger-Markovits rendszerű gyorsírás intézetünkben három tanfolyamban (kezdők, haladók, gyakorlók) taníttatott. *Tankönyv:* MARKOVITS-VIKÁR: *Gyorsírás Gabelsberger elvei szerint*; 10. kiadás; Budapest, 1894. *A tanulók száma:* az I. tanfolyamban 57; a II.-ikban 24; a III.-ikban 26; összesen 107. *Végzett tananyag:* a) a kezdőknél a levelező-írás; b) a haladóknál a vitairás; c) a gyakorlóknál a praktikus kiképzés czéljából parlamenti és egyéb beszédek írása. *Heti óraszám* tanfolyamonként 2, összesen 6. Tanár: Dr. MAYWALD JÓZSEF főgymn. tanár, az orsz. gyorsírástanítókat vizsgáló bizottság tagja.

A tanulók közül az idén is többen vettek részt az országos magyar gyorsíróegyesület őszi versenyén, a hol elismerő okmányt nyertek a II. fokon (percenként 180 szótag) WEBER LAJOS VIII. o. tan., GRAUL ERNŐ, WAGNER RAJMOND VII. oszt. tan.; CSISZÁR JÓZSEF VI. o. t.; a III. fokon (150 szótag) BOGISICH IMRE, MANDÁK ERNŐ, OBERLE JÁNOS, WEINBERGER LEO VIII. oszt. tan.; FEHÉR SÁNDOR, KÖRÖS LÁSZLÓ, ROSTAGNI ACHILLES, SEDLACZEK KÁROLY, TITSCH KÁROLY VII. oszt. tan.; BARCZEN GÁBOR, TRUKKER FERENCZ VI. o. t.

Hasonlóképen résztvettek az egyesületnek Pápán rendezett versenyén és beküldött szabatos stenogrammjukért elismerő okmányt nyertek: WEBER LAJOS, WEINBERGER LEO VIII. oszt. tan.; ROSTAGNI ACHILLES, SEDLACZEK KÁROLY, WAGNER RAJMOND VII. o. t.; PÉCSI ISTVÁN VI. oszt. tan.; SEDLACZEK VIKTOR V. o. tan. — Magára az írásversenyre is elmentek: WEBER LAJOS VIII. oszt. tan., ki az I. fokon (percenként 220 szótag) jutalomkönyvet, WEINBERGER LEO VIII. oszt. tan., ki a 180-as fokon a III. díjat (15 kor.), WAGNER

RAJMOND VII. oszt. tan., ki ugyanazon a fokon jutalomkönyvet, ROSTAGNI ACHILLES VII. oszt. tan., ki a 180-as fokon dicsérő oklevelet, a 150-es fokon pedig könyvjutalmat nyert.

15. Tanszerek gyarapodása. 1. A természetrajzi szertár az idei tanév folyamán a következő tárgyakkal gyarapodott:

Vétel útján: SEIBER-KRAFT-féle 2 drb. kézinagyítóval.

Ajándékozás útján: GÖMÖRI FERENCZ I. B) oszt. tan. egy tengeri pókot (Maja squinado); JAKABFFY TIBOR II. A) oszt. tan. czápaállkapcsot; RAPAICS DEZSŐ VI. oszt. tan. egy darab északi bukdárt (Colymbus septemtrionalis); SELEVÉR JÓZSEF VI. oszt. tanuló hét darab nyers czukor-mintát; PATAKY KÁROLY jogszigorló úr 43 drb. jegeczmintát; NGOS THURÓCZY ADOLF úr egy drb. Pinna nobilest adományoztak muzeumunknak.

Fizikai szertár gyarapodása: 2 drb. motor 65 kor.

A filologiai szertár részére szerzetetett: 5 tábla. CIBULSZKY: Tabulae, quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur XVI—XX (a görögök és rómaiak ruházata).

Földrajzi és történelmi tanszerek: *Ajándék:* A nmélt. m. kir. Földművelési Miniszteriumtól: *A Dunavölgy és a Tiszavölgy átnézeti térképe kis-kiadásban.* — *Vétel:* *Graecia Antiqua.* Összesen 51 korona értékben.

A rajzszeretár gyarapodása: *Vétel:* 14 drb. lapos relief papír fej minta. Érték 14 korona; a Vörösmarty-szoborbizottság Andrejkó művész Vörösmarty-szobormintáját juttatta a philologiai muzeum számára, végre LAZÁRUS FERENCZ II. A) oszt. tanuló 13 drb. testmintát készítettett a rajzszeretár részére, mintegy 50 korona értékben.

PERNDL FLÓRIS építész ur az intézetnek 3 drb. Auer égőt teljes felszereléssel ajándékozott.

Fogadják a nagylelkű adakozók e helyütt is az intézet meleg köszönetét.

16. Tanári könyvtár. I. *Vétel útján* szerzetetett 18 iskolakönyv. Továbbá: BEÖTHY: *A magyar államiség fejlődése.* II. — SEBESTYÉN: *Magyar népköltési gyűjtemény.* IV., V. — WEISZ-SZABÓ: *Világtörténet.* 3., 5., 6., 7. — ZOLNAI: *Oklevél-szótár.* — CZIRBUSZ: *Magyarország a XX. század elején.* — DICEY-TARNAI: *Angol alkotmányjog.* — SOUTHEY-REMÉNYI: *Nelson életrajza.* — FRIEDJUNG: *Harcz a német hegemoniáért.* — NÉMETHY: *Vergilius élete és művei.* — PROHÁSZKA: *Föld és ég.* — FERDINANDY: *Magyar-*

ország közjoga. — TIMON: *Magyar alkotmány- és jogtörténet.* — KISS—SZIKLAY: *A katolikus Magyarország.* — CHOLNOKY: *A levegő fizikai földrajza.* — KARÁCSONYI: *A hamis oklevelek jegyzéke 1400-ig.* — *Egyetemes irodalomtörténet.* I. — FERENCZY: *Könyvtártan.* — PETRIK: *Magyar könyvészet.* 1—3. — HERMAN: *A magyar nép arcza és jelleme.* — WAGNER: *Magyarország virágos növényei.* — *Magyarország vármegyéi.* (Bars.) — SOMMER: *Lat. Laut- und Formenlehre.* — HIRT: *Griech. Laut- und Formenlehre.* — *Encyclopaedie der mathem. Wissenschaften.* (Folyt.) — ROSCHER: *Lexicon der Mythologie.* (Folyt.) — CHWOLSON: *Lehrbuch der Physik.* I. — CAUER: *Grammatica militans.* — PAULY: *Real-Encyclopaedie.* Suppl. I. — *Mintalapok.* VIII. — *A magy. tud. akademia kiadványai.*

Folyóiratok: Budapesti Szemle. — Magyar Nyelvőr. — Philologiai Közlöny. — Természettudományi Közlöny a pótfüzetekkel együtt. — Századok. — Történelmi tár. — Földrajzi Közlöny. — Történelmi életrajzok. — Turul. — Tanáregyleti Közlöny. — Ethnographia. — Irodalomtörténeti Közlemények. — Athenaeum. — Könyvszemle. — Kath. Szemle. — Matematikai Lapok. — Statisztikai havi közlemények. — Külkereskedelmi forgalom. — Kath. Paedagogia. — Hivatalos Közlöny. — Zeitschrift f. d. österr. Gymnasien. — Zeitschrift für den math. Unterricht.

II. *Ajándékok.* DUNAY: *Quo vadis?* (Szerzőtől.) — ARLOW: *A kardvívás.* (Szerzőtől.) — HORVÁTH CYRILL *szépirodalmi munkái.* 1. 2. (A kiadótól.) — GOHL: *A budapesti eraviszku éremlelet.* (Szerzőtől.) — *A magyar filozófiai társaság közleményei.* (A társaságtól.) — NÉMETH: *Szigetvár története.* (Báró BIEDERMANN REZSŐ úrtól.)

17. Ifjúsági könyvtár. A vásárlás útján szerzett könyvek jegyzéke.

APOR P., « <i>Metamorphosis Transylvaniae</i> ». 6 pld., 1.	BEÖTHY Zs., <i>Képes irodalomtörténet.</i> 2 k., E.
ARANY J., <i>Bánk bán tanulmány.</i> 6 példány, 23.	— <i>Az irodalom kis lükre.</i> C. II. 4.
— <i>Irói arcképek.</i> 6 pld., 24.	— <i>Széchenyi és a magy. költészet.</i> 25.
ÁLDÁSSY, <i>Pázmány élete.</i> 6 pld., 2	BERZSENYI, <i>Költői és prózai művei.</i> 6 pld., 26.
BALASSA, <i>Költeményei.</i> 6 pld., 3.	— <i>Válogatott versei.</i> 6 pld., 4.
BAROTI, <i>Fehér sas.</i> D. I. 19.	BÉCSI <i>képes krónika.</i> 6 pld., 5.
BEAUREGARD, <i>A bélyegkirály.</i> C. VII. 27.	BÉLA király <i>névtelen jegyzője.</i> 6 pld., 6.
BENEDEK E., <i>Magyar mese- és mondavilág.</i> 5 k., A. II.	BISI ALBINO, <i>Gracia fia.</i> A. V. 5.
— <i>A magyar nép multja és jelene.</i> 2 k., D. VI.	BREHM, <i>Északi sarktól az egyenlítőig.</i> C. VI. 1.
	CSERET M., <i>Historiája.</i> 6 pld., 7.

- CHERNEL. *Magyarország madarai.* 2 k., D. VI.
- CSOKONAI, *Dorotyya.* 6 pld., 8.
- COOPER, *Bőrhárisnya.* B. 1.
— *Utolsó mohikán.* 2.
— *Vadölő.* 3.
- DEMÉNY, *Vallásosság és kincsvágy.* 2 pld., A. IV. 26.
- DICKENS, *Twist Olivér.* 2 pld., A. IV. 22.
- DIVALD, *Művelődéstörténeti korrajzok.* 2 k., 2 pld., A. II. 1., 2., E. V. 45.
- DONÁSZY, *Egy magyar deák Mátyás király korában.* 2 pld., 20.
— *Toldi Miklós.* 2 pld., 15.
— *Rejtélyek a történelemből.* 2 pld., 14.
— *Életünket és vérünket.* 2 pld., 13.
— *Az asztékok kincse.* 2 pld., 17.
— *Villámsugár.* 2 pld., 16.
— *Szigetvár és Eger hősei.* 2 pld., 19.
- DORSEY A., *A lelkiismeret.* 2 pld., A. IV. 24.
- ENDRÖDY, *A magyar költészet kincsesháza.* E. VII. 9.
- EÖTVÖS J., *A falu jegyzője.* 2 k., 5 pld.
- EÖTVÖS K., 3. *A ki örökké bujdosott.*
— 4. *Két ördög vára.*
— 5. *Magyar alakok.*
— 6. *Emlékezések.*
— 7—8. *Gróf Károlyi Gy. följegyzései.*
- ERDÉLYI, *Pályák és pálmák.* 4 pld., E. III. 39.
— *Tanulmányok.* 4 pld., 40.
- FALUDI, *Nemes úrfi.* 6 pld., 27.
- FULLERTON G., *Lady-Laurencia.* 2 pld., A. IV. 19.
- HAGGARD, *Ismeretlen ország.* 2 k., A. IV. 17., 18.
- GALEOTTO MARZIO *könyve.* 6 pld., 10.
- GÁRDONYI, *Novellák és tárczák.* 2 pld., E. VI. 1. a', 1. b'.
— *12 novella.* 2 pld., 2.
— *Egri csillagok.* 2 k., 2 pld., C. 20., 21.
- GÁSPÁR, *40.000 mérföld.* C. VII. 20.
- GVADÁNYI, *Peleskei nótárius.* 6 pld., 9.
- GYÖNGYÖSI, *Murányi Vénus.* 6 pld., 28.
— *Kemény János.* 6 pld., 29.
- HEDIN SVEN, *Ázsia sivatagjain keresztül.* A. V. 10.
- HELTAI G., *Válogatott meséi.* 6 pld., 11.
- JAKAB Ö., *Két imposztor.* 2 pld., D. I. 14.
- JÁNOSI G., *Olasz földön.* A. V. 11.
- JÓKAI M., *Csataképek.* 3 pld., B. 1. a', b'.
— *Decameron.* 3 k., 11—13.
— *Szomorú napok.* 18.
— *Délvirágok.* 20.
— *Új földesúr.* 11 pld., D. 1.
— *Mire megvénülünk.* 28.
— *Enyém, tied, övé.* 2 k., 47., 48.
— *A magyar előidőkből.* 36.
— *Virradóra.* 42.
— *Föld felett.* 50.
— *M. Rab-Ráby.* 1 k., 1 pld., 51. 2 k., 2 pld., B. 2., 3. a', b'.
— *Rákóczy fia.* 80.
— *Szeretve mind a vérpadig.* 2 k., 2 pld., 67., 68.
— *Törökvilág Magyarországon.* 2 pld., B. 12., 13. a', b'.
— *Löcsy fehérasszony.* 2 k., 2 pld., 71., 72.
— *Egy magyar nábob.* 5 pld., D. 2.
— *Kárpáthi Zoltán.* 3 k., 5 pld., D. 3.
— *Régi jó táblabírák.* 5 pld., D. 5.
— *Köszívű ember fiai.* 3 k., 5 pld., D. 4.
— *A szerelem bolondjai.* 2 k., 2 pld., B. 4., 5. a), b'.
— *Fekete gyémántok.* 3 k., 2 pld., B. 9., 10., 11. a', b'.
— *Arany ember.* 3 k., 2 pld., B. 6., 7., 8. a', b'.
- JÓSIKA M., *A könnyelműek.* 5. sz.
— *Zrinyi a költő.* 30. sz.
— *A szegény ember dolga csupa komédia.* 31. sz.
— *Jósika István.* 32—36.
— *A magyar kényurak.* 37.
— *Az első lépés veszélyei.* 38.
— *A gordiusi csomó.* 39.
— *A szív rejtelméi.* 40.
— *Két élet.* 41.
— *Az élet útjai.* 42.
— *Klára és Klári.* 43.
— *A mi késik, nem mulik.* 44.
— *Egy magyar család a forradalom alatt.* 45—49.
— *A nagyszabeni királybíró.* 50.
— *Egy kétemleletes ház Pesten.* 51.
- KAZINCZY, *Válogatott levelei.* 6 pld., 12.

- ÉZAI S., *Magyar krónikája*. 6 pld., 14.
 KISFALUDY S., *Válogatott regéi*. 6 példány, 15.
 KÖLCSEY, *Válogatott versei*. 6 pld., 16.
 KURUCZVILÁG *költészete*. 6 pld., 18.
 LATKÓCZY, *A magyar szentegyházak regéi*. 2 pld., A. IV. 28.
 LŐRINCZY, *A bújdosók*. C. VII. 22.
 MAGYAR remekírók. 2 pld.
 20. KOSSUTH *Lajos*.
 23. VÖRÖSMARTY. *Epikai költemények*.
 42. GARAY J., *Kisebb költemények*.
 47. SZIGLIGETI E., *Szókölt kalona, Lelencz, A fény árnyai, A trónkereső*.
 53. REVICZKY Gy., *Költeményei*.
 MAY K., *A csendes oceánon*. 2 pld., 14.
 — *A Rio de la Platánál*. 15.
 — *A Kordillerákban*. 16.
 — *A karácsony*. 17.
 — *A puskás búr*. 2 pld., 18.
 MAYNE REID, *Vilmos, a hajósinas*. 2 pld., D. I. 15.
 MIKSZÁTH K., *Prakovszky, a süket kovács*. C. 16.
 — *Beszterce ostroma*. 18.
 — *Új Zrinyász*. 17.
 — *Fekete kakas*. 19.
 — *Különös házasság*. 2 k., C. 14., 15.
 NANSEN, *Grönlandon ál fuczipón*. B. 4.
 PÁZMÁNY, *Kalauza*. I. és II. könyv. 6 pld., 34.
 — *Egyházi beszédei*. 6 pld., 35.
 RÁKOSI J., *Kis Kelemen*. A. II. 3.
 RÁKOSI V., *Korhadt fakeresztek*. 2 pld. — *Hős fiúk*. C. VII. 23.
 SZALÁRDI, *Siralmas krónikája*. 6 példány, 20.
 SHAKESPERE, *Szentivánéji álom*. 6 példány. 19.
 SIENKIEWICZ, *Kis lovag*. 2 k., E. V. 14., 15.
 — *Quo vadis?* 2 k., E. V. 16., 17.
 — *Keresztes vitézek*. 2 k., E. V. 12., 13.
 SÖTÉT napok. 2 pld., A. IV. 27.
 SZIKLAI J., *A torony története*. 2 pld., A. IV. 23.
 — *Tisztító tűzön át*. 2 pld., A. IV. 25.
 TORQUATO TASSO, *Megszabadított Jeruzsálem*. 2 k., 2 pld., E. V. 6—9.
 TÓTH B., *A mi Urunk Jézus Krisztus*. C. VII. 21.
 VAS G., *Parlagi képek*. A. I.
 VERNE Gy., *Sándor Mátyás*. 5 pld., 4.
 — *A bundák hazája*. 3 pld., 43.
 — *Grant kapitány gyermekei*. 4 példány, 12.
 — *Két évi vakáció*. 4 pld., 27.
 — *Tizenöt éves kapitány* 3 pld., 44.
 — *Jangada*. 2 pld., 17.
 — *Begum 500 milliója*. 2 p. 18.
 — *Utazás a tenger alatt*. 2 pld., 51.
 — *Egy sorsjegy*. 2 pld., 28.
 — *Antifor mester*. 2 pld., 29.
 — *Az új hazában*. 2 pld., 55.
 — *Cynthia hajótöröttjei*. 2 pld., 53.

Az ifjúsági könyvtár gyarapodása ajándékozással:

	Az ajándékozó neve:
AHO J., <i>Forgácsok</i> . G. I. 9.	TAKÁTS S.
ALLEKER, <i>A lagunák városa</i> . A. IV. 12.	«
— <i>A cilley grófok és Cilli városa</i> . G. 7.	«
AMICIS, <i>A szív</i> . D. IV. 5., 9.	MAJTHÉNYI L.
ÁNYOS P., <i>Költeményei</i> . E. V.	TAKÁTS S.
BARNA J., <i>Hazáért és szabadságért</i> . A. IV. 15.	PACSU.
BENEDEK E., <i>Madármesék</i> . 2.	VOIGT.
BEÖTHY L., <i>Bárá Eötvös J. mint regényíró</i> . G. I. 6.	TAKÁTS S.
BEÖTHY Zs., <i>Képes irodalomtörténet</i> . 2 k., E. VII. 7., 8.	«
BERZSENYI, <i>Válogatott versei</i> . E. II. 4.	«
BODNÁR, V. <i>Simai Kristóf</i> . G. 5.	«

	Az ajándékozó neve :
CHURCH, <i>Két ezer év előtt.</i> D. I. 44.	MAJTHÉNYI L.
CONCHA GY., <i>A kilenczvenes évek reformeszméi.</i> G. I. 59.	TAKÁTS.
COOPEI, <i>A vadölő.</i> B. 3.	MAJTHÉNYI L.
CSEPREGHY, <i>A vízözön.</i> A. IV. 16.	SIK.
CSOKONAI, <i>Dorottya.</i> E. II. 8.	TAKÁTS.
DARGES, <i>Ein Ritt durch Indien.</i> E. VI. 36.	“
DOBOS K., <i>A magyar diáknyelv szótára.</i> A. IV. 32.	“
DONÁSZY, <i>Buda hőse.</i> 18.	KÖLBER.
DOROSENKO P., <i>Az életből.</i> G. 13.	TAKÁTS S.
DUPANLOUP B., <i>A mi Urunk Jézus Krisztus élete.</i> G. 11.	“
EÖTVÖS J., <i>A nővérek.</i> G. I. 14.	“
ESZTEGAR L., <i>A magyar műballada kezdete.</i> G. 6.	“
FRANKL, <i>A magyar nemzet története.</i> G. I. 27.	“
“ <i>A magyar nemzet műveltségi állásának vázlatja.</i> G. 9.	“
FRAKNÓI V., <i>Vitéz János élete.</i> G. I. 32.	“
GELLERT'S <i>Fabeln.</i> A. IV. 33.	“
HÁM S., <i>Jagó és Biberach.</i> G. I. 12.	“
HERMANN O., <i>A madarak.</i> A. V. 7.	SIK.
HUSZKA J., <i>A székely ház.</i> E. VII. 1.	TAKÁTS S.
JÓKAI M., <i>Kárpáthi Zoltán.</i> 3 k.	“
“ <i>Az arany ember 2 k.</i>	“
“ <i>Politikai divatok.</i>	“
KOLTAY V., <i>Tükördarabok.</i> A. IV. 14.	TÓTH B.
LEGSZEBB <i>regefűzér.</i> A. IV. 9.	VOIGT
LEFFLER S., <i>Római irodalomtörténet.</i> G. 3.	TAKÁTS S.
XIII. LEÓ pápa <i>költeményei.</i> A. V. 6.	“
MAGYAR <i>akadémia könyve.</i> A. IV. 29.	“
MAGYAR <i>könyvesház.</i> A. IV. 30.	“
MARZALI, <i>A magy. történet külföldi az Árpádok korában.</i> G. 2.	“
MARLIT E., <i>A pusztai hercegnő.</i> G. I. 13.	“
MOCSÁRY BÉLÁNÉ, <i>Keleti utazás.</i> A. V. 9.	MINISZTERIUM.
MOLNÁR J., <i>Jézus szent Szívének diadala.</i> G. 10.	TAKÁTS S.
ORMÁNDY M., <i>A dohány.</i> A. V. 1.	“
PETŐFI S., <i>Összes költeményei.</i> A. IV. 20.	X. Y.
PINTÉR K., <i>Múlt és jövő.</i> G. I. 11.	TAKÁTS S.
“ <i>Irodalmunk a milleniumig.</i> G. I. 7.	“
“ <i>Vörösmarty realismusa.</i> G. I. 10.	“
“ <i>Vörösmarty-ról.</i> G. 12.	“
“ <i>Szent László király a magy. költészetben.</i> E. VII. 10.	“
POPINI A., <i>Horatius.</i> G. I. IV.	“
RÁTH GY., <i>Az iparművészet 1896-ban.</i> E. VII. 2.	“
ROBINSON <i>Crusoe.</i> A. IV. 11.	VOIGT.
SAND GY., <i>Mont-Revêche.</i> G. I. 5.	TAKÁTS S.
SCHNEEBERGER, <i>A regény technikájáról.</i> 4.	“
SHAKESPERE, <i>Szentiványji álom.</i> E. II. 19.	“
“ <i>Julius Caesar, Téli rege, Coriolanus.</i> A. IV. 21.	“
SZABÓ J., <i>Balásfi Mátyás élete és munkái.</i> G. 8.	“
SZINNYEI J., <i>A magyar nyelv az Árpádok korában.</i> G. 1.	“

	Az ajándékozó neve :
TAKÁTS S., <i>Pálya István élete.</i> 4 pld., A. V. 3. E. VII. 5. ...	TAKÁTS S.
« <i>Benyák Bernát s a magyar közoktatásügy.</i> 2 pld. A. V. 2. E. VII. 4.	«
« <i>A budapesti piarista-kollegium története.</i> E. VII. 3.	«
« <i>Péteri Takáts József.</i> 2 pld., A. V. 4. E. VII. 6.	«
TALLÓCZY, <i>Gyepűn innen, gyepűn túl.</i> A. V. 8.	SZABÓ.
TÁBORI, <i>Künn a nagy világban.</i> B. 23.	«
« <i>Délibábok.</i> B. 22.	«
TÖRTÉNELMI <i>adomák.</i> A. IV. 31.	TAKÁTS S.
VÁROSY GY., <i>Vörös Dániel.</i> A. V. 13.	«
VERNE GY., <i>A nemzeti zászló.</i> 57.	X. Y.
VILMA néni <i>mesék és regék.</i> A. IV. 10.	VOIGT.

Összesen 542 köt. 1077 K értékben.

18. Éremgyűjtemény. Alapította KOVÁTS ANTAL, kegyes-tanítórendi főgymnasiumi igazgató, 1903. február havában. Gyarapításához hozzájárultak: Budapest fő- és székváros, Esztergom város a tornaverseny emlékére, KOVÁTS ANTAL igazgató, BARTOS JÓZSEF és SUTÁK JÓZSEF főgymn. tanárok és BODNÁR JÓZSEF fővárosi tisztviselő úr. Továbbá a főgymnasium tanulóifjúsága és pedig:

A VIII. osztályból: NEUMANN B.

A VII. osztályból: FARKAS ELEMÉR, KÖVÉR V.

A VI. osztályból: BORÓCZY L., MÜLLER I., NYÁRY L., PONGRÁCZ S., SCHRODT ISTVÁN, HELLEBRONT K.

Az V. osztályból: FÖLDESSY J., FÖLDESSY T., FARKASFALVI S., HEVESI O., INNOCENT M., JURKA F., KOVÁTS GY., LIPTAY L., LEHNER B., MAGYARY A., MOLNÁR B., RÉVHEGYI F., SUDA I., WACZULIK L., WOHRYZKA J.

A IV. A. osztályból: BENEDEK F., WEISZ B.

A III. B. osztályból: TÓTH B.

A II. A. osztályból: HAJÓS I., HARÁMY I., KOLTAY A., SALAMON T.

A II. B. osztályból: BABARCZY I., DOBOS GY., FÜREDDY F., GRÁF K., KOZALIK F., LEHETI I., LESCHNITZKY K., MAJOR F., MATTYASOVSKY B., MOLNÁR Ö., NÁTLY J., NIKA F., OBERLE P., POLGÁR F., PÖLTZL J., TOPF F., TUNA F., VAJAY L., VOIGT R., VOLMUTH Ö., WALLA I., WEINSZEIZ B.

Az I. B. osztályból: BIERBAUER V., BIHAR A., BOGNÁR M., LIPTAY GY., SZAIF J., BARTHA K., LAKI J.

Eddigi gyűjtés eredménye 383 darab.

19. Jótékonyág. 1. FLÓR GYULA emlékdíja 152 kor., melyet néhai FLÓR FERENCZ és neje FLÓR LEONA asszony az 1862. évi

december hó 21-én elhunyt gyermekek emlékezetére, VI. oszt. jó erkölcsű és szorgalmas tanuló részére a tanári kar előterjesztése folytán alapítottak s mely a budapesti m. kir. állampénztár kezelése alatt áll, a f. tanévben CSISZÁR JÓZSEF tanulónak íteltetett oda. (73844/1903. miniszteri szám alatt kelt rendelet.)

2. Gróf KÖNIGSEGG-AULENDORF MÓRICZ alapítványa, melyet KÖNIGSEGG-AULENDORF grófné szül. CSÁKY GIZELLA grófnő 1873. év nov. 5-én elhunyt feledhetlen gyermekének örök emlékezésére egy szegénysorsú, de szorgalmas és jó magaviseletű tanuló részére tett, a tanári kar ajánlata folytán SOMOGYI ANTAL VIII. oszt. tanulónak adatott, ki a budapesti m. kir. állampénztár kezelése alatt álló alapítványból 230 korona jutalomdíjban részesült. (1895. évi 41.932. min. sz. a. kelt rendelet.)

3. Az ezen intézetben 39 év óta fennálló: «Budapesti kegyes-tanítórendi főgymn. segítő-egyesület» választmánya útján a tanév első felében 850, a másodikban 982 koronával segítézte a gymnasiumba járó szegénysorsú tanulókat és pedig:

az első félévben:

4 tanuló	40 kor.-val = 160 kor.
13 « egyenkint	30 « = 390 «
13 « «	20 « = 260 «
3 « «	10 « = 30 «

tehát 33 tanuló összesen 840 kor.

a második félévben:

4 tanuló egyenkint	40 kor.-val = 160 kor.
15 « «	30 « = 450 «
18 « «	20 « = 360 «

tehát 37 tanuló összesen 907 kor.

Ministránsgyerekek	I. félévben	10 «
«	II. «	12 «
	Összesen	22 kor.

A segítő-egyesület alaptőkéje ez idő szerint készpénzben 28.641 kor. 55 fillér 4%-os koronajáradékban. Az év folyamán a tőkéhez csatoltatott 17.500 kor. Összesen 31.791 kor. 55 fillér.

4. A «SZEPESI IMRE-féle aranyat», mint az 1858/59. tanévi VIII. oszt. tanulók által az érettségi vizsgálat alkalmával a legjobb görög dolgozatot készítő tanuló számára alapított jutalomdíjat, az idén dr. KASS ALBERT nyerte el.

5. SZABÓ ISTVÁNNAK, a nagy hellenistának, emlékére dr. BARTÓK GÉZA úr alapítványából egy drb arany WEBER LAJOS VIII. o.

tanulónak ítéltetett oda, mint ki a görög philológiában kiváló előmenetelt tanusított.

6. TRAUTWEIN NEP. JÁNOS-féle alapítvány. Az 1875 május hó 15-én tett négyszáz koronás tőkéhez a huszonöt éves találkozás emlékére 1900 november 25-én 53 koronát csatoltak az intézet 1875. évben érettségiző tanulói. Az alaptőkének kamatait, 7 K 91 f, az igazgató az alapító-level értelmében BANNY THEOPHIL VIII. o. tanulónak juttatta.

7. Újabb TRAUTWEIN-alapítvány. Az 1881. évben érettségiző tanulók bold. TRAUTWEIN NEP. JÁNOS emlékére 1901 május 30-án 430 koronával alapítványt tettek oly czélból, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületnél elhelyezett tőkének kamatait 7 K 52 f, minden év május havának 16. napján, nep. szent János ünnepén jutalmul a főgymnasium VIII. osztályába járó szegényebb sorsú, a magyar történelemből az év folyamán a legjobb előmenetelt tanusító tanulónak adja ki az igazgató. Megkapta SERÉNYI JENŐ VIII. oszt. tanuló.

8. Bold. LÉVAY IMRE rendfőnök ravatalára a tanuló ifjúság igen ékes koszorút helyezett. A tanári testület határozatából a koszorú árából fennmaradt 292 korona «LÉVAY IMRE-alapítvány» czímen takarékpénztárba helyeztetett, hogy ennek kamatja 5 K 83 f, a tanév végén egy szegénysorsú, jó magaviseletű szorgalmas tanulónak ösztöndíjul szolgáljon. Az ösztöndíj f. tanévben BRESZTOVSZKY EDE IV. B) oszt. tanulónak adatott.

9. Az Sz. G. V. kétezer koronás alapítványa, melyet az alapító egy a magyar szent korona területén született magyar ajkú és magyar nevű, egyszersmind szegénysorsú, jó magaviseletű és szorgalmas tanuló részére tett. Ezen alapítvány 92 korona kamatját a tanári testület CSÖRE ÁRPÁD II. B) oszt. tanulónak adományozta.

10. «SOMOGYI-féle alapítvány.» Néhai SOMOGYI KÁROLY, esztergom-főszékesegyházi apátkanonok, az esztergomi székeskáptalannál 4%-os aranyjáraadékkötvényekben 16.000 koronányi örökös alapítványt tett, azon óhajtással, hogy annak 620 koronát tevő évi kamataiból a budapesti kegyes-tanítórendi főgymnasiumba járó r. kath. szegénysorsú, jó magaviseletű és szorgalmas tanuló számára nyolcz ösztöndíj legyen kitűzve. Ezen ösztöndíjnak a f. évi esedékes kamatait a következő ifjak nyerték: PALUGYAY ISTVÁN I. A). — TOPF FERENCZ a II. B), — SZIRA BÉLA a III. B), — MAYERCSÁK GYULA a IV. B), — MAYERCSÁK FERENCZ V., — KNAPP EMIL a VI., — ROSTAGNI ACHILLES VII., — OBERLE JÁNOS a VIII. osztályból.

11. SZOKOLOVITS JÓZSEF, m. kir. miniszterelnöki titkár úr, néhai SZOKOLOVITS IVÁN fia emlékére 400 koronás alapítványának 4%-os kamatja rendszeren egy II. A) oszt. szorgalmas és jóviseletű tanuló jutalmazására szolgál. Megkapta GRUDEN IMRE.

12. A néhai ZBISKÓ-féle segélyre, 58 K 80 f, kijelöltetett: BANNY TEOFIL VI. o. t.

13. LIPÓCZI KECZER GYULÁNÉ, szül. PERLAKY IDA úrnő az 1891/92. tanévben elhunyt V. A) oszt. tanuló fia, KECZER ANTAL, nevére 1000 koronás alapítványt tett, hogy ennek kamatait egy jóviseletű és szorgalmas V. oszt. tanuló élvezze. Az alapítványnak az alapító úrnő által 50 koronára kiegészített kamatját SIK SÁNDOR V. o. tanuló nyerte el.

14. DR. HAMPEL ANTAL m. kir. min. segédtitkár úr az 1897/98. tanévben érettségi vizsgálatának tízéves évfordulója alkalmából halás emlékezéssel néhai dr. KONDOR GUSZTÁV egy. ny. r. tanár, akkori érettségi miniszteri biztos nevére, KONDOR-féle arany címmel 100 arany forintról szóló 4%-kal kamatozó aranyjárdékkötvényű jutalomdíj-alapítványt tett, melynek 10 frankos aranykamata évente az érettségi vizsgálat alkalmával a legjobb mennyiség-tani dolgozatot készítő tanulóknak adandó. SOMOGYI ANTAL VIII. oszt. tan. nyerte el.

15. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület a f. tanévben is 200 koronával járult a főgymnasiumi segítő-egyesület alapítókéjének gyarapításához.

16. SZITÁNYI ÖDÖN úr, nagybirtokos, az 1899. évben elhalálozott VIII. oszt. tan. fia örök emlékére, «SZITÁNYI ELEMÉR alapítványa» és «SZITÁNYI ELEMÉR emléke» megjelöléssel, 500—500 koronáról szóló, 4%-kal kamatozó kötvényekkel kettős alapítványt tett a főgymnasiumban fennálló segítő-egyesület és az önképző-kör javára. A segítő-egyesület részére tett alapítvány évi kamata, illetve szelvényjövödelme a főgymn. VIII., vagy esetleg bármely osztályába járó szegénysorsú érdemes tanulóknak segélyezésére szolgál; az önképző-kör részére szóló évi alapítvány évi jövödelme pedig a kör azon tagjának ítélendő oda, a ki a lefolyt tanévben a magyar irodalom terén a legkiválóbb tevékenységet fejtette ki. A jutalomdíjban NEMESHEGYI TIBOR VII., RÖTZER FERENCZ III. B) oszt. tanulók részesültek.

17. DR. ROSENBERG GYULA ügyvéd úr a f. tanévben is 5 drb csász. aranyat kézbesített az igazgatónak, oly célból, hogy ez adomány egészben vagy részben szegény és kitűnő tanulók segélyezésére, esetleg a tanév végén pályaművek jutalmazására for-

díttassék. A kegyeletes adomány önképzőkori pályaművek jutalmazására fordított.

18. Egy jótékonyágáról ismert nemesszívű barátja a tanulóifjúságnak 144 koronát adott át az igazgatóságnak, hogy ezt szorgalmas és jóviseletű tanulónak jutalmazására fordítsa. Megkapták: MOLNÁR BÉLA V. oszt. tanuló 72 koronát, SCHRÖDL GÉZA IV. B. oszt. tanuló 72 koronát.

19. Egy névtelenül maradni akaró adományából TRONNER REZSÓ VI., FARKAS KORNÉL IV. B., OLÁH KÁLMÁN III. A., STRASSER BÓDOG II. A. tanulók egyenkint 50—50 korona összegben részesültek.

20. ZALÁN LIPÓT úr 72 koronás adománya a ministráns-fiúk díjazására fordított.

21. Egy névtelen adakozó és az Énekiskola pénztárából KELLEMFFY GYULA I. A. o. tanuló az énekben kifejtett buzgalmaért 20 korona jutalomban részesült.

22. A nmélt. V. K. M. jutalomkönyveit megkapták: BARANYI ANDOR I. A., LIPTAY GYULA I. B., IMRÉDY BÉLA II. A., NÁTLY JÓZSEF II. B., NEMESHEGYI TIBOR VII. o. t.

Fogadják a nemeslelkű adakozók adományaikért, melyekkel az intézet tan- és művelődési eszközeit szaporítani, a szegénysorsú ifjak bajait enyhíteni, a szorgalmasbakt jutalmazásaikkal kitüntetni kívánták, az igazgatóságnak az illetők részéről is kifejezett hálás köszönetét!

20. Ösztöndíjas tanulók. 1. ALAPY-féle 420 kor.: GROSCHMIED ZSÖGÖD LAJOS VII. o. t.

2. BUKOVINSZKY-féle 300 kor.: HOLL BÉLA V. o. t.

3. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár alapítványából 200 kor.: CSERNE JÓZSEF VII. o. t.

4. JETTIM-féle 120 kor.: SOMOGYI ANTAL VIII., TOKODY SÁMUEL VII. o. t. — JETTIM-féle árvadíjasok BANNY TEOFIL VIII., SZELKE BÉLA VI. o. tanulók.

5. Jövedéki bírságalapból 300 kor.: PRUZSINSZKY JÓZSEF VIII., LENGYEL ÁRPÁD VII. és ZIELINSZKY TIBOR VI. o. t. — 200 kor.: és BENEL GUSZTÁV III. B) oszt. tanulók.

6. KRONHEIM-féle 400 kor.: KNAPP EMIL VI. o. t.

8. MÁRIA-TERÉZIA 240 kor.: JANKOVICH ISTVÁN IV. A., SIK SÁNDOR V., LIPTÁK LAJOS V., LORBERER GÉZA VII. oszt. tanulók.

9. OTTLINGER-BEDEKOVICH-féle 440 kor.: SCHILLER VILMOS V. oszt. tan.

III.

AZ 1902—1903. ISKOLAI ÉVBEN VÉGZETT TANANYAG.

I. A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: A/ Dr. ORMÁNDY MIKLÓS, B/ WAGNER ANTAL.

Hittan. Az ember rendeltetése és végcélja. A hit fogalma, tárgya és kütfői. A hit szükségessége. Az apostoli hitvallás. Az Isten és tulajdonságai. A Szentháromság. A világ teremtése és kormányzása. Az angyalok. Az emberiség bűne és megváltása. Jézus Krisztus élete és istensége. Az anyaszentegyház szervezete és ismertető jelei. Az Isten szeretetének parancsai. A felebaráti szeretet parancsai. A keresztyén önszeretet. Az Isten tíz parancsolata. Az egyház öt parancsolata. A parancsolatok megszegése. A keresztyén erény. A malaszt. A szentségek. Az imádság. T. k. *Kis Katekizmus.* Heti 2 óra.

Palásti Gyula.

Magyar nyelv. A nyelvtanból: Az egyszerű mondat és részei, a fő- és mellékmondat megkülönböztetése. Mondattani alapon az alaktan; a hangtan elemei; helyesírás. Elbeszélő prózai és költői olvasmányok, főleg a hún-magyar történeti monda köréből és az Árpádházi királyok korából. T. k. dr. BARTHA J.: Magyar nyelvtan, dr. PRÓNAI ANTAL: *Magyar olvasókönyv, I. r.* Heti 5 óra.

Dr. Ormándy Miklós, Wagner Antal.

Latin nyelv. Mesék és «Róma alapítása» összefüggő olvasmány alapján a névszók és a cselekvő ige ragozása, a rendhagyó alakok mellőzésével. Az olvasmányokban előforduló szókincs elsajátítása és némi kibővítése tárgyi csoportok szerint. T. k.

TÓTH: *Latin gyakorló- és olvasókönyv*, SZEPESI-TÓTH, áldolgozta
PFEIFFER ANTAL: *Latin nyelvtan, I. r.* — Heti 6 óra.

Dr. Ormándy Miklós, Wagner Antal.

Földrajz. Földrajzi alapismeretek. A magyar szent korona országainak leírása, a felület, hegy- és vízrajz, talajviszonyok, éghajlat, a földművelés, állattenyésztés, a népességi viszonyok, a lakosság foglalkozásának s a fontosabb művelődési, ipari és kereskedelmi központoknak ismertetésével. T. k. KÖRÖSI ALBIN: *Földrajz, I. r.* — Heti 3 óra.

Firtinger Jakab, Bartos József.

Természetrajz. Bevezetés a természeti tárgyak szemlélésébe és az egyszerű szemlélet útján levezethető törvényszerűségek fölismerésébe. A négy évszak, kivált a növényeken mutatkozó jelenségekben feltüntetve. A háziállatok és rokonaik. A ház közelében, az erdön, mezőn és vizek körül tartózkodó emlősállatok. A házi szárnyasok és rokonaik. T. k. KÖRÖSI ALBIN: *Természetrajz a középiskolák I. osztálya számára.* — Heti 2 óra.

Körösi Albin.

Számтан. A tizes számrendszer fölépítése a közéletben használt mértékegységekkel kapcsolatban. A négy alapművelet végrehajtása és törvényei az egész számok körében. Az osztó és többszörös fogalmának s tulajdonságainak ismertetése. A törtszám fogalma s tulajdonságai. Az alapműveletek kiterjesztése először közösleges, majd tizedes törtre. T. k. dr. SUTÁK J.: *Számтан, I. r.* Heti 4 óra.

Hatvani Ede.

Rajzoló mértan. Sík alaktan. A síkmértani idomok megismertetése és rajzolása körzővel, vonalzóval. Síkmértani alakok diszitményekké alakítva, táblarajz után körvonalakban tussal kihúzva és festve. T. k. HUSZKA JÓZSEF: *Rajzoló geometria, I. r.* — Heti 3 óra.

Feichtinger Győző.

Szépírás. Magyar folyóírás. — Heti 1 óra.

Szabó János.

Testgyakorlás. Katonai és tornázó rendgyakorlatok. Szabad gyakorlatok, kézi szerekkel is. Szergyakorlatok a csapatok erejéhez és fejlettségéhez mérten. Tornajátékok. — Heti 2 óra.

Heuberger Rezső.

II. A. és B. osztály.

Osztályfőnökök : A/ KÖRÖSI ALBIN, B/ SIMON GYULA.

Hittan. A katekizmus első szakaszának és az I. osztályban előírt imádságoknak átisméltése után az ó-szövetségi bibliai történet. A bibliai történetek fogalma és fölosztása. Az ős-kinyilatkoztatás kora. A teremtés és bűnbeesés. A pátriárkai kinyilatkoztatás kora. Ábrahám, Melkizedek, Jákob, József, Jób. A Mózesféle és a prófétai kinyilatkoztatás kora. Az ó-szövetségi vallási intézmények. Józue és a bírák. A királyok. Izrael és Juda szakadása. A próféták. A Makkabeusok kora. T. k. POKORNY EMÁNUEL: *Ó-szövetségi bibliai történetek.* — Heti 2 óra.

Dr. Prónai Antal, Simon Gyula.

Magyar nyelv. A határozók részletesen. Az összetett mondatok, a mellérendelt s alárendelt mondatok viszonyai. A többszörösen összetett mondatok. A körmondat. Gyakorlatilag: szóképzés, szócsoportok. A hangsúlyos verselés ismertetése. T. k. BARTHA: *Iskolai magyar nyelvtan, II. rész* és PRÓNAI: *Magyar olvasókönyv II. rész.* — Heti 5 óra.

Dr. Prónai Antal, Simon Gyula.

Latin nyelv. Az igetövek. A cselekvő, szenvedő, álszenvedő és körülírt igeajlítás. Az igék perfectumai és supinumai. A rendhagyó, hiányos és személytelen igék. A mondatszerkesztés és szókötés főbb szabályai. Olvasmányok Liviusból: *De regibus Romanis.* Néhány mese. T. k. SZEPESI-TÓTH Gy.: *Latin alaktan;* TÓTH Gy.: *Latin gyakorló- és olvasókönyv.* — Heti 6 óra.

Dr. Prónai Antal, Simon Gyula.

Földrajz. Európa országai és népei (Magyarország kivételével) részletesen; Európa általános összefoglaló leírása. Ázsia és Afrika általános ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. T. k. KÖRÖSI ALBIN: *Földrajz, II. r.* — Heti 3 óra.

Körösi Albin, Bartos József.

Természetrész. Néhány ősszel és tavasszal virító, vadon termő, vagy termesztett növény, gyümölcs és erdei fa, bokor. Fő-, tengeri-, foghíjas- és erszényes emlősök. Egyes jellemző

éneklő-, kúszó-, ragadozó-, gázló-, úszó- és futó-madarak. — A hullók, kétéletűek, halak, puhatestűek, ízeltlábúak és férgek főbb rendjeinek közönségesebb alakjai. T. k. KÖRÖSI ALBIN: *Természetről a középiskolák II. osztálya számára.* — Heti 2 óra.

Körösi Albin.

Számítan. Rövidített számolási műveletek. Különnemű mennyiségek viszonya egymáshoz. Az egyszerű következtetés különféle módja s ezek alkalmazása az egyszerű hármasszabály és százalékszámolás feladataira. Viszonyok és arányok fogalma s tulajdonságai; alkalmazásuk feladatok megoldására. T. k. dr. SUTÁK J.: *Számítan, II. r.* — Heti 4 óra.

Hatvani Ede, Szabó János.

Rajzoló mértan. Téralkatan. Egyenes és sík lap a térben. Az egyenes hasáb, gúla, henger, kúp és gömb leírása, síkmetésése, szimmetriája és hálózata. Ugyanezen testek felszín- és köbtartalomszámítása. A testek rajzolása parallel projectióban. Testcombinatiók. Egyszerű sík diszitmények két, legföljebb három színnel. T. k. MENDLIK-SCHMIDT: *Rajzoló geometria.* — Heti 3 óra.

Huszka József.

Szépírás. Magyar és német folyóírás. — Heti 1 óra.

Körösi Albin, Simon Gyula.

Testgyakorlás. Mint az I. osztályban.

III. A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: A' Dr. TITZ ANTAL B) MADARÁSZ PÁL.

Hittan. A katekizmus második szakaszának és az első osztályban előírt imádságoknak átismétlése után az új-szövetségi bibliai történet. Az új-szövetségi szent könyvek. Palesztina. Jézus Krisztus élete. Az apostolok cselekedetei. Az egyház terjedése a zsidók és a pogányok között. T. k. POKORNY EMÁNUEL: *Új-szövetségi bibliai történetek középiskolák használatára.* — Heti 2 óra.

Simon Gyula.

Magyar nyelv. Rendszeres magyar nyelvtan. Előadó és elemző gyakorlásra prózai és költői olvasmányok. Szavalás. T. k. BARTHA

JÓZSEF: *Rendszeres magyar nyelvtan* és PRÓNAI: *Magyar olvasókönyv. III. r.* — Heti 4 óra.

Madarász Pál, dr. Titz Antal.

Német nyelv. Alaktan. A névelő. A főnév és melléknév ragozása. Fokozás. A névmás. A számnév. Az igék gyenge és erős ragozása. A praepositiók. A mondatrészek; a fő- és mellékmondatoknak gyakorlati megkülönböztetése; szórend. Szótanulás és beszédgyakorlatok. Olvasmányok. Mesék, népmesék és mondák, könnyebb elbeszélések; az Argonautákról szóló fejezetek mind; Siegfriedből egy rész; néhány költemény könyv nélkül is. — T. k. ALBRECHT JÁNOS: *Német nyelvtan* és *Német olvasókönyv I. r.* — Heti 4 óra.

Dr. Maywald József, Wagner Antal.

Latin nyelv. A nyelvtan begyakorlására szóló mondatok. Szótanulás az olvasmány kapcsán etimologikus csoportokban; a szóképzés folytatólagos kiegészítése: az olvasmányokból phrasisok gyűjtése és tanulása. A mód- és időtan a főmondatokban, különös tekintettel az actiokra. Az ige névszói alakjainak alkalmazása a mondatban: infinitivus, supinum, gerundium és gerundivum, végül a participialis szerkezetek. Az egyszerű mondat rendszeres tárgyalása: állítmány, kiegészítő, alany, tárgy, határozó, jelző és appositio. — Fordítás: Corneliusból Miltiades, Aristides, Hannibal. Phaedrusból 22 mese. Ezekkel együtt a jambusi versmérték. — T. k. SZEPESI-TÓTH: *Latin mondattan.* VASS-PFEIFFER: *Cornelius Nepos életrajzai.* ROSETH ARNOLD: *Szemelvény Phaedrus meséiből.* — Heti 6 óra.

Dr. Titz Antal, Madarász Pál.

Történelem. A magyar nemzet története eredetétől a mohácsi vészig. — T. k. UJHÁZI LÁSZLÓ: *A magyar nemzet történelme I. r.* — Heti 3 óra.

Firtinger Jakab, Pfeiffer Antal.

Földrajz. a) Amerika és Ausztrália leírása. b) A matematikai és fizikai földrajz alapismeretei. — Heti 2 óra. — V. T. k. *Fizikai földrajz* dr. SCHMIDT ÁGOSTON-tól, *Földrajz III. r.* KÖRÖSI ALBIN-tól.

Szabó János.

Számtan. Összetett következtetések. Egyszerű s összetett kamatszámolás; alkalmazás az értékpapírok eladására s vásár-

lására és a diszkont számításra. Arányos osztás. Határidő számolás. Ötvényszámolás. Arany és ezüst tárgyak értékének meghatározása. A magyar valuta-törvény s a nevezetesebb külföldi pénzlábak. — T. k. dr. SUTÁK J.: *Számtan*. — Heti 3 óra.

Szabó János, Hatvani Ede.

Rajzoló geometria. Constructiv planimetria. Az egyenes, háromszögek, négyszögek, sokszögek constructiója; idomok hasonlósága. A körre vonatkozó legegyszerűbb constructiók. Az előadott tananyag szerkesztése körzővel és vonalzóval. Heti 1 órán síkéitmények (levelek, virágok) rajzolása. MENDLICK-SCHMIDT: *Rajzoló geometria, III., IV. r.* — Heti 2 óra.

Feichtinger Győző, Huszka József.

Testgyakorlás. Mint az I. osztályban.

IV. A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: A/ FIRTINGER JAKAB, B/ DR. VINCZE JÓZSEF.

Hittan. Új-szövetségi bibliai történetek. Jézus élete. Jézus nyilvános működése. Jézus szenvedése és halála. Jézus megdicsőülése. Az apostolok cselekedetei. Az egyház terjedése. — T. k. dr. POKORNY EMÁNUEL: *Új-szövetségi bibliai történetek*. — Heti 2 óra.

Dr. Titz Antal, Madarász Pál.

Magyar nyelv. A nyelv a stílus szempontjából. A stílus általános törvényei, különös tulajdonságai. Nemzeti prosodia és versformák, idegen versformák, leggyakoribb görög versformák a megfelelő prosodiákkal. Mesék, példák, anekdoták 1510-től napjainkig. Elbeszélések, leírások, jellemrajzok, levelek az olvasókönyv darabjain kívül főleg a legújabb próza-íróktól. Kisfaludy K. Mátyás deák vigjátéka, Arany J. «Toldi»-ja az összes szempontok szerint taglalva. A kerekded részek önálló dolgozatokkal szolgáltak, válogatott helyeket beemléztek. Saját megfigyelésükből eredő leírásokon kívül főleg a levélalakot gyakorolták, a közéleti okiratokra mintapéldányokat szerkesztettek. — T. k. NÉGYESSY L.: *Stilisztika 4. kiadás*. LEHR: *Arany Toldija*. — Heti 4 óra.

Pfeiffer Antal, dr. Vincze József.

Német nyelv. Az alaktan ismétlése és kiegészítése. A mondatban elemei leginkább gyakorlati módszer szerint. Szórend. Olvasmányok: Mesék, elbeszélések a monda és a történelem köréből; néhány költemény könyv nélkül is. Etimologikus szócsoporthoz; beszédgyakorlatok. — T. k. ALBRECHT: *Német nyelvtan*. U. a. *Német olvasókönyv II. r.* — Heti 3 óra.

Firtinger Jakab, dr. Maywald József.

Latin nyelv. Az összetett mondatok elmélete az előző évek anyagának folytonos ismétlésével. A szabályok gyakorlása a mondatban példáival. Olvasmányok: a mondatban szabályainak szemléltetésére földolgozták C. J. Caesar Commentarii de bello Gallico könyvéből: A gallok és germánok erkölcei és szokásai (I. VI. c. 11—28.), Ovidius Metamorphoseseiből: A világ teremtése (I. 1—88.), A világ négy korszaka. A Gigasok (I. 89—160.), Niobe (VI. 146—312.), Philemon és Baucis (VIII. 601—724.). Mindegyik darabból főleg a közmondásszámba menő részleteket kívülről is megtanulták, a tanár vezetésével phrasisok gyűjtése, régiség-tani részletek hozzákapcsolása. A római metrika és prosodia idevágó szabályainak elsajátítása. Az olvasmány-anyagot latin iskolai és magyar házi föladatban is átdolgozták. — T. k. SZEPESI-TÓTH: *Latin mondatban*. HITTRICH ÖDÖN: *Szemelvények C. J. Caesar Commentarii de bello Gallico cz. művéből*. CSENGERI JÁNOS: *Szemelvények Ovidiusból*. — Heti 6 óra.

Pfeiffer Antal, dr. Vincze József.

Történelem. A magyar nemzet története 1526-tól 1867-ig. Magyarország politikai földrajza; Ausztria; az osztrák-magyar monarchia. — T. k. UJHÁZY LÁSZLÓ: *A magyar nemzet története II. r.* — Heti 3 óra.

Firtinger Jakab, dr. Vincze József.

Természetrész. Növénytan. A virágos növénynek tagjai. Az organismusokban előforduló fontosabb elemek és vegyületek. A sejt és szövet. A növények élettanából néhány jelenség. A virágtalan növények főbb csoportjai. A virágos növények, természetes rendszer alapján; különös tekintettel a hazai nevezetesebb fajokra. — T. k. dr. ORMÁNDY MIKLÓS: *Növénytan*. — Heti 3 óra.

Kőrösi Albin.

Mennyiség-tan. Bevezetés a mennyiség-tanba. Összeadás és kivonás egész számokkal. Sokszorozás egész számokkal, kiterjesz-

kedve a kéttagúak négyzetének és köbének képzésére. Osztás egész számokkal. A tört fogalma. A törtek átalakítása. Algebrai műveletek törtszámokkal. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel. T. k. dr. SUTÁK: *Algebra*. — Heti 3 óra.

Dr. Suták József.

Rajzoló mértan. A kúpszeletgörbék : körvonal, ellipszis, hyperbola, parabola szerkesztése, sajátságai, metsző- és érintő vonalai. Heti 1 órán szabadkézi rajz. Növényi síkdiszímények. — T. k. MENDLIK-SCHMIDT: *Rajzoló geometria IV. rész*. — Heti 2 óra.

Huszka József.

Testgyakorlás. Mint az I. osztályban.

V. osztály.

Osztályfőnök : PALÁSTI GYULA.

Hittan. Az Isten létezésének bizonyítékai. A vallás fogalma, eredete és szükségessége. A kinyilatkoztatás. A keresztény vallás a kinyilatkoztatott vallás. Jézus Krisztus az Isten küldötte és valószínű Isten. Jézus tanítása, csodái, jövendölései, föltámadása, mennybemenetele. Jézus jelleme. Jézus tanításának jellemzése. Az apostolok. Az evangélium gyors elterjedése és csodálatos hatása. A vértanúk Jézus istenségének bizonyosságai. Krisztus egyháza örök, látható és tökéletes társaság. Az egyház és állam viszonya. Az egyház ismerető jegyei. Krisztus igaz egyháza a róm. katolikus egyház. Az egyház szervezete. A hierarchia. Az apostoli hatalom természete. Péter az egyház feje. A pápai primatus és örök főnmaradása. A zsinatok. Az egyház a tévedéstől ment. A pápa infallibilitása. Az infallibilitás tárgya. A Szentírás és tekintélye. A szent hagyomány és forrásai. Az egyház infallibile magisteriuma. — T. k. dr. TRIZANTAL: *Kath. Vallástan I. rész. Alaphittan*. — Heti 2 óra.

Palásti Gyula.

Magyar nyelv. Az írásművek szerkesztésének műveletei. Az írásművek kompozíciójának törvényei. Az írásművek inventiója és anyaggyűjtésének forrásai. Az írásművek logikai műveletei közül: az inductio, deductio, definitio, divisio és partitio. A leírás, elbeszélés, történetírás. A történetírás kezdetleges formái.

A pragmatikus és genetikus történetírás. Az értekezés és fajai. A műbeszéd és fajai. A műbeszéd inventiója és dispositiója. A műbeszéd értelmi tartalma és érvelése. A műbeszéd érzelmi tartalma az ethos és pathos alapján. A pathetikon és emphasis. A beszéd szerkezete. Deák fölirati javaslata tüzetesen. Az elmélet megállapítása mindig a megfelelő olvasmányok részletes analysise és fejtegetése alapján történt. — T. k. NÉGYESI LÁSZLÓ: *Rhetorika*. — Heti 3 óra.

Palásti Gyula.

Német nyelv. Alak- és mondattani ismétlések. Az összetett mondat; a mellékmondatok rövidítése. Beszédgyakorlatok. Olvasmány: Könnyebb elbeszélések, oktató olvasmányok Auerbacher és Hebel műveiből; történelmi olvasmányok és költemények könyv nélkül is. — T. k. ALBRECHT: *Német olvasókönyv a gymnasium 5. osztálya számára*. — Heti 3 óra.

Dr. Maywald József.

Latin nyelv. Cicero beszédei közül: pro lege Manilia és pro Archia poeta. Szemelvények Ovidius Fastijából: Kalendae Januariac. Janus, Lupercalia. Az írók életrajza, műveik és jellemzésök. A történelmi háttér ismertetése és megfelelő régiség-tani magyarázatok. Nyelvtani és mondattani ismétlések, főleg a consecutio modorum, a gerundiumos és gerundivumos szerkezetek, a participium coniunctum és absolutum részletes és tüzetes ismertetése. A függő mondatok és az alárendelt mondatok szerkezete. Az acc. és nom. cum. infinitivo. — Tankönyvek: SCHAMBACH GYULA: *M. Tullii Ciceronis de imperio Cnaei Pompei oratio ad Quirites*. DR. KAPOSY LUCIAN: *M. Tullii Ciceronis pro A. Licinio Archia poeta oratio ad iudices*. CSÉNGERI JÁNOS: *Szemelvények Ovidiusból*. CSERÉP: *Római régiség-tan*. — Heti 6 óra.

Palásti Gyula.

Görög nyelv. Az attikai szójárás alaktana a gyakorlókönyvnek megfelelő olvasmányjaival. Szótanulás; a gnomák nagy része könyv nélkül is. — T. k. MAYWALD *Görög nyelvtan és Görög gyakorló- és olvasókönyv I. r.* — Heti 5 óra.

Dr. Maywald József.

Magyar és görög irodalmi szemelvények. Homeros: Iliasának és Odysseájának szebb részletei és szerkezetileg nevezetesebb

részei Csengeri és Gyomlay fordítása után iskolai földolgozásban, a megfelelő régiség-tani részek WAGNER-HORVÁTH: Görög régiségek könyvéből. — GERÉB fordításából Herodotos könyveinek szemelvényei. — BADICS FERENCZ: Magyar irodalmi olvasókönyvéből költői olvasmányok Tinódi Sebestyéntől és Gyöngyösi Istvántól. — Kurucz költészet. — Történelmi olvasmányok Mindszenti Gábor, Bethlen Gábor, Szalárdi János, gróf Bethlen Miklós, Cserei Mihály és báró Apor Pétertől. — Heti 3 óra.

Hajnal Imre.

Történelem. Ó-kori földrajz és történelem a legrégebb időtől a nyugat-római birodalom megdőléséig. Keleti népek. Görög történelem Kr. e. 146-ig. A rómaiak története a város alapításától 476-ig; kiváló tekintettel a műveltség, az állami és társadalmi intézmények fejlődésére. — T. k. SZÖLGYÉMY JÁNOS: *Egyetemes világtörténet. I. r. Ó-kor.* — Heti 3 óra.

Bartos József.

Természetről. Állattan. Az állati test és élet; az állatok szervei és működéseik. A hét állatkör jellemzése és részletes leírása. Az állatok földrajzi elterjedése. — T. k. dr. ORMÁNDY MIKLÓS: *Állattan.* — Heti 3 óra.

Dr. Ormándy Miklós.

Mennyiség-tan. Lineáris egyenletrendszer. Alapműveletek gyökökkel. Négyzetgyök- s köbgyökvonás. Másodfokú egyenletek. T. k. dr. SUTÁK JÓZSEF: *Algebra I. r.* — Algebra. A planimetria feltételei a körmérés kivételével. — Tankönyv dr. SCHMIDT Á.: *Mértan.* — Heti 3 óra.

Hatvani Ede.

Szabadkézi rajz. Keleti és középkori síkdiszitmények rajzolása és festése. Kapcsolatosan az egyiptomi, assyr, perzsa, indiai, kínai, japáni, szaszanida, magyar, mohamedán stílusok emlékeinek és ornámentumainak ismertetésével, eredet, fejlődés, elterjedés, alak és szín tekintetében. — Heti 2 óra.

Huszka József.

Testgyakorlás: Rend- és szabadgyakorlat. Csapatornázás a szereken. — Heti 2 óra.

Heuberger Rezső.

VI. osztály.

Osztályfőnök : HAJNAL IMRE.

Hittan. Az ágazatos hittanból : Istenről, Isten teremtményeiről, a Fiú-Isten megtestesüléséről és a megváltásról. A malasztról és a szentségekről és az utolsó dolgokról. — T. k. dr. TITZ ANTAL : *Kath. vallástan II. része: Ágazatos hittan.* — Heti 2 óra.

Dr. Titz Antal.

Magyar Nyelv. Poetika. A poetikai alapfogalmak ismertetése. A szép. A művészetek. A subiectiv, obiectiv és drámai költészet műfajainak elmélete, tekintettel történeti fejlődésükre. A mintákul vett remekművek analysise és beható megbeszélése. Zrínyi Szigeti Veszedelmének és Shakespere Coriolánusának olvasása és magyarázata. — T. k. PINTÉR-ERDÉLYI : *Poetika és olvasókönyv.* — SHAKESPERE *Coriolanusa*, magyarázta SZIGETVÁRI IVÁN. — Heti 3 óra.

Palásti Gyula.

Német nyelv. Válogatott prózai olvasmányok az olvasókönyvből, valamint Bürger, Goethe és Schiller jelesebb balladáinak fordítása és elemzése a ballada történetének áttekintésével. Tárgyi magyarázatok, nyelv- és mondattani ismélések. — T. k. ALBRECHT JÁNOS : *Német olvasókönyv.* — Heti 3 óra.

Firtinger Jakab.

Latin nyelv. Olvasmány Liviusból, tartalmilag összefüggő szemelvények a XXI. és XXII. könyvből. Szemelvények Vergilius Aeneisének I., III. és IV. énekéből, a II. ének egészen. — T. k. PIRCHALA : *Verg. Aeneis.* BARTAL és MALMOSI : *Livius.* CSERÉP : *Régiség-tan.* — Heti 5 óra.

Hajnal Imre.

Görög nyelv. A mult évi tananyag ismélése után a μ -végű igék; az igék V.—VIII. osztálya; a mondattan főbb pontjai. Olvasmányok : Xenophon Anabasisának és a Memorabiliák I—IV. könyvéből és a görög lyrikusokból szemelvények. — T. k. MAYWALD : *Görög nyelvtan és gyakorlókönyv.* — Heti 5 óra.

Hajnal Imre.

Magyar és görög irodalomtörténeti szemelvények. Szemelvények a görög lírai költészetből : I. Az elegia. II. Az epigramma.

III. Az iambos. IV. Az aiol-dal költészet. V. A dór karének költészet. Szemelvények a klasszikus versmértékű magyar lírai költészetből. I. Az úttörők munkássága. II. Az ó-klasszikai irány virágzása. III. Az ó-klasszikai versforma Berzsenyi után. Aischylos, Oresteia, trilogia földolgozása. A görög régiségtanból megismerték Athén leírását, a hadügy és hadsereg fejlődését, a köznapi élet mozzanatait, a vallásrégiségekből ismételve átvették az istenekre és istentiszteletre vonatkozó részleteket. Irodalomtörténetből a dráma fejlődését, vele kapcsolatosan a görög színházat. Olvasmányaik után a kellő utasításokkal vezérelve földolgozták a következő tételeket: A görög társadalom és az elegikus költészet. A görög és magyar epigramma költészet. Drámai versenynap. — T. k. CSENGERI J.: *Aischylos Oresteijája*. BADICS F.: *Magyar irodalmi olvasókönyv II. kötet, 2. kiadás*. WAGNER-HORVÁTH: *Görög régiségek*. — Heti 3 óra.

Dr. Vincze József.

Történelem. Az új-kor történetének első korszaka: A renaissance kezdetei, fejlődése és virágkora, elterjedése. A hitszakadás és Európa politikai és művelődési története a XVI. és XVII. században, kapcsolatban a magyar nemzet történetével s a földrajzi ismeretek ébrentartásával. — T. k. SZÖLGYÉMY J.: *Egyetemes világtörténel III. r.* — Heti 3 óra.

Bartos József.

Természetrajz. Növénytan. A virágos növények tagjai. Az organismusokban előforduló fontosabb elemek és vegyületek. A sejt- és szövettan. A növények élettanából néhány jelenség. A virágtalan növények főbb csoportjai. A virágos növények, természetes rendszer alapján; különös tekintettel a hazai nevezetesebb fajokra. — T. k. DR. ORMÁNDY MIKLÓS: *Növénytan*. — Heti 3 óra.

Dr. Ormándy Miklós.

Mennyiségtan. A hatvány fogalmának általánosítása. Számrendszerek. Logaritmus. Véges számtani s mértani haladvány. — T. k. dr. SCHMIDT Á.: *Algebra*. Körmérés. Gonimetria s trigonometria alkalmazásokkal. — T. k. dr. SCHMIDT Á.: *Mértan*. — Heti 4 óra.

Dr. Suták József.

Szabadkézi rajz. Román csúcsíves. Római és renaissance díszítmények rajzolása és festése, kapcsolatosan szóbeli magya-

rázatokkal a román és a csúcsives stílusról. A renaissance ékítő-
 mények elemeinek, típusainak ismertetése és alkalmazásmódja. —
 Heti 2 óra.

Huszka József.

Testgyakorlás. Mint az V. osztályban.

VII. osztály.

Osztályfőnök: PEIFFER ANTAL.

Hittan. Az erkölcsstanból: Az erkölcsi jóról és rosszról általában; az Isten és az egyház parancsairól; az erényekről és bűnök-
 ről; a keresztény tökéletességről. T. k. dr. TITZ ANTAL: *Kath.*
vallásstan III. része. Erkölcsstan. — Heti 2 óra.

Dr. Titz Antal.

Magyar nyelv. Irodalomtörténet. A magyar nemzeti irodalom
 fejlődésének ismertetése 1820-ig, kapcsolatban a korszakok mű-
 velődéstörténeti jellemzésével s a legkiválóbb íróknak olvasmá-
 nyokon alapuló fejtegetésével. A tárgyalt korokra és írókra vonat-
 kozó tanulmányok Kemény Zsigmond, Arany János, Erdélyi János,
 Gyulai Pál, Salamon Ferencz, Greguss Ágost és Beöthy Zsolt
 műveiből. Havonkint házi dolgozat. — Tankönyv: ERDÉLYI KÁROLY:
A magyar nemzeti irodalom története 1897. — Heti 3 óra.

Kováts Antal.

Német nyelv. Goethe: Hermann und Dorothea és Schiller:
 Wilhelm Tell. Olvasás közben széptani fejtegetések, nyelvi és
 tárgyi magyarázatok, beszédgyakorlatok. — T. k. GOETHE: *Hermann*
und Dorothea, magyarázta WÉBER RUDOLF; SCHILLER: *Wilhelm*
Tell, magyarázta BAUER SIMON. ALBRECHT JÁNOS: *Német olvas-*
mányok. — Heti 3 óra.

Wagner Antal.

Latin nyelv. Cicero beszédeiből: A Catiliana elleni I. és pro
 Archia poeta; Sallustiusznak mind a két művéből kivonatossan;
 Vergilius folytatólag a VI. ének egészen. Nyelvi, tárgyi és aesthe-
 tikai magyarázatok. Az illető íróknak életrajzai. A római régi-
 ségekre vonatkozó ismeretek és a már tanultaknak rövid össze-
 foglalása. — T. k.: *Szemelvények Cicero beszédeiből* VÁRKONYI

és GERÉB. C. *Sall. Crispi opera* KEMPF JÓZSEFTŐL. *Verg. Aen.* PIRCHALÁTÓL. WAGNER-HORVÁTH: *Római régiségek.* — Heti 5 óra.
Pfeiffer Antal.

Görög nyelv. Homeros Odysseiájából az I., II., VI. és XI. ének. Herodotosból válogatott részletek. Nyelvi és tárgyi magyarázatok, aesthetikai fejtegetések. — T. k. Homeros *Iliasa, bő szemelvényekben kiadta* CSENGERI. — Herodotos, kiadta DÁVID. — Heti 5 óra.

Madarász Pál.

Magyar és görög irodalomtörténeti szemelvények. Thukydidesből Szilasi M. fordítása után olvastuk az I. könyv: A háború okai, Az athéniak birodalmának megalapításáról szóló fejezeteket. A II. könyvből: Perikles halotti beszéde, A halálvész Athénben s Perikles jellemére vonatkozó részek. III. könyvből: A plataeiai menekülése, Görögország ez időbeli erkölcsi állapota, IV. Kleon és Nikias. Brasidas alakja. V. A béke jellemzése. VI. és VII. Alkibiades. A sicíliai hadjárat vége. Az athéniak megsemmisülése. VIII. Alkibiades fondorlatai. Perikles halotti beszédét beemlézték. A régiségtanból az alkotmány, közigazgatás és részben a magánrégiségek köre. A magyar irodalmi részből a történelmi olvasmányok szakaszának Budai Ézsaiás, Ferencz, Virág Benedek, Kazinczy Ferencz, Kölcsey Ferencz, Bajza József szemelvényes bemutatásait dolgoztuk át, a szónoki beszédekből a retorikai fogalmak átvételével Felsőbüki Nagy Pál, Kölcsey F., Wesselényi Miklós, gróf Széchenyi Istvánnak főleg a szólásszabadság és magyar nyelv ügyében tartott szónoklatait. Szemere Bertalan a halálbüntetésről, báró Eötvös József A választókhöz, Kossuth Lajos Erdély és unio, Tengerhez magyar, Az országgyűlési teendőkről. Deák Ferencz A lengyelek ügyében, A védegyletről, A husvéti cikk sorozata az írásművek elméletét is fölújította a történelmi tárgyalás keretében. Dolgozatok: A görög alkotmány, élet ésszónoklat kapcsolata. A magyar nyelv ügye és szónokaink. Perikles és Athén. — T. k. SZILASY M.: *Szemelvények Thukydidesből.* BADIĆS F.; *Magyar irodalmi olvasókönyv III. kötet.* WAGNER-HORVÁTH: *Görög régiségek.* — Heti 3 óra.

Dr. Vincze József.

Történelem. Az új-kor története a XVII. század második felétől a német és olasz egység létrejöveteléig, kapcsolatban a magyar nemzet történetével. Európa és Amerika nagyobb államainak

politikai földrajza. — T. k. SZÖLGYÉMY JÁNOS: *Egyetemes világtörténet III. r.* és SCHOLTZ ALBERT: *Politikai földrajz.* — Heti 3 óra.

Bartos József.

Természettan. Bevezető természettani fogalmak. Mechanika. Hangtan. Fénytan. — T. k. dr. SCHMIDT ÁGOSTON: *Természettan.* — Heti 4 óra.

Szabó János.

Mennyiségtan. A másodfokú egyenletek teljes elmélete. A geometriai haladványok és azok alkalmazása. A térmértan alaptételei; a testmértan nevezetesebb tételei: felület- és köhtar-talom számítás. — T. k. dr. SCHMIDT Á.: *Betűszám-tan* és dr. LUTTER N.: *Mértan.*

Dr. Suták József.

Szabadkézi rajz. Domború gipszékitemények rajzolása árnyékolva czeruzával és ecsettel. Ábrázoló mértan. Vonala és sík ábrázolása két képsíkon. Metszések, áthatások, árnyék. — Heti 2 óra.

Huszka József.

Testgyakorlás. Mint az V. osztályban.

Egészségtan. Bevezetés az egészségtanba. A táplálkozás, lakás. T. k. FODOR JÓZSEF: *Egészségtan.* — Heti 1 óra.

Dr. Pákozdy Károly.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: DR. PRÓNAI ANTAL.

Hittan. Az egyháztörténehből: Az egyház alapítása, elterjedése és belső szervezete; az egyház története és viszonya az államhatalomhoz egész napjainkig, különös tekintettel az egyház belső történetére és a magyar egyházi viszonyokra. — T. k. dr. TITZ ANTAL: *A róm. kath. egyház története.* — Heti 2 óra.

Dr. Titz Antal.

Magyar irodalom. A magyar irodalom fejlődésének áttekin-tése. A régebbi irodalom rövid tárgyalása után főleg az újabb iro-dalom tüzetes ismertetése, a nevezetesebb írók részletes méltatása,

a főbb irányok megjelölése mellett. — T. k. ERDÉLYI KÁROLY: *A magyar nemzeti irodalom története. 1897.* — Heti 3 óra.

Dr. Prónai Antal.

Német nyelv. Költői olvasmány: «Goethe Iphigenie auf Tauris». Fordítás, elemzés, szerkezeti és széptani fejtegetések, nyelvtani és tárgyi magyarázatok; közben irodalomtörténeti ismertetés. — T. k. GOETHE: «*Iphigenie auf Tauris*», magyarázta: dr. MAYWALD JÓZSEF. — Heti 2 óra.

Firtinger Jakab.

Latin nyelv. Hor. Od. I. 1., 3., 4., 11., 14., 22., 24., 31. II. 3., 7., 10., 14., 16., 17., 18. III. 1., 3., 9., 23., 29., 30. IV. 7. Epod. 1., 2., 10., 13. Sat. I. 1., 4., 9. II. 6. Epist. I. 2., 7., 10., 20. Az «*Ars poetica*» válogatott részekben. Ezekon kívül még több költeményből egyes, főleg erkölcsi és élethölceseleti szempontból fontos részletek. Egész költemények és kivált sok sententia könyv nélkül is. Tacitus műveiből szemelvények. Nyelvtani és tárgyi magyarázatok, esztetikai fejtegetések. — T. k. BARTAL: *Horatii opera omnia* GYOMLAY: *Szemelvények Tacitus műveiből.* CSERÉP: *Római régiségek.* — Heti 4 óra.

Hajnal Imre.

Görög nyelv. Homeros Iliasának 7., 8., 9., 11., 15., 16., 18., 19., 20., 21., 22., 34. énekeiből, fontosságuk szerint, kisebb-nagyobb szemelvények; összesen több mint 2300 sor. Platon Kritonja egészén. Nyelvi és tárgyi magyarázatok; esztetikai fejtegetések. K. k. CSENGERI: *Homeros Iliasa bő szemelvényekben.* SIMON: *Szemelvények Platonból.* — Heti 4 óra.

Dr. Maywald József.

Görög-pótló irodalmi olvasmányok. A) Szemelvények Széchenyi Hitel-éből, Kelet népéből, Kölcsey Országgyűlési naplójából, Eötvös Reform-jából s Kemény Zs. Élet és irodalom című ezikkeiből. B) Platon: Sokrates védelme, Kriton, Állam; Aristoteles etikájának ismertetése, szemelvények a Nikomachosi etikából. A görög prózai irodalom története. Dolgozatok: Széchenyi Hitel-ének főbb eszméi. Sokrates egyénisége Platon Apológiájának alapján. — K. k. dr. BADICS FER.: *Magyar irod. olvasókönyv.* IV. k. ALEXANDER B.: *Platon és Aristoteles.* SCHILL S.: *A görög irodalom története.* — Heti 2 óra.

Dr. Prónai Antal.

Történelem. A magyar nemzet oknyomozó története 1867-ig kiváló tekintettel az intézmények fejlődésére s a műveltségi viszonyokra. — T. k. VARGA OTTÓ: *A magyarok oknyomozó története.* — Heti 3 óra.

Bartos József.

Természettan. Hőtan. Mágnesség. Elektromosság. Kosmographia elemei. — T. k. dr. SCHMIDT Á.: *Természettan.* — Heti 4 óra.

Dr. Suták József.

Mennyiségtan. Az összes algebrai és geometriai tananyag ismétlése és a kapcsolástan. — T. k. Dr. LUTTER N: *Mennyiségtan elemei.* — Heti 2 óra.

Dr. Suták József.

Bölcseleti előtan. A psychologia és logika elemei. A lelki élet önállósága. A lelki jelenségek főbb csoportjai. Az értelmi fejlődés. A lelki betegségek. A logikai formák. A tudományok fölosztása és a főbb módszerek. Olvasmányok. T. k. SZITNYAI ELEK: *Lélektan és Logika, 1902.* — Heti 3 óra.

Kováts Antal.

Szabadkézi rajz. Emberi fejek rajzolása lapmintákról, árnyékolva. Ékitmények rajzolása gipsz-minták után, ezeruzával és ecsettel. Ábrázoló mértan. Kocka, hasáb, gúla, henger, kúp és egyszerűbb szabályos testek ábrázolása két képsíkon, árnyékolva. — Heti 2 óra.

Huszka József.

Testgyakorlás. Mint az V. osztályban.

Egészségtan. Bevezetés az egészségtanba. A munka és foglalkozás; a test ápolása; a fertőző betegségek; az életmentés. — T. k. dr. FODOR JÓZSEF: *Egészségtan.* — Heti 1 óra.

Dr. Pákozdi Károly

IV.

MAGYAR IRÁSBELI TÉTELEK.

V. osztály.

A nagy szünet emlékei. *a)* A krónika. *b)* Az állatoknak a létért való küzdelme. *c)* A spártai nevelés. *d)* Temetőben a halottak napján. — *a)* A keresztések a nándorfehérvári ütközetben. *b)* A jövendölések. *c)* A majmok. *d)* Karthagó alapítása. — Iskolai dolgozat választás szerint e tételek közül: *a)* A történeti kritika. *b)* A pragmatikus és genetikus történetírás. — Szabadon választott tétel. — *a)* A következtetés. *b)* A madarak. — *a)* Hannibal, *b)* A kereszténység gyors elterjedése. *c)* Kroisos. — Iskolai dolgozat választás szerint: *a)* A műbeszéd fölosztása. *b)* A magyar parlament működése. — *a)* A műbeszéd érvelése. *b)* Archias védelme. (Szónoki beszéd.) *c)* Nagy Konstantin. *d)* A méhek. *e)* A hierarchia.

VI. osztály.

A művészet — *a)* A nép és a műdal. *b)* Amerika fölfedezése. *c)* A víz fölbontása. *d)* A klasszikusok hatása a magyar irodalomra. — *a)* A reflexív költészet. *b)* A lélek halhatatlansága. *c)* A növények belső szerkezete. *d)* A reformatio. — Iskolai dolgozat választás szerint e tételek közül: *a)* Az egyéni óda Petőfi «Szeptember végén» cz. költeménye alapján. *b)* Az erkölcsi óda Berzsenyi «A magyarokhoz» cz. költeménye alapján. — Szabadon választott tétel. — *a)* A költői leírás. *b)* Jézus a világ megváltója. — *a)* Hannibal harcrai Hispaniában Livius szerint. *b)* Bethlen Gábor. *c)* Wallenstein. — Iskolai dolgozat választás szerint: *a)* A mirabile epikum az elbeszélő költészetben. *b)* A monda, népmese és legenda jellemzői. — V. László. (Poetikai analysis.)

VII. osztály.

A magyar nyelv eredete, rokonsága és idegen elemei. — Tinódi történeti énekeinek tárgya, előadása és szerkezete. — Pázmány Péter mint nyelvész. — A néplélek megnyilatkozása a kurucz-költészetben. — Mikes Törökországi leveleinek tartalmi s előadásbeli méltatása. — A francziás iskola hatása a magyar irodalomra. — Berzsenyi ódaköltészete. — Kisfaludy Sándor valamely kevésbé ismert regéjének tartalmi méltatása. — A kódexek s az újabb irodalmi művek nyelvének főbb eltérései.

VIII. osztály.

1. A honfoglaló magyarok műveltsége. 2. keresztény eszme költészetünk első termékeiben. 3. A kurucz-költészet epikája. 4. Berzsenyi és Kölcsey. 5. Kazinczy Ferencz, mint az irodalom vezére (Iskolai dolgozat). 6. A romanticizmus Kisfaludy Károly költészetében. 7. Vörösmarty Mihály hazafias költészete. 8. Szabadon választott tétel.

V.

ÉRETTSÉGI IRÁSBELI TÉTELEK.

Szeptemberben. Magyarból: 1. Legkiválóbb dalköltőink. 2. Nemzeti hőseink a török hódítás korában. 3. Közlekedési eszközeink leírása azon elvek szerint, melyeken alapulnak. Dolgoztak: — jeles; 2 jó; 20 elégséges; 1 elégtelen.

Németből: A Tell-monda a dánoknál. Dolgoztak: 7 jeles; 10 jó; 4 elégséges; 2 elégtelen.

Latinból: a) Traján császárról magyarból latinra. b) Cic. De senectute cap. 4. Latinból magyarra. Dolgoztak: — jeles; a) —; b) 1 jó; a) 15; b) 16 elégséges; a) 1; b) 6 elégtelen.

Görögből: Odysseus társai Eurylochos tanácsára levágják Helios ökreit. Hom. Od. XII. 339—365. Dolgoztak: — jeles; 2 jó; 7 elégséges; 3 elégtelen.

Mennyiségtanból: a) Megoldandó a következő egyenlet:

$$\frac{1}{5^{2x}-13\cdot 5^x+12} + \frac{1}{5^{2x}-14\cdot 5^x+13} = 0$$

b) egy deltoidba írható kör sugara 6.4 m, az egyenlő oldalak bezárta szögek rendre: 42° 36' 18" és 68° 12' 20"; meghatározandó a deltoid területe. Dolgoztak: — jeles; 5 jó; 13 elégséges; 5 elégtelen.

Deczemberben. Magyarból: 1. A magyar tragédia Szigligetiig. 2. Az 1848-ki törvények. 3. Az electrostatikai inductio. Dolgoztak: — jeles; 1 jó; 8 elégséges; — elégtelen.

Németből: A havasi kürt. Dolgoztak: 1 jeles; 3 jó; 4 elégséges; 1 elégtelen.

Latinból: a) Mennyiben nevezhető joggal M. Furius Camillus Róma második alapítójának? (magyar szöveg fordítása); b) Vergilius Aeneisének VII. énekéből 415—440. Dolgozott: 11. Latinra fordított: 2; 1 elégséges, 1 elégtelen. Magyarra fordított: 9; 3 jó; 4 elégséges; 2 elégtelen.

Görögből: Telemachos Nestornál Odysseus után tudakozódik. Dolgoztak: — jeles; — jó; 5 elégséges; — elégtelen.

Mennyiségtanból: 8000 K-t mily félévi annuitásokkal lehetne 5 év alatt letörleszteni, ha 2% félévi kamatlábat számítunk? — Egy paralellogramma átlói 3·4 és 4 m. hosszúak, területe 2·5 m²; mekkora az átlók hajlósszöge? Dolgoztak: 1 jeles; — jó; 4 elégséges; 3 elégtelen.

Májusban. *Magyarból:* a) A népies nemzeti irány főbb jellemvonásai. 2. A Metternich rendszer és a nemzet ébredése. 3. Az indukált áramok szerepe a jelenkor nagyobb föltűnést keltő fölfedezéseiben. b) 1. Az eposz története Vörösmartytól kezdve. 2. Zrinyi mint politikus és hadvezér. 3. Az abszorpczió jelenségei és alkalmazása. Dolgoztak: 11 jeles; 24 jó; 19 elégséges; — elégtelen.

Németből: Szent István király intelmei fiához. Dolgoztak: 12 jeles; 25 jó; 15 elégséges; 2 elégtelen.

Latinból: Cic. Cato maior de senectute cap. 4. (Fordítás latinból magyarra.) Dolgozott: 54; 8 jeles; 25 jó; 21 elégséges; — elégtelen.

Görögből: Herodotos II. 172—173 rövidítve (összesen 30 sor). Amasisnak, az aegyptusiak királyának élethölcsesége. Dolgoztak: 3 jeles; 12 jó; 7 elégséges; 1 elégtelen.

Mennyiségtanból: 1. Egy adósság törlesztésére 10 éven át félévenként 2000 K-t kell fizetni; ha a kamatokat 5%-tel számítjuk; mekkora lesz egy félévi annuitás, ha a perczentet 4-re, a törlesztési időt pedig 15 évre konvertáljuk? 2. Egy háromszög területe $t = 3\cdot4$ m², szögei: $\alpha = 48^\circ 36' 10''$, $\beta = 68^\circ 10' 18''$; meghatározandó annak a derékszögű paralellapipedonnak a köbtartalma, melynek élei megegyeznek e háromszög magasságával. Dolgozott: 18 jeles; 14 jó; 20 elégséges; 2 elégtelen.

IV.
AZ IFJÚSÁG ÉRDEMSOROZATA.

I. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendk. tan- tárgy	Magaviselet	
	Vallás- tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Szám- tan	Rajzoló mért.	Szépírá- s	Testgyakorlás		Ének
Abos Ernő	1	1	1	1	1	1	2	2	2	—	2
Adorján Géza	3	4	4	4	3	4	3	2	2	—	2
Arendt Emil	1	2	2	1	1	1	2	2	1	—	2
Barczen Tibor	3	3	3	2	3	3	2	1	2	—	2
5 Baronyi András	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1
Baróthy Miklós	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	1
Baumgarten Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1	3	—	1
Benesch Nándor	1	3	3	3	2	3	3	2	1	—	2
Bernhardt Jenő	3	3	3	3	3	2	3	2	2	—	2
10 Bicskey Imre	2	1	1	2	2	1	1	1	3	—	1
Boros József	3	4	4	3	3	3	3	3	3	—	2
Böschatt Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Böschatt Lajos	3	4	4	3	3	2	4	2	1	2	3
Burghardt Antal	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
15 Csapodi István	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	2
Czaki Béla	3	3	4	3	3	2	3	2	1	—	2
Ebner Géza	1	1	1	2	2	2	3	2	2	—	1
Fehér Tibor	2	4	4	3	3	4	4	2	3	—	2
Ficker Rezső	1	3	4	2	1	3	1	2	3	—	2
20 Fischer Ottó	2	1	2	1	2	2	2	1	3	—	1
Füredy Zoltán	3	3	3	1	2	2	3	3	3	—	2
Győrffy Károly	2	1	3	1	2	2	3	2	3	2	2
Háry Géza	3	2	2	2	2	2	2	2	3	—	2
Hirschler Frigyes	1	1	1	1	1	2	2	1	2	—	1
25 Járka Károly	4	4	4	4	4	4	4	3	1	—	3
Kaim István	2	3	4	2	3	3	3	2	3	—	2
Kaiser Mihály	3	4	4	2	2	4	3	3	1	—	2
Kelemen Richárd	1	1	1	1	1	1	1	1	3	—	1
Kellemfy Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
30 Kerekes Tibor	2	2	2	3	1	3	3	1	3	—	2

I. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendk. tan- tárgy	Magaviselet	
	Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Szám tan	Rajzoló mért.	Szépírá s	Testgyakorl ás		Ének
Kleiner Jenő	1	1	2	1	1	1	2	2	2	—	1
Kilián István	4	4	4	4	4	4	4	3	2	—	3
Knebel Alfréd	2	2	2	2	1	1	2	2	2	—	2
Kölber József	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1	1
³⁵ Krisztinkovich Pál	1	1	2	2	2	1	2	1	3	—	2
Lavotha Géza ág. v.	2	3	3	3	3	3	3	2	fm.	—	2
Loczka Alajos	1	1	1	1	1	1	2	2	1	—	1
Marsteiner Sándor	1	1	2	2	2	1	3	1	2	—	1
Marx István	2	2	4	2	3	2	3	3	3	—	2
⁴⁰ Márkus József	1	1	2	2	2	2	2	1	2	—	1
Neuhoffer György... ..	2	2	3	2	2	3	3	3	3	2	2
Nyéki József	4	4	4	4	4	4	4	2	2	—	2
Palugvai István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Paschnár Jenő	1	1	1	2	2	1	2	1	2	—	2
⁴⁵ Piványi Ernő... ..	1	1	1	1	1	2	2	1	3	—	2
Prenninger Adolf	2	3	3	3	2	3	3	2	3	—	2
Sas István	2	2	3	1	2	1	1	2	1	—	2
Scherr Nándor	3	1	3	1	3	2	2	1	2	—	2
Schwendtner Oszkár	1	1	2	1	2	1	3	2	1	—	2
⁵⁰ Simonyi István	2	3	3	2	3	4	3	3	2	—	2
Soós Elemér ev. ref.	2	3	3	2	2	3	3	2	2	—	1
Steinbeisz Dezső	2	2	3	2	3	2	3	2	1	—	2
Stoll Kálmán	2	2	3	2	3	3	3	2	3	—	2
Szemere József	2	2	3	2	3	3	3	3	2	—	3
⁵⁵ Szinák József... ..	3	2	4	2	3	3	2	2	2	—	2
Szkomár István... ..	3	3	4	3	3	4	3	3	1	—	2
Tellyesniczky László	2	1	2	2	1	3	2	3	3	—	2
Vojtsek Ottó	2	3	4	2	2	2	2	2	2	—	2
Vöneky Pál	1	2	3	2	2	2	2	2	3	—	2
⁶⁰ Wágner Iván	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—	1

Kimoradtak : Baumgartner József, Holley Károly, Josipovich Dezső, Katzer Ferencz, Losonczy Dezső, Mezey Béla, Mihályfi Ernő, Rákos Gyula, Schürger Sándor, Szappanyos Gerő.
Magántanulók : Gr. Almásy Dénes, Fazekas Béla.

Összesen : 72.

I. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak									Rendk. tantárgyak		Magaviselet
	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Számítan	Rajzoló mért.	Szépírá	Testgyakorlás	Francia nyelv	Ének	
Alexa Aurél, ág. ev. ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	2
Andrássy Kálmán	3	3	4	2	3	3	3	2	3	—	—	2
Balásy Ferencz	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1
Bartha Kálmán, ev. ref.	2	3	3	2	2	3	3	1	3	—	—	2
⁵ Bierbauer Virgil	1	2	2	2	2	2	2	3	3	—	—	2
Bihar Aladár	1	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	1
Binder Vilmos, ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1
Bognár Mihály	2	3	3	2	2	3	3	2	1	—	—	1
Bydeskúty Sándor	1	2	2	2	2	4	2	3	2	—	—	1
¹⁰ Faith Károly	1	2	2	3	2	3	3	2	3	—	—	2
Fehér Béla, ev. ref.	2	2	2	3	2	3	3	3	3	—	—	2
Fényi Béla	2	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	2
Fonyó Zoltán	1	2	2	3	3	3	3	3	1	—	—	2
Fügi József	1	4	4	3	4	3	4	2	3	—	—	2
¹⁵ Géczi József	2	2	3	3	2	2	2	2	1	—	—	2
Gömöry Ferencz	1	1	1	2	2	2	1	1	fm.	—	—	1
Gruber Richard	1	1	2	2	2	1	2	1	2	—	—	1
Gulyás László	3	4	4	4	4	4	3	2	3	—	—	1
Hajdú Pál, ev. ref.	1	2	2	2	2	1	3	2	3	—	—	2
²⁰ Hermann László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1
Hlavatsek József	1	3	3	1	1	3	2	3	1	—	—	2
Holndonner Nándor	3	3	3	4	3	4	2	2	1	—	—	2
Hortobágyi József	1	2	3	3	2	2	1	1	1	—	—	2
Hrabák Győző	4	4	4	4	4	4	4	3	2	—	—	2
²⁵ Jablánczy Ervin	3	3	3	2	2	3	3	2	3	—	—	2
Kelemen András	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Kertai Ferencz	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	—	1
Khölbl Ferencz	1	2	2	2	2	1	1	2	2	—	—	1
Kovács Adorján, izr.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	—	1
³⁰ Kuncze Lajos	1	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	1
Laky József	2	1	2	1	2	2	2	1	2	—	—	1
Láng Ferencz	2	2	2	3	2	2	2	1	2	—	—	1
Linek István, ism.	1	2	3	3	2	3	2	2	3	—	—	2
Liptay Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1

I. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendk. tantárgyak		Magviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Röldr.rajz	Termész.rajz	Számítás	Rajzoló mért.	Szépírás	Testgyakorlás	Francia nyelv	Ének			
35 Loser Viktor, ism.	2	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2
Lóvi László, izr.	1	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	—	2
Mennyey Géza	2	1	1	1	1	2	2	2	2	—	—	—	—	1
Meixner Emil	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1
Molnár József... ..	4	4	4	4	4	3	4	2	1	—	—	—	—	1
40 Ohmacht Nándor	1	1	2	1	1	2	1	1	2	—	—	—	—	1
Papp Kornél, gör. kath.	2	3	3	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2
Paulheim Gyula	2	3	3	3	2	3	3	3	3	—	—	—	—	2
Pintér Géza	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	—	—	—	1
Popelka Oszkár... ..	1	1	1	2	2	2	2	3	1	—	—	—	—	2
45 Rajágh Gyula... ..	3	3	3	3	3	2	3	1	1	—	—	—	—	1
Reichl Gyula	2	1	1	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	1
Rosemberszky Ödön	2	3	3	2	3	3	1	2	3	—	—	—	—	2
Rozgonyi Mihály	1	1	1	1	1	2	2	2	1	—	—	—	—	1
Simontsits László, ism.	1	2	3	2	2	3	3	2	1	—	—	—	—	1
50 Sivó Jenő	1	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2
Springer Ferencz	1	1	1	1	1	2	2	1	1	—	—	—	—	2
Sváb Tibor	1	1	2	1	1	2	2	2	2	—	—	—	—	1
Szaif József	1	2	2	2	2	3	3	2	3	—	—	—	—	1
Szarvák Jenő	3	4	4	4	4	4	3	3	2	—	—	—	—	2
55 Szelke Árpád	1	2	2	1	2	2	2	2	fm.	—	—	—	—	1
Szűts Henrik	2	3	4	3	3	3	2	3	2	—	—	—	—	2
Vajda Jenő, izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	1
Verebélyi József	1	3	3	2	1	3	3	2	2	—	—	—	—	2
Zsigmond Kálmán	1	1	1	1	1	2	1	2	2	—	—	—	—	1

Kimaradtak: Berkovits Fülöp izr., Bányár Endre, Corchus Dezső, Ivánkovits Kálmán, Nagy Pál, Novák Nándor, Stach László, Szabó Béla ág. ev., Vargha Zoltán, ev. ref., Weisz Szilveszter.

Magántanulók: Augusz Imre, Diószegi Árpád báró, Lösch József, Maundorff Béla báró, Sztányi Károly, Tallián Andor, Uhlyárik Rezső.

Összesen : 76.

II. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendk. tan-tárgyak	
	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Számítás	Rajzoló mért.	Szépírást	Testgyakorlás	Francia nyelv	Ének	Magaviselet
Apáthy László, ev. ref. ...	1	1	2	1	1	1	1	2	2	—	—	1
Balogh Gábor, ev. ref. ...	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	—	1
Bartusek Géza ...	1	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	2
Bohus László br. ...	2	2	3	3	2	2	2	3	1	2	—	2
5 Breslmayer László ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Christely Zoltán, ág. hitv.	1	2	2	1	1	2	2	2	1	—	—	2
Csobánczy László ...	2	2	3	2	2	3	2	1	1	—	—	2
Dernyey Tihamér... ..	1	2	3	2	2	3	2	2	1	—	—	2
Dulácska Ferencz ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
10 Farkas Arisztid ...	1	1	2	1	1	1	1	2	1	—	—	1
Farkas Géza ...	1	2	3	1	1	2	2	2	3	—	—	1
Farkass Sándor ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Forster János ...	1	2	2	2	2	2	1	2	1	—	—	1
Frank Tibor ...	1	1	1	1	1	1	2	2	2	—	—	1
15 Graul Viktor ...	2	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	2
Grexa Gyula ...	1	1	1	1	1	1	1	2	fm.	—	—	1
Gruden Imre ...	1	1	2	2	2	2	2	3	fm.	—	—	1
Grundt László, ág. hitv.	2	2	2	1	1	1	1	2	1	—	—	1
Hajós Imre... ..	1	2	3	3	2	3	3	3	1	—	—	2
20 Harámi István ...	2	3	3	3	2	3	3	3	1	—	—	2
Horváth Vidor ...	2	2	3	2	2	1	2	2	1	3	—	1
Imrédy Béla ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Iványi László ...	2	3	2	2	2	3	2	2	1	—	—	1
Jakabffy Tibor ...	1	2	2	2	2	2	2	3	3	—	—	2
25 Kaeskovich Tibor ...	1	3	3	2	3	3	3	3	2	—	—	2
Kakucsy László ...	1	2	3	2	2	1	2	3	1	—	—	1
Kiss Ernő ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1
Kiss Gyula ...	1	1	2	2	1	2	1	2	3	—	—	2
Koltay Aladár ...	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	—	1
30 Lazarus Ferencz ...	2	2	3	2	1	2	1	2	2	—	—	1
Lóczy Lajos ...	1	2	3	1	1	2	2	2	2	—	—	1
Lokay Béla... ..	2	3	3	2	3	3	2	2	2	—	—	1
Majthényi Béla br., ág. hitv.	1	1	2	1	1	2	1	1	2	—	—	1
Mándoky Elemér ...	1	2	3	1	1	3	3	1	2	—	—	1

II. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendk. tan- tárgyak		Magaviselet	
	Vallás- tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Szám- tan	Rajzoló mért.	Szépí- rás	Testgyakorlás	Francia nyelv		Ének
85 Neoschil Sándor	2	2	3	2	2	2	2	2	2	—	—	1
Németh István	2	3	3	3	3	3	2	3	1	—	—	2
Nyirák Gyula	2	3	3	3	3	3	2	3	2	—	—	2
Ordódy István	1	1	2	2	2	2	1	2	2	—	—	1
Pintér Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
40 Pirkner Ede	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	—	2
Quittner Ervin, izr.	1	1	1	2	2	2	2	3	2	—	—	1
Radó Pál	1	2	3	2	1	2	2	2	2	—	—	1
Rieser Kornél	2	3	3	2	3	3	3	2	fm.	—	—	2
Rimóczy László	1	2	3	3	2	3	3	3	1	—	—	1
45 Salamon Tibor	2	4	4	3	3	4	3	3	2	—	—	2
Schletter Richárd	2	2	3	2	2	2	2	2	1	—	—	1
Schmidt Albin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Schneider János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Schnetzer Oszkár	2	2	3	2	2	3	2	1	1	—	—	1
50 Stirling Gyula	2	2	3	3	3	3	2	2	2	—	—	2
Strasser Bódog, ág. hitv.	2	2	2	1	1	1	1	2	3	—	2	2
Szalkay Jenő	1	2	3	3	2	2	1	3	2	—	—	2
Szongott Edvin	1	2	3	4	2	2	2	3	3	—	—	1
Tetmajer Alfréd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
55 Teschler Ferencz	2	2	3	3	2	3	3	3	3	—	—	1
Tóth Vilmos	1	1	2	2	1	2	1	2	1	—	—	1
Trautmann Ferencz	1	2	3	2	2	2	1	2	2	—	—	1
Vértesy László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Wagner Béla	1	2	3	2	2	2	1	2	3	—	—	1

Kimaradt: Demjanovics Kornél g. kath., Holbesz Aladár.
Meghalt: Treiber József.
Magántanulók: Melcer Béla, Tóth Tihamér, Zoltán Dénes.
Összesen: 65.

II. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak									Rendk. tan- tárgyak		
	Vallás- tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettan	Szám- tan	Rajzoló mért.	Sze- pirás	Testgyakorlás	Francia nyelv	Ének	Magaviselet
Babarczy István báró ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Bányai Kálmán... ..	1	3	3	3	2	3	2	2	1	—	—	2
Blaskovics Károly... ..	1	1	2	1	1	1	2	2	3	—	—	1
Csőre Árpád ö. d.	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	—	1
⁵ Dobos Gyula	1	1	3	1	1	2	2	1	3	—	1	1
Doromby Endre	1	1	2	2	1	2	2	1	1	—	—	1
Durmits József	1	1	2	2	1	1	2	2	2	—	1	1
Feketeházy János	1	2	2	2	2	2	2	2	1	—	—	1
Füredi Ferencz	1	3	3	3	2	3	3	2	2	—	—	2
¹⁰ Gerley Dezső	1	2	3	2	2	3	2	2	3	—	—	1
Goldberger Ármin, izr. ...	1	2	2	3	2	1	2	2	1	—	—	1
Graf Kálmán	1	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	2
Gruber Ignác	1	3	3	3	2	4	3	2	1	3	—	2
Györi Károly	1	2	3	2	2	3	2	2	1	—	—	1
¹⁵ Holl Dezső	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	1	1
Horváth József	1	3	4	3	3	2	3	2	3	—	—	1
Kalár Károly	1	1	2	2	1	2	1	1	2	—	—	1
Kondás József, ism.	1	3	3	3	3	4	4	1	1	—	1	1
Kozalik Ferencz	2	2	3	2	2	1	2	2	2	3	—	1
²⁰ Kuncze Béla	2	2	3	2	2	2	2	2	3	—	—	1
Kürsehner Arthur, izr. ...	1	1	2	1	1	1	2	2	2	—	—	1
Lcheti István	2	3	3	3	2	4	4	3	3	—	—	2
Lesniczki Kálmán	2	3	4	4	3	4	4	3	1	—	—	2
Major Ferencz	1	2	3	2	2	1	2	2	1	—	—	1
²⁵ Matyasovszky Béla	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	—	1
Mayer György, izr.	2	3	3	3	2	3	3	1	3	—	—	2
Meszlényi Mihály	1	2	2	1	1	1	1	2	fm	—	—	1
Mogyorósi Pál, ism.	1	2	3	3	3	2	3	2	2	—	—	2
Molnár Ödön... ..	1	3	3	2	3	1	1	2	3	—	—	1
³⁰ Mund Jenő	1	3	3	3	3	4	4	2	2	—	—	1
Nagy József	1	1	2	1	1	1	3	1	1	—	—	1
Nátlly József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1
Neuhoffer Tivadar, ism. ...	1	2	3	2	2	2	2	2	1	—	2	1
Nika Ferencz József... ..	1	2	3	2	1	2	2	2	3	—	1	1

II. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendk. tan- tárgyak		Magaviselet	
	Vallásan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természctrajz	Számítan	Rajzoló mért.	Szépírás	Testgyakorlás	Francia nyelv		Ének
35 Oberle Pius, ism.	1	3	3	3	2	4	2	2	fm	—	—	2
Olsavszky Gyula, ism.	1	3	3	3	3	4	2	2	1	—	—	2
Pacsu Jenő	1	2	3	3	3	3	2	2	1	—	—	2
Papp Gyula	1	1	3	2	1	3	2	2	1	—	—	1
Paulheim István	1	3	3	3	2	3	3	2	3	—	2	2
40 Perin János, gör. kel.	1	2	3	2	2	3	3	2	3	—	—	2
Polgár Ferencz	1	2	3	3	2	3	3	2	2	—	—	1
Pöltzel Jenő	1	3	3	3	3	4	3	2	1	—	—	2
Reiprich Imre, ev. ref.	1	1	2	1	1	1	1	fm	2	—	—	1
Richter Károly	1	3	3	3	3	4	3	2	3	—	2	2
45 Schletter Ödön	1	1	2	1	2	1	2	2	2	—	—	1
Sitkey Lajos	1	3	3	2	2	3	2	2	2	—	—	2
Steinbeisz Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1
Székely Károly	1	1	2	1	1	1	1	1	3	—	—	1
Szöke Ignác	1	2	2	1	1	1	2	2	1	—	—	1
50 Szöllősy Zoltán, ev. ref.	1	1	2	1	1	2	1	2	1	—	—	1
Tajthy Béla, ism.	1	1	3	1	1	2	3	2	fm	—	—	2
Topf Ferencz, ö. d.	1	2	3	1	1	3	2	2	1	—	—	1
Tuna Frigyes	1	1	3	1	2	3	3	1	3	—	—	1
Vajay László	1	2	3	1	1	3	2	2	3	—	—	2
55 Voigt Rezső	1	3	3	3	2	3	3	2	1	—	2	2
Volmuth Ödön	1	3	3	2	2	3	2	2	1	—	—	2
Walla István	1	2	3	2	2	3	3	2	2	—	—	1
Walter Géza	1	1	2	1	1	2	2	2	1	—	—	2
Weber István, ism.	1	2	3	3	2	3	3	1	1	2	—	2
60 Weinszeisz Béla	2	3	4	3	3	4	4	2	2	—	—	2
Wirth Gyula	1	3	3	3	2	3	3	3	2	—	—	2
Zimmer Ferencz	2	2	3	2	1	2	2	2	3	—	—	1

Kimaradtak: Endre Lajos, ism., Groedel Richard, ev. ref. ism., Mialovich Viktor, Noé Dezső.
Meghalt: Borbás Károly Gyula.
Magántanulók: Bessenyei György, Esterházy László gróf, Kovách Gábor.

Összesen: 70.

III. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak									Rendkívüli tantárgyak			
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Számítás	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Bauer Ernő	1	2	3	3	2	1	2	2	3	—	—	—	1
Bazsó Tivadar	1	2	3	3	3	2	2	2	3	—	—	—	2
Biró Miklós ev. ref.	1	1	2	1	1	1	2	2	2	—	3	—	1
Bouda Antal	1	2	3	3	2	3	3	3	2	—	—	1	1
⁵ Csetényi Andor izr.	1	1	2	1	1	1	1	2	fm.	—	3	—	1
Czike Gábor	1	1	2	1	1	1	1	2	fm.	—	—	—	1
Darvay Kornél	1	3	3	3	1	2	3	3	3	—	3	—	2
Euler Ödön	1	3	4	4	1	2	3	3	3	—	—	—	1
Éder Elemér	1	2	2	2	1	1	3	2	1	—	—	—	1
¹⁰ Fáy Barna	1	1	2	2	1	1	1	2	fm.	—	—	—	1
Fischer Emil	1	2	3	3	2	1	2	3	1	—	—	—	1
Getső Sándor	1	3	3	3	1	2	3	3	2	—	—	3	2
Halász Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Hirsch Ottó	1	3	4	4	1	2	3	2	2	—	—	2	1
¹⁵ Hunkár Béla	1	3	3	3	3	2	2	3	3	—	—	—	1
Kemény Jenő	1	3	3	3	2	2	2	2	2	—	—	2	1
Klebl József	1	3	3	3	1	2	3	3	3	—	—	—	2
Kolossváry Béla	1	2	3	3	1	2	2	1	1	—	3	2	1
Köpf Árpád	1	3	3	3	2	3	3	3	1	—	3	—	2
²⁰ Kőszegi Vilmos	1	3	3	3	1	2	3	3	3	—	—	—	2
Kristóffy József	1	3	3	3	1	2	3	3	2	—	—	—	1
Krisztics Sándor	1	2	3	3	1	1	2	2	fm.	—	—	1	1
Kubinyi Bertalan	1	3	3	3	2	2	2	3	3	—	—	—	1
Kummer Béla	1	3	4	4	2	2	3	3	1	—	—	—	1
²⁵ Lallosevits István gör. k.	1	3	3	3	2	2	3	3	3	—	3	—	2
Leitner Károly	1	1	3	1	1	1	1	2	3	—	—	1	1
Lengyel Attila	1	3	4	3	2	2	2	2	3	—	3	—	1
Luczenbacher Pál	1	2	3	2	1	1	2	2	1	—	—	—	1
Luczenbacher Raoul	1	2	2	2	1	1	2	2	1	—	—	—	1
³⁰ Magyary Lajos	1	2	3	3	1	2	2	2	2	—	—	—	1
Makay István	1	1	3	2	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Maurer Zoltán	1	4	4	4	2	3	3	3	2	—	—	2	2
Mészárovsits György	1	2	3	2	2	2	2	2	1	—	—	—	1
Oláh Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	—	1	—	1

III. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak			Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Számítás	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás		Ének
³⁵ Pamlényi Sándor... ---	1	2	3	3	2	1	2	3	4	---	---	---	1
Picker Károly izr. ... ---	2	2	2	2	1	1	1	2	3	---	---	---	1
Piványi Kálmán ... ---	1	2	3	2	1	2	2	3	3	---	---	---	2
Prahács Géza ... ---	1	2	3	3	1	1	3	3	2	---	---	---	2
Princz Lajos ... ---	2	3	4	4	2	3	3	3	fm.	---	---	---	1
⁴⁰ Rauchbauer Ödön ... ---	1	3	4	3	3	2	3	3	3	---	---	2	2
Róth Ottó ág. ev. ... ---	2	3	3	3	3	3	4	3	1	---	---	---	1
Rubner Károly... ---	1	2	4	3	2	2	3	3	3	---	3	---	2
Sámuel Ferencz ... ---	1	1	2	2	1	1	1	1	fm.	---	---	---	1
Sántavy Márton ... ---	1	3	3	3	2	3	3	3	2	---	---	---	1
⁴⁵ Seidl József ág. ev. ... ---	2	3	3	3	2	3	3	3	fm.	2	---	---	2
Serák László unit. ... ---	1	1	2	1	1	1	1	2	3	---	---	---	1
Sik Endre ... ---	1	1	2	1	1	2	2	2	3	---	---	---	1
Szajbély Alajos... ---	2	3	4	3	3	3	4	2	3	---	---	---	1
Szentmiklósy Aladár ev. r. ...	1	3	3	3	2	2	2	2	1	---	---	---	1
⁵⁰ Szirmai Loránt ... ---	1	1	2	1	1	1	1	2	2	---	---	---	1
Sztojkovits József ... ---	1	2	3	2	2	2	3	3	3	---	---	---	1
Tóth Andor ág. ev. ... ---	2	3	4	4	3	3	4	4	3	---	---	---	2
Tóth Ervin ... ---	1	1	2	1	1	1	3	2	3	---	2	---	2
Tscherne Konrád ... ---	2	3	3	3	3	3	3	3	1	---	---	---	1
⁵⁵ Ullmann György izr. ...	1	2	3	3	1	2	2	2	3	---	---	---	1

Kimaradt : Lichtenstein József ág. ev.

Magántanulók : Majthényi László, Sztányi Vilmos.

Összesen : 58.

III. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak			Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Term. földrajz	Számítás	Rajzoló mért.	Tesztgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás		Ének
Antalfi Sándor	1	2	2	2	1	1	2	1	1	—	3	—	1
Barthodeiszky Antal	1	2	3	3	2	2	2	1	2	—	—	—	1
Bencze István	1	2	2	2	1	1	2	1	2	—	—	2	1
Benel Gusztáv	1	2	2	2	1	1	3	1	2	—	—	—	2
⁵ Blum Döme izr.	2	3	3	3	2	3	3	2	—	—	—	—	1
Bognár József	1	2	3	3	1	1	3	1	2	—	—	—	1
Edvi Illés Árpád	1	1	2	2	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Emödy Vince	1	1	3	2	1	1	1	1	3	—	—	—	1
Eskulits Emil	1	2	3	3	1	1	2	2	2	—	—	—	1
¹⁰ Fehér Géza ev. ref.	1	2	3	3	1	2	1	2	3	—	2	—	1
Fekete Sándor ev. ref.	2	3	4	4	3	3	3	3	1	—	—	—	1
Fitz Emil	1	2	2	3	1	1	2	2	3	—	—	—	1
Fricz Aladár	1	3	4	3	1	1	3	3	3	—	—	—	1
Fuchsz Ferencz	1	3	1	2	1	2	1	1	—	—	—	—	1
¹⁵ Galauner Béla	1	3	3	3	1	2	3	3	2	—	—	—	1
Goiti Dezső gör. kel.	1	2	3	2	1	1	2	3	2	—	—	—	1
Henzel Mihály	1	3	4	4	3	3	3	3	3	—	—	—	2
Istvánffy Lajos	1	3	3	3	1	2	3	2	1	—	—	—	2
Kazy József	1	3	2	3	1	1	2	2	2	—	—	—	1
²⁰ Kerényi Aladár	1	2	1	2	1	1	3	3	2	—	—	—	1
Kott Lajos	1	2	3	3	1	1	1	2	2	—	—	3	2
Kürschner Jenő izr.	1	2	1	2	1	1	1	3	3	1	—	—	1
Mandák Dezső	1	2	3	2	2	1	2	2	1	—	—	—	1
Mezey Ferencz	1	1	2	2	1	1	1	1	3	—	2	—	1
²⁵ Molnár Elemér	1	3	4	3	1	1	2	2	3	—	—	1	2
Molnár Imre	1	3	4	2	1	2	2	4	3	—	—	—	2
Nohn Nándor	1	2	1	2	1	1	2	2	2	—	—	—	1
Panágl Ferencz	1	2	4	3	2	2	1	3	2	—	3	—	1
Pázmándi Mihály	1	1	2	2	1	1	2	2	2	—	—	—	1
³⁰ Pesty Frigyes	1	3	2	3	1	3	3	3	3	—	—	—	1
Pörtl Károly	1	2	1	3	1	1	2	1	2	—	—	—	1
Rötzer Ferencz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1
Schmidt Károly	1	2	3	3	2	2	3	1	3	—	—	—	2
Schopper József	2	3	1	4	2	2	2	3	3	—	—	—	2

III. B) osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás tan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Term. földrajz	Szám tan	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
35 Siklósy Károly	1	3	3	3	1	1	2	2	2	-	-	-	2
Stelly Géza ism.	1	3	3	4	2	3	1	1	2	-	-	-	2
Strem László izr.	2	3	4	4	2	3	4	4	4	-	-	-	2
Szira Béla	1	2	3	3	1	1	2	2	3	-	2	2	1
Tóth Béla	1	3	4	3	1	2	2	3	2	-	-	-	1
40 Treiber Márton	1	3	3	3	1	2	2	2	4	3	-	-	1
Vaisz Imre izr.	2	2	2	3	1	1	2	2	4	-	-	-	1
Veyl Róbert	1	2	1	2	1	1	2	2	3	2	-	-	1
Walter Gyula	1	3	3	3	1	3	1	3	2	-	-	1	1
Weiner György izr.	2	2	1	2	1	1	1	1	2	-	-	-	1
45 Weiner Imre izr.	2	3	1	3	1	1	2	1	1	-	-	-	1

Kimaradtak: Aczél Károly, Mihályfi Béla.

Összesen : 47.

IV. A) osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Fékek	Magaviselet
Árva Jenő	1	2	3	2	2	3	2	3	3	—	—	—	2
Bacsinszky Béla	3	3	2	3	2	3	3	3	3	—	—	—	2
Benedek Frigyes	2	2	2	2	2	3	1	1	2	3	—	—	1
V. Bohus István b.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	—	1
5 Boronkay Gábor	1	1	2	3	1	3	2	2	fm.	—	—	—	1
Brenner István	1	1	2	3	2	2	3	3	3	—	—	—	2
Bródy László, izr.	2	1	2	1	1	2	2	3	3	—	—	—	2
Bruckner Alajos	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1	—	—	1
S. Csizmazia Géza	1	1	3	2	2	2	2	2	fm.	—	—	—	1
10 Ember Sándor Vilmos ...	1	1	3	2	2	2	3	3	3	—	3	3	2
Farkas Elemér	1	3	3	3	2	3	4	3	3	3	3	—	2
Farkas Gyula, ev. ref. ...	1	1	2	3	2	2	3	3	2	2	—	—	1
Forster Kálmán	2	2	2	3	2	3	3	2	3	—	—	—	2
Földessy Lajos	2	1	3	2	2	2	1	2	3	—	—	—	2
15 Fühl József	1	2	2	2	1	3	2	2	3	—	—	—	2
Gaszner Pál	2	1	2	1	1	2	3	3	3	—	—	—	2
Gerlóczy Géza	1	1	1	1	1	2	3	2	fm.	—	2	—	1
Groedi Ottó, ev. ref.	1	2	2	3	2	3	3	4	2	—	—	—	2
Hajós József, ev. ref. ...	1	2	3	3	2	3	3	2	3	—	—	—	1
20 Hofmann István	1	2	1	1	1	1	1	1	2	—	—	—	1
Jakabffy Benjamin	1	2	2	2	1	2	3	2	2	—	—	—	1
Jankovich István, ö. d. ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	2	—	1
Kogutowicz Lajos	3	2	3	3	3	2	3	2	2	3	—	—	2
M. Kovács György	3	2	2	3	2	3	3	4	3	—	—	—	2
25 P. Kölber Pál	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	—	—	1
Köpf Rezső	1	2	3	3	1	2	2	2	3	—	—	1	1
Kratochvilla János	1	1	2	2	2	3	2	1	1	—	—	—	2
Lakatos Géza	1	1	2	1	1	1	2	1	1	—	2	—	1
Lakatos Kálmán	1	1	2	1	1	1	2	1	1	—	1	—	1
30 Liptay Tibor Andor, ism. ...	2	2	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	2
Mihályfi István	1	1	2	2	2	3	3	2	1	—	—	—	1
Nemes István	3	3	4	3	4	4	4	4	4	—	—	—	2
Oláh Ödön	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	—	—	1
Patek Ferencz	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	—	—	1

IV. A/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak							Rendkívüli tantárgyak					
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Franczia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
35 Pákozdy Károly --- ---	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	
Pick Károly, izr. --- ---	3	1	2	2	2	2	3	2	4	—	—	—	2
Pintér Károly --- ---	1	2	1	2	1	1	1	1	3	—	—	—	1
Rimóczy Mihály --- ---	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	—	—	1
Rybárcz József --- ---	1	2	3	3	2	3	3	3	3	3	—	—	1
40 Saffranovits Béla --- ---	2	3	4	4	4	4	4	4	3	—	—	—	2
Sarlay Lajos --- ---	1	2	2	3	1	3	3	3	3	—	3	—	1
Schmidt Arthur --- ---	1	2	3	3	3	3	2	3	fm.	—	—	—	1
Schnetzer Ágost --- ---	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	—	—	1
Schoch József --- ---	1	2	3	3	2	2	3	3	3	—	2	—	1
45 Steinhardt Antal --- ---	1	2	2	2	1	2	2	1	2	—	—	—	1
Szimon Gyula --- ---	1	2	1	1	2	3	2	2	3	—	—	—	2
Sztankovics Imre --- ---	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2
Trubl Kálmán --- ---	2	3	3	3	2	3	4	3	3	—	—	—	2
Turcsányi Elek, ev. ref.	1	1	2	1	1	2	2	1	fm.	—	2	—	1
50 Vágó Pál --- ---	1	1	1	1	1	1	2	1	2	—	2	—	1
Viola Imre --- ---	1	3	3	2	3	2	2	2	2	—	—	—	2
Weisz Béla, izr. --- ---	2	3	3	3	2	3	3	3	fm.	—	—	—	2
Wollemann Ernő --- ---	1	1	2	2	2	1	3	1	3	2	2	—	1
Ziska László --- ---	1	2	2	2	2	2	2	1	1	—	2	—	2

Kimaradtak: Ónody Mihály, ev. ref., Pintér Zsigmond, Sándor József.
Vizsgálatlan maradt: Breslmayer Tibor, Telkessy László, ismétlő.
Magántanuló: Dirsztay Gedeon, izr.

Összesen : 60.

IV. B) osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak								Rendkívüli tantárgyak			Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Törtélem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mért.	Tesigyakorlás	Franczianyelv	Gyorsírás		Ének
Aczél Elemér	1	3	3	3	3	3	3	3	2	—	—	—	1
Alszeghy Kálmán	1	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2	—	2
Asthleitner Artur	1	2	3	3	2	2	3	2	2	—	—	2	2
Asztalos Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
5 Benedek János	1	1	2	1	1	1	2	1	fm.	—	—	—	1
Bresztovszky Ede	1	1	2	1	1	1	1	1	2	—	2	—	1
Cortivo Ferencz	1	4	3	3	4	3	3	2	2	—	—	—	2
Cséry Géza	1	2	4	3	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Csilling Dezső	1	3	3	2	3	2	3	3	2	—	—	—	1
10 Eskulits Ferencz	1	2	3	3	1	1	2	2	2	—	—	—	1
Farkas Kornél	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	—	—	1
Fehér Elemér	1	3	4	3	3	3	3	2	fm.	—	—	—	1
Fischer Pál, izr.	2	2	4	3	1	4	3	3	3	—	—	—	2
Fritz István	1	3	3	3	3	2	2	1	3	—	—	—	1
15 Glasner Oszkár, izr.	1	1	3	3	1	3	3	3	4	—	3	—	2
Gyermek Kálmán	1	3	4	4	3	2	3	3	2	—	3	—	2
Huczik Elemér	2	1	3	3	1	2	3	2	fm.	—	3	—	2
Keler Dezső	1	3	3	3	3	4	4	2	1	—	—	—	2
Kemény Gyula	2	3	4	3	3	3	3	3	1	—	3	—	2
20 Kolárovičs Szilárd, g. kel.	1	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	—	1
Kolwek János	1	2	3	3	2	2	2	3	3	—	—	1	1
Körös István	1	3	4	3	3	3	3	2	2	—	3	—	1
Kuncsner János	1	3	3	3	3	3	3	1	3	—	—	2	2
Laczkovich Dezső	1	3	4	3	3	2	3	1	1	—	—	—	1
25 Mayeresák Gyula, ö. d.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	—	1
Mezei Antal, ism.	1	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—	2
Molnár Dezső	2	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	—	2
Morzsányi Károly	2	1	3	2	2	2	3	1	2	—	—	—	1
Nádor Elemér	1	4	4	4	4	4	3	2	3	—	3	—	2
30 Ordódy László	1	2	4	3	2	3	1	2	1	—	—	—	1
Paulheim József	2	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	2	2
Pollák Aurél, izr.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Pollák István, izr.	1	1	2	1	1	2	2	3	3	—	—	—	1
Prager Imre, izr.	1	1	2	1	1	1	2	3	3	—	—	—	2

IV. B/ osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak	Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mért.	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás		Ének
35 Ránits Kálmán... ..	1	3	3	3	1	2	2	1	2	—	—	1	1
Rosta János	1	3	3	3	3	2	2	2	3	—	—	—	1
Schiller Ottó, izr.	1	1	2	1	1	1	1	1	3	—	2	—	1
Schiller Pál	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—	2	—	1
Schrödl Géza	1	2	3	3	2	3	1	1	3	—	—	—	1
40 Schwegele György, ism.	1	3	4	3	2	3	3	3	2	—	—	—	2
Selevér György... ..	2	3	3	3	3	3	2	2	fm.	—	—	—	2
Szücs Lóránd	1	2	3	2	1	2	2	2	2	—	—	—	1
Tscherne Győző	2	3	4	3	3	3	3	2	2	—	—	—	1
Vas István, izr.	2	3	3	3	2	2	2	1	3	—	—	—	2
45 Verzár István	1	1	3	1	1	1	3	1	2	—	—	—	1
Walter Imre	2	3	4	3	3	2	3	3	3	—	—	—	2
Weber Károly	1	3	4	3	3	3	3	2	1	—	2	—	2

Kimaradtak : Mosch Béla, Prokaj István, Schartner György, Schuler Alajos, Spirk Gyula, ism., Uhlár Ferencz ism., Zeitler József.

Vizsgálatlan maradt : Kiss László.

Magántanulásra tértek : Gruber Márton, Richter György ism.

Összesen : 57.

V. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Franczianyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
						irod. olv.	rajz								
Augner István, izr.	3	2	3	3	—	1	3	1	2	3	fm	—	—	—	1
Augner Pál, izr....	3	3	3	3	—	1	3	3	2	3	fm	—	—	—	2
Belényi István...	2	3	3	3	3	—	—	2	2	2	3	—	2	—	2
Benjamin F. izr.	1	3	3	3	3	—	—	2	2	3	3	—	—	—	1
Binder Jenő, ism.	2	2	3	3	—	2	2	2	1	3	2	—	—	—	1
Bógyi Károly ...	2	3	3	4	4	—	—	3	4	4	3	—	2	2	2
Borbély János...	2	3	4	3	4	—	—	2	2	3	3	—	—	—	1
Brabécz Alfréd ...	1	2	2	3	3	—	—	1	2	2	2	—	—	—	1
Bujanovics Sándor	1	2	2	3	—	1	2	2	1	1	2	—	—	—	1
¹⁰ Ciez János ...	1	2	3	3	4	—	—	2	2	3	2	—	—	—	1
Dermár János...	2	3	4	4	—	2	2	2	3	3	1	—	—	—	2
Farkas Ferenc ...	1	3	3	3	—	2	2	2	2	3	3	—	3	—	1
Farkasfalvi Sándor	1	2	3	3	—	1	1	1	1	1	2	—	—	1	1
Fekete F., ev. ref.	2	3	4	4	4	—	—	3	4	4	1	—	—	—	2
¹⁵ Földessy János	1	2	3	3	3	—	—	2	2	2	2	—	—	—	1
Földessy Tibor ...	2	3	4	3	3	—	—	2	3	3	1	—	—	—	2
Földiák Frigy., izr.	3	1	3	2	—	1	1	2	2	1	3	—	—	—	1
Haidekker János	1	2	3	3	3	—	—	2	3	3	3	—	—	—	1
Hevesy Oszkár	2	3	3	3	—	1	2	3	2	3	2	—	—	—	2
²⁰ Holl Béla ...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	fm	—	1	—	1
Horváth Béla, e.ref.	1	2	2	2	2	—	—	1	2	1	fm	—	—	—	2
Horváth Tibor...	1	3	3	3	—	1	1	1	1	3	1	2	—	—	1
Innocent Máté ...	1	1	2	1	2	—	—	1	1	1	fm	—	1	—	1
Jurka Flavius g. k.	1	1	2	2	2	—	—	2	2	1	3	—	—	—	1
²⁵ Karenovics Tibor	1	2	3	3	3	—	—	2	2	2	3	—	3	—	1
Kartschokke József	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	—	—	—	2
Kenéz Barna, ev. r.	3	2	2	2	3	—	—	2	1	2	3	—	—	—	1
Kleindl János ...	1	2	2	2	—	1	2	2	1	3	2	—	2	—	1
Knirsch Gusztáv...	1	2	2	3	—	1	2	1	1	2	3	—	2	—	1
³⁰ Kováts Gyula, e. r.	1	1	2	1	2	—	—	1	1	1	2	fm	—	—	1
König Jenő, izr. ...	3	3	3	3	—	1	2	2	4	3	2	—	—	—	1
Kövess Miklós...	1	2	3	3	—	2	2	1	2	3	2	—	—	—	1
Kremmer László	1	1	3	1	3	—	—	1	2	3	2	—	3	—	1
Léhner Béla...	2	3	4	3	4	—	—	2	2	4	2	—	3	1	2

V. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak											Rendkívüli tantárgyak			
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pötty		Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Franczia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
						irod. olv.	rajz								
35 Liptay Lajos ...	1	1	3	3	3	—	—	1	1	3	3	—	—	—	1
Lipták Lajos, ö. d.	1	1	2	1	1	—	—	1	1	1	2	—	1	—	1
Magyary Andor	1	2	3	3	3	—	—	1	2	3	3	—	—	—	1
Magyary Zoltán ...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	fm	—	1	—	1
Majercsák Ferencz	1	2	2	2	2	—	—	1	1	1	1	—	2	1	1
40 Molnár Béla... ..	1	2	3	2	—	1	2	1	2	3	1	1	—	—	1
Neoschil Antal	2	3	3	3	3	—	—	2	1	3	2	—	—	—	1
Nyiri Sándor ...	1	3	3	3	—	2	3	3	3	4	fm	—	—	—	1
Olasz Andor ...	1	3	4	3	3	—	—	2	1	3	1	—	3	—	2
Révhegyi Fer., ism.	3	3	4	3	4	—	—	3	3	4	3	—	—	—	2
45 Rostagni Géza... ..	1	2	3	3	3	—	—	2	1	3	2	—	2	—	1
Rózsa Elemér ...	1	2	2	2	2	—	—	1	1	2	3	2	—	—	1
SchillerV., izr., ö.d.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	—	2	—	1
Schusbeck Dénes	1	1	3	3	3	—	—	2	2	2	fm	—	—	—	1
Sedlacek Viktor	1	2	2	2	2	—	—	1	1	2	3	—	2	—	1
50 Seenger Gyula ...	3	3	3	3	3	—	—	3	3	2	2	—	—	—	1
Sik Sándor ö. d.	1	1	2	1	2	—	—	1	1	1	2	—	2	—	1
Smóling Miklós ...	1	3	4	3	3	—	—	1	1	4	1	—	—	—	2
Strausz Tibor, izr.	1	3	3	3	3	—	—	1	2	3	2	—	2	—	2
Suda János	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	—	—	—	2
55 Szájbely Kálmán	3	3	4	3	—	2	2	3	3	4	3	—	—	—	1
Vincenti Gusztáv	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	3	—	—	—	1
Vohryzka József	3	3	3	3	4	—	—	2	2	4	2	2	2	—	1
Waculik László...	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	—	—	—	2
Walla József ...	2	3	3	3	—	2	2	3	2	3	2	2	—	—	2
60 Weszely Sándor...	2	3	4	3	3	—	—	2	2	4	3	—	—	—	1

Kimaradtak : Bruder János, Marsovszky Ivor, Szekér Mihály, Walter Elemér.
Magántanulók : Laban Rezső, Márffy Béla.
 Összesen : 66.

VI. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak				
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Franczianyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
						irod. olv.	rajz								
Barcza György ...	2	2	2	3	3	—	—	1	3	3	—	—	—	—	1
Barczen Gábor ...	2	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	2	—	—	2
Bellaagh Lajos ...	1	2	2	2	1	—	—	1	3	3	2	—	—	—	1
Biber Miklós ...	3	3	3	3	—	2	3	2	2	3	4	—	—	—	1
⁵ Blum József, izr. ...	1	3	2	3	—	3	3	3	3	3	—	3	—	—	2
Boróczy Lajos ...	1	1	1	2	2	—	—	1	2	3	—	—	—	—	1
Csiszár József ...	1	2	1	1	1	—	—	1	2	2	2	1	—	—	1
Erdély Henrik ...	1	3	1	2	—	2	3	2	3	3	2	—	—	—	2
Euler Rezső ...	3	3	3	3	—	3	1	3	3	3	2	—	2	2	1
¹⁰ Eder Róbert ...	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2	—	—	—	1
Fáy István ...	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	2	—	—	—	2
Fehér Károly, ev. r. ...	1	3	3	3	3	—	—	2	3	3	3	—	2	—	2
Fejér Kálmán ...	1	3	3	3	2	—	—	3	2	3	3	—	—	—	1
Földvály Imre ...	1	3	2	3	3	—	—	2	2	3	1	—	—	—	2
¹⁵ Garam Jenő ...	1	2	3	3	2	—	—	2	2	2	1	—	—	—	2
*Gál István ...	1	1	2	2	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1
Gervay Mihály ...	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	1	—	2	—	1
Glatz Ernő, ág. ev. ...	1	1	1	2	2	—	—	2	3	4	3	—	1	—	2
Götz Kurt ...	1	2	3	3	—	1	2	2	3	3	3	—	—	—	1
²⁰ Gyurkovich Gyula ...	3	3	3	3	—	3	3	3	3	4	3	—	—	—	2
Hegedüs Kál., ev. r. ...	1	2	2	3	—	3	3	2	3	3	2	—	—	—	1
Hellebronth Kálm. ...	1	2	3	3	—	2	2	1	2	3	2	—	—	—	2
Hirsch Lajos ...	1	3	3	3	—	2	2	2	2	3	2	—	—	2	1
Janik László ...	1	1	2	2	1	—	—	1	2	2	1	—	—	—	1
²⁵ Karlovitz Miklós ...	2	3	2	3	—	3	2	1	3	2	1	—	—	—	2
Knapp Emil, ó. d. ...	1	2	2	2	—	2	2	1	2	1	2	—	—	—	1
Kollerich Gyula ...	2	3	2	3	2	—	—	2	2	3	3	2	—	—	2
Komarnicki Rom. ...	1	1	2	1	—	2	1	2	1	2	3	—	2	—	2
Kovács Ferencz ...	2	3	2	3	3	—	—	3	3	3	3	—	—	1	2
³⁰ Kovács Károly, ev. r. ...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	2	—	1
Kövér Aladár ...	1	3	2	3	—	3	2	3	3	3	3	1	—	—	2
Kun László, ev. r. ...	1	2	1	1	1	—	—	1	1	3	3	—	—	—	1
Lengyel Ervin ...	1	2	2	1	1	—	—	1	1	1	1	—	2	—	1
Loser János ...	2	3	3	3	3	—	—	2	3	3	3	—	2	—	2
³⁵ Lovaghy Dénes ...	1	3	3	3	—	1	1	2	2	3	2	—	—	—	1
Lövész György ...	2	3	3	3	—	2	2	2	3	3	3	—	2	—	2
Moldován János ...	1	2	3	3	—	2	2	2	2	4	2	—	—	—	1
Müller József ...	2	3	2	3	—	1	1	3	2	3	2	1	—	—	1
Nagy Ferencz ...	1	1	2	2	—	1	1	1	1	1	3	—	—	—	1
⁴⁰ Nyáry László ...	1	2	2	2	—	1	1	2	3	2	1	—	—	1	1
Panos Aurél ...	1	2	1	2	—	1	3	2	2	3	1	—	—	—	2

VI. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak			
	Valástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög írod. olv. rajz	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
Petróczy László	1	1	2	2	1	—	—	2	2	3	1	—	—	1
Pécsi István...	1	3	2	3	2	—	—	2	3	3	1	—	2	1
Pongrácz Sándor	2	3	2	3	3	—	—	1	2	3	—	—	—	2
⁴⁵ Poor Iván	1	3	2	3	—	2	2	2	2	3	1	2	2	2
Prokopp Sándor	1	2	3	2	2	—	—	2	2	3	2	—	—	1
Rapaics Dezső	1	2	2	3	—	1	2	1	2	1	—	—	—	1
Rosenberg Ist., izr.	1	3	2	3	—	1	2	1	2	3	—	2	—	2
Roth Pál	1	1	2	2	2	—	—	1	2	3	2	—	—	2
⁵⁰ Rubner György	1	1	2	1	1	—	—	1	1	2	2	—	1	1
Sacelláry Gy., g. k.	1	2	2	3	—	1	3	2	2	3	—	—	—	1
Schrodt István	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2	1	—	2
Selevér József	2	2	3	3	—	2	2	2	2	3	—	—	—	1
Staud Gábor	1	2	2	2	—	2	1	2	2	1	1	—	—	1
⁵⁵ Steffens Aristid	1	3	3	3	—	1	1	1	3	3	1	—	2	1
Szabó Lajos, ág. e.	1	2	3	3	—	1	2	2	3	4	3	—	—	2
Szelke Béla, ö. d.	1	2	2	2	1	—	—	1	1	2	2	—	2	1
Szimon István	1	2	1	2	—	2	1	2	1	2	3	—	—	1
Szitányi Géza	2	3	2	3	—	3	2	3	2	3	1	—	2	2
⁶⁰ Toldy József	1	1	2	3	—	1	1	2	2	3	1	—	—	2
Tronner Rezső	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	1
Trukker Ferencz	3	4	3	3	—	4	2	2	1	4	1	—	2	2
Urs Nándor	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	—	—	1
Vancsó Béla...	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	2	—	—	1
⁶⁵ Várady Kálmán	1	3	3	3	—	3	3	2	3	3	3	3	—	2
Vértesy Ferencz	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	—	—	1
Veszély Aurél	2	3	3	3	—	2	2	3	3	3	3	—	3	2
Wittmann Géza	1	3	2	2	—	2	1	1	1	1	3	1	1	1
Zielinski Tib., ö. d.	1	3	3	3	2	—	—	2	2	3	3	—	2	1

Vizsgálatlan maradt: Szeidl Nándor.

Magántanulók: Graul Ernő, Groedel Lajos, ev. ref.

Összesen: 72.

VII. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak					
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótló		Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Égészségtan	Francia nyelv	Gyorsírás	Ének	Magaviselet
						irod. olv.	rajz									
Beer László	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	2	2	—	—	1	2
Bella József	1	3	3	2	—	3	1	2	3	4	2	2	—	—	—	2
Benke Sándor	1	2	3	3	—	3	1	2	3	3	2	1	—	—	—	1
Bolgár Ferencz	3	3	3	2	—	3	3	3	3	3	2	2	1	—	—	2
5 Bröckl József	1	2	1	2	2	—	—	1	3	3	2	1	2	—	—	1
*Cserne József, ö. d.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	—	—	—	1
Dénes István, izr.	3	3	3	3	—	2	3	2	3	3	2	3	—	—	—	1
Dirsztyv Andor, izr.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	3	3	1	—	2	—	1
Endródi Béla	2	1	2	2	—	1	2	2	3	3	3	1	—	—	—	2
10 Eröss Béla	1	3	2	2	3	—	—	1	3	3	2	2	—	—	—	1
Faisztl Ferencz	2	3	2	3	—	2	1	2	3	4	1	1	—	—	—	1
Farkas Elemér, ev. r.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	3	1	2	—	—	1
Farkas Géza	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	fm.	1	—	—	1	2
Fehér Sándor, ev. r.	1	2	2	2	—	2	2	2	1	1	fm.	1	—	1	—	1
15 Fridrich Ferencz	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1	—	—	—	1
Gáger Emil	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	—	3	—	2
Görög Tibor	1	1	2	2	—	2	1	1	2	1	3	1	—	—	—	1
Graul Ernő, ö. d.	2	1	1	2	2	—	—	1	3	3	fm.	1	—	1	—	1
Gruber György	2	2	3	2	—	2	1	2	2	3	1	1	—	—	—	1
20 Grundt Béla, ág. ev.	2	2	3	3	—	1	2	3	3	3	3	2	—	—	—	2
Haydin István	1	3	3	2	2	—	—	2	3	2	3	1	—	—	—	2
Héger Flóris	1	2	1	2	2	—	—	1	2	4	2	1	—	—	—	1
Hirsch Nándor	1	1	2	2	3	—	—	2	3	2	fm.	2	—	—	—	1
Hlatky Aladár	1	2	2	1	2	—	—	1	2	2	2	1	—	—	—	1
25 Huszár Ferencz	1	2	3	2	3	—	—	2	3	3	3	2	—	—	—	1
Huzella Tivadar	1	2	2	2	3	—	—	3	2	3	3	1	—	—	1	2
Jonescu Kornél, g.k.	2	3	3	3	3	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	2
Kovács Dénes	2	2	3	3	4	—	—	3	3	3	3	2	—	—	1	2
Körös László	1	2	3	2	—	1	2	1	2	2	2	1	—	1	—	1
30 Kövér Vladimír	1	3	1	3	2	—	—	2	2	3	3	1	1	—	1	1
Krazsóf János	1	1	3	2	—	1	3	1	3	3	2	1	—	1	—	1
Kresz Károly	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	fm.	1	—	—	—	1
Kristóffy Andor	1	1	2	2	—	1	2	2	2	1	3	2	—	—	—	1
Leistner Emil	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	1	2	—	—	2	1
35 Lengyel Árpád, ö. d.	1	1	2	2	—	—	—	1	2	1	2	1	—	—	—	1
Lorberer Géza, ö. d.	1	1	2	1	1	—	—	1	2	1	2	1	—	2	—	1
Ludig Ödön	1	3	2	2	—	3	3	3	3	3	fm.	2	—	—	—	2
Móry Pál	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2	—	—	—	1
Nemeshegyi Tibor	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	3	1	—	—	—	1
40 Neubauer Jenő, ev. r.	1	2	3	2	3	—	—	1	2	3	1	2	—	—	—	1
Olasz Pál	2	3	3	1	3	—	—	2	2	3	1	2	—	2	—	2

VII. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak										Rendkívüli tantárgyak				Magaviselet	
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótlo		Történelem	Természettan	Mennyiség	Testgyakorlás	Egészség	Francia nyelv	Gyorsírás		Ének
						irod. olv.	rajz									
Oláh Tibor, ev. r.	1	3	3	3	—	3	3	2	2	3	3	2	—	—	—	2
Pottvondy Géza ...	2	2	2	2	—	1	3	2	2	3	fm.	—	—	—	—	1
Radóczy Tibor ...	1	2	3	2	—	2	3	2	3	3	3	2	—	—	—	1
⁴⁵ Ranzenberger Lajos	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Ritter Jenő ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	—	—	—	1
Rostagni Achilles ...	1	1	2	2	—	—	1	2	1	1	1	1	—	1	—	1
Rötzer Aladár ...	1	3	2	3	2	—	1	2	2	2	3	1	—	—	—	1
Rusz Vilmos ...	1	2	3	2	—	1	2	1	1	1	1	1	—	—	1	1
⁵⁰ Sámuel Géza ...	1	2	2	1	2	—	—	1	1	1	fm.	1	2	2	—	1
*Sedlacek Károly	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	3	2	—	1	—	1
Serényi Antal ...	1	2	2	2	—	1	1	2	1	3	1	2	—	1	—	1
Staud Miklós ...	1	1	1	1	—	—	1	2	1	2	1	2	—	—	—	1
Steinhardt Rezső	1	2	2	2	—	2	3	1	2	3	2	1	—	2	—	1
⁵⁵ Szaszovszky Géza...	1	3	3	2	3	—	—	3	2	2	1	2	—	—	—	2
Szajbély Jenő ...	2	1	3	3	—	2	3	3	3	4	fm.	1	—	2	—	1
Titsch Károly ...	1	2	2	2	—	—	1	1	1	3	1	3	—	2	—	1
Tokody Dániel, ö.d.	1	1	3	2	3	—	—	2	2	1	1	2	—	—	1	1
Tóth Zoltán ...	2	3	3	3	—	3	1	2	3	2	2	1	—	—	—	1
⁶⁰ Unger Emil ...	1	3	2	3	—	2	1	3	2	1	2	1	—	—	—	2
Vida József, ism. ...	1	3	2	2	—	3	3	2	3	3	3	2	2	—	—	1
Vindisch József...	1	2	3	2	—	2	2	2	1	2	2	1	—	—	1	1
Wagner Rajmund	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	3	2	—	1	—	1
Zalán Benő... ..	1	1	2	2	3	—	—	1	3	3	3	1	—	—	—	1
⁶⁵ Zitterbarth Dezső...	1	2	2	2	3	—	—	1	3	2	1	1	—	—	1	1
Zoltán György ...	1	1	1	1	2	—	—	1	2	2	fm.	1	—	—	—	1
*Zsögöd Grosschmid																
Lajos ö. d.... ..	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	1

Magántanulásra tért: Déchy Iván Elemér, Zelnik Tivadar.

Magántanulók: Fehéri Ármin, izr., Langer Rezső, Mocsonyi Péter, gör. k., Mocsonyi Sándor, gör. k.

Összesen : 73.

VIII. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak											Rendkívüli tantárgyak					
	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pötty. irod. olv. rajz	Történelem	Természettan	Mennyiség	Böles. előtan	Testgyakorlás	Egészség	Francia ny.	Gyorsírás	Ének	Magaviselet	
Alberti János ...	1	3	2	2	2	—	—	2	3	3	2	2	1	—	—	—	1
Banny Teofil, ö. d.	1	1	1	1	2	—	—	1	1	1	1	3	1	—	—	—	1
Baudis Arnold ...	1	3	1	2	3	—	—	1	3	3	1	3	1	—	—	1	1
Bogisich Imre	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	1	fm.	1	—	1	—	1
⁵ Cziklay Aladár ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	fm.	1	—	—	—	1
Elked Elemér	2	3	3	3	—	2	2	3	3	3	2	2	2	—	—	1	1
Enökl Gyöző ...	1	3	3	3	—	2	2	2	3	3	3	2	2	—	—	—	2
Feketeházy Tibor	1	2	3	3	—	2	2	2	2	1	1	1	1	—	—	—	1
Gabriel Ferencz	1	2	3	2	—	1	1	2	3	2	2	2	1	—	—	—	1
¹⁹ Grössinger Sánd.	2	3	2	3	—	2	2	2	3	3	3	1	2	—	—	—	2
Haidekker Gyöző	1	3	3	2	3	—	—	1	3	2	1	1	1	—	—	1	1
Hinterschek Kár.	1	2	3	3	—	1	1	1	2	2	1	1	1	—	—	—	1
Hruby Ede ...	1	3	2	2	—	1	1	2	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Huszák József ...	1	1	3	2	3	—	—	1	3	2	2	2	1	—	—	—	1
¹⁵ Josipovich Kálm.	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	2	fm.	1	—	—	—	2
Kaas A. br., á. ev.	1	1	1	1	2	—	—	1	2	2	1	fm.	1	—	—	—	1
N. Kiss Géza ...	2	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	fm.	1	—	—	—	1
Kogutowicz K. ...	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	1	1	1	1	—	—	1
Komarniczky Gy.	1	1	1	2	—	1	1	2	3	2	1	2	1	—	—	—	2
²⁰ Machlup K., izr.	1	2	2	3	—	1	1	1	3	3	1	fm.	1	—	—	—	2
Madaras Jenő	1	2	3	2	—	1	1	2	3	2	1	1	1	—	—	—	1
Mahovics Gy. ism.	1	3	3	3	—	2	1	2	3	3	3	1	1	—	—	1	1
Mandák Ernő	1	3	2	3	2	—	—	1	3	3	2	2	1	—	1	—	1
Návay Géza ...	2	3	2	3	—	2	2	2	2	2	1	fm.	1	2	—	—	1
²⁵ Neumann B., izr.	1	1	1	2	2	—	—	1	2	2	1	3	1	—	—	—	1
Oberle János ...	1	2	1	1	2	—	—	2	2	2	2	fm.	1	—	1	—	1
Oláh A., ev. ref.	1	3	3	3	—	2	2	2	3	2	1	1	1	—	—	—	2
Pintér Miklós	1	3	3	3	—	2	2	2	3	3	1	2	1	—	—	—	1
Pruzsinszky J. ö. d.	1	2	2	2	—	1	1	2	3	3	1	fm.	2	—	—	1	2
³⁰ Rakita Béla ...	1	2	1	2	3	—	—	1	2	2	1	2	1	—	2	—	1
Reichl Gyula ...	1	2	3	3	3	—	—	2	2	2	2	3	2	—	—	—	2
Rusz Imre ...	1	2	2	3	—	1	1	2	2	3	1	1	1	—	—	1	2
Schober L., ism.	1	2	2	3	3	—	—	1	3	3	2	1	1	—	—	—	1
Schwarzl Ferencz	2	2	2	3	—	1	1	2	3	3	2	1	1	—	—	—	1

VIII. osztály.

A tanuló neve	Rendes tantárgyak											Rendkívüli tantárgyak			Magaviselet		
	Vallás tan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótló		Történelem	Természettan	Mennyiség tan	Bölcs. előtan	Testgyakorlás	Egészségtan	Francia ny.		Gyorsírás	Ének
						írod. olv.	rajz										
85 Serényi Jenő ...	1	1	3	3	—	1	1	1	2	2	1	1	2	—	—	—	1
Somogyi A., ö. d.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Staub Aladár ...	2	3	3	3	—	2	2	2	3	3	1	1	2	—	—	—	2
Strausz Vil., izr.	1	2	2	3	—	2	2	1	2	3	1	3	1	—	—	—	1
Szelke József ...	2	2	3	3	—	3	1	2	3	3	3	2	1	—	—	—	1
40 Szentkereszt B.br.	2	2	2	3	—	2	2	2	2	2	1	fm.	1	—	—	—	1
Szénásy József ...	2	2	3	3	—	2	2	2	3	3	2	1	1	—	—	—	2
Szénásy Mihály	1	2	3	3	—	2	2	2	3	3	2	3	1	—	—	—	2
Tompá Antal ...	2	3	3	3	3	—	—	1	3	3	1	1	2	—	—	—	1
Török Zoltán	1	3	3	3	3	—	—	2	3	3	2	2	2	—	—	—	2
45 Ugron András ...	1	2	3	2	—	2	1	2	1	2	2	fm.	1	1	—	1	1
Unger Ferencz	1	2	2	1	3	—	—	1	2	2	1	2	2	—	—	—	1
Unger Tibor ...	1	2	2	2	2	—	—	2	2	2	1	2	1	—	—	—	2
Utassy Béla ...	1	2	2	3	2	—	—	1	2	2	1	1	1	—	—	1	1
Vaisz István, izr.	2	3	3	3	—	2	3	2	3	3	3	3	1	—	—	—	2
50 Weber Lajos ...	1	1	2	1	1	—	—	2	1	1	1	2	1	—	1	—	1
Weinberger L. izr.	1	1	1	1	2	—	—	1	2	1	1	3	1	—	1	—	1
Zboray Ferencz	1	1	2	1	2	—	—	1	2	2	1	2	1	—	—	—	1
Zelnik István ...	1	2	3	3	—	2	2	3	3	3	2	3	2	—	—	—	1
Zorkóczy Tibor	1	1	2	2	2	—	—	1	2	1	1	1	1	—	—	—	1

Magántanulásra tért : Bisicz György izr.

Magántanulók : Csenkey Aladár, Lüske Károly, Nemes István, Politzer Jenő izr., Szadovszky Margit.

Összesen : 60.

VII.

AZ ÉRDEMSOROZATBAN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK MAGYARÁZATA.

G. kath. = görög katolikus; g. kel. = görög keleti vallású; ág. ev. = ágostai evangélikus; ev. ref. = evangélikus református; unit. — unitárius; izr. = irzaelita; ö. d. = ösztöndíjas; ism. = ismétlő; fm. = fölmentetett. A csillaggal jelöltek a V. M. K. miniszterium ajándékkönyvében utólag részesültek.

A tanulmányi előmenetelre nézve:

- 1 annyi mint jeles
- 2 « « jó
- 3 « « elégséges
- 4 « « elégtelen

Magaviseletre nézve:

- 1 annyi mint jó
- 2 « « szabályszerű
- 3 « « kevésb. szab.
- 4 « « rossz.

VIII.

STATISZTIKAI KIMUTATÁS.

I. A tanulókról általában.

		I. A/	I. B/	II. A/	II. B/	III. A/	III. B/	IV. A/	IV. B/	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
		o s z t á l y												
Féltétett az egész tanév foly.	a) A tanulók száma:													
	Nyilvános tanuló	70	72	62	67	56	47	59	57	64	70	67	54	745
	Magántanuló	2	4	3	3	2	—	1	—	2	2	6	6	31
	Összesen	72	76	65	70	58	47	60	57	66	72	73	60	776
Vizsgálatot tett	Nyilvános tanuló	60	59	59	62	55	45	54	47	60	69	67	54	691
	Magántanuló	2	7	3	3	2	—	1	2	2	2	6	6	36
	Összesen	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727
A tanév végén	A vizsgálatot tett nyilvános és magántan. között ismétlő volt ...	—	4	—	7	—	1	1	3	2	—	1	2	21
Év-közben	Kimaradt	10	10	2	4	1	2	3	7	4	—	—	—	43
	Magántanulásra tért	—	4	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	7
	Meghalt	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
A tanév végén	Betegeskedett (osztályzatot nem kapott) ...	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	4
	b) A tanulók vallása.													
	Római katolikus	60	57	55	59	47	36	47	40	50	62	62	51	626
	Görög katolikus	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
	Görög keleti... ..	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	3	—	8
	Ágostai evangélikus	1	2	4	—	3	—	—	—	—	2	1	1	14
	Evang. református	1	3	2	2	2	2	4	—	4	4	4	1	29
	Unitárius	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Izraelita... ..	—	3	1	3	3	6	4	8	7	2	3	7	47	
	Összesen	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727

		I. A/	I. B/	II. A/	II. B/	III. A/	III. B/	IV. A/	IV. B/	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen			
		o s z t á l y															
c/ A tanulók anyanyelve.																	
	Magyar	62	66	62	62	57	42	55	47	60	71	71	58	713			
	Német	—	—	—	2	—	2	—	2	1	—	—	2	9			
	Román	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	2	—	5			
	Olasz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Tót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Szerb-horvát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Francia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Görög... ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	Összesen...	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727			
d/ A tanulók nyelvismereite.																	
	Csak magyarul beszél ...	46	42	31	35	38	16	21	27	28	43	40	24	391			
	Hányan tudtak magyarul	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727			
e/ A tanulók szüleinek polgári állása.																	
A t a n ú k s z ü l e i n ek p o l g á r i á ll á s a.	Öster- mező	{	Nagybirt. és bérlő	—	3	3	2	1	4	4	1	4	2	5	8	37	
			Kisbirt. és bérlő...	—	2	2	1	—	3	—	2	—	—	—	—	—	10
			Alkalmazott ...	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	4
	Iparos	{	Nagyiparos	—	1	1	—	1	1	1	2	2	3	6	4	22	
			Kisiparos	10	2	—	9	—	8	5	7	6	4	—	5	56	
			Alkalmazott	—	1	—	1	—	5	—	2	—	1	—	—	10	
	Keresk. és vállalk.	{	Nagykereskedő	—	2	2	1	1	2	1	2	4	5	4	—	24	
			Kiskereskedő ...	—	2	4	5	—	4	4	8	3	2	2	3	37	
			Alkalmazott	2	1	—	—	1	2	—	—	—	3	—	—	9	
	Tiszt- viselő	{	Köztisztviselő ...	—	10	22	15	24	8	15	7	7	21	10	12	151	
			Magán és társulati	10	6	12	3	—	—	6	4	8	4	4	3	60	
		Katona	—	3	1	1	1	—	1	1	3	2	3	—	16		
		Más értelmiségi (orvos, ügyvéd, tanár, tanító stb.)	18	22	10	8	15	6	15	9	14	14	18	12	161		
		Személyes szolgálatból élő (napszámos, szolgál)	12	6	7	9	2	2	1	2	6	2	4	1	48		
		Magánzó (nyugdíjas v. tőkéje jövedelméből élő)... ..	10	5	4	10	9	—	2	2	4	7	17	12	82		
	Összesen ...	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727			

	I. A/	I. B/	II. A/	II. B/	III. A/	III. B/	IV. A/	IV. B/	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y												
f/ A tanulók illetősége :													
α/ Helybeli (budapesti)...	59	44	41	54	48	37	48	47	55	68	50	43	594
β/ Megyebeli (Pest-Pilis-Solt-Kis-Kún várm.)...	—	6	6	4	2	5	3	1	1	—	3	2	33
γ/ Más vármegyebeli és pedig :													
Abauj-Torna vármegyei	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Alsó-Fehér vármegyei...	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Arad vármegyei... 7...	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Bács-Bodrog vármegyei 2-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Baranya vármegyei ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bars vármegyei ...	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Bereg vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Békés vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bihar vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borsod vármegyei. 4 ...	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Csanád vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Csik vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Csongrád vármegyei ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Esztergom vármegyei	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Fejér vármegyei ...	—	—	—	2	2	—	3	—	—	—	3	—	10
Gömör vármegyei	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	3
Győr vármegyei ...	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Hajdú vármegyei ...	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Háromszék vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Heves vármegyei...	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3
Hont vármegyei ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jász-N.-K.-Sz. várm. ...	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	7
Kolozs vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krassó-Szörény várm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Komárom vármegyei ...	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	4
Liptó vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maros-Torda vármegyei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Máramaros vármegyei	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Moson vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Küküllő várm....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nógrád vármegyei...	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Nyitra vármegyei	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	4
Pozsony vármegyei ...	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
Sáros vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Somogy vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Sopron vármegyei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

	I. A/	I. B/	II. A/	II. B/	III. A/	III. B/	IV. A/	IV. B/	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
	o s z t á l y												
Szabolcs vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Szatmár vármegyei ...	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Szepes vármegyei .../	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Székely-Udvarhely vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szilágy vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Temes vármegyei ...	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
Tolna vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torontál vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Turóc vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ung vármegyei ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vas vármegyei ...	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Verőce vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veszprém vármegyei...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3
Zala vármegyei ...	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	3	1	7
Zemplén vármegyei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Zólyom vármegyei...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fiumei /... ..	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
2) Más állambeli és pedig:													
Ausztriai	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
Boszniai... ..	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Oroszországi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerbiai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Romániai	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morvaországi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
<i>Egyenlő</i> Összesen ...	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727
g) A tanulók életkora:													
9. életévét betöltötte ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. " " ...	6	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
11. " " ...	48	30	34	23	1	—	—	—	—	—	—	—	136
12. " " ...	7	1	24	31	29	11	—	—	—	—	—	—	103
13. " " ...	1	—	4	10	25	26	5	17	—	—	—	—	88
14. " " ...	—	—	—	1	2	6	20	19	32	—	—	—	80
15. " " ...	—	—	—	—	—	1	23	11	26	14	—	—	75
16. " " ...	—	—	—	—	—	—	7	2	4	54	18	1	86
17. " " ...	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	37	22	62
18. " " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	16	23	40
19. " " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	11
20. " " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
21. " " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Több " " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Összesen	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727

		I. A'	I. B'	II. A'	II. B'	III. A'	III. B'	IV. A'	IV. B'	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen	
		o s z t á l y													
A tanév vége	h' A tanulók magy- viselete :														
	Jó... ..	18	31	40	38	40	34	30	27	43	39	52	49	441	
	Szabályszerű	37	28	19	24	15	11	24	20	17	30	15	15	255	
	Kevésbé szabályszerű	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
	Rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
A tanév vége	i' A fegyelmi esetek száma :														
	Osztálykönyvileg meg- rovatott... ..	4	3	3	—	6	—	1	4	7	3	—	—	31	
	Igazgatói megrovást kapott	—	—	—	—	1	—	2	2	1	—	1	1	8	
	Tanács folytán eltávo- lított... ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
A tanév folyamán	j' A tanulók egész- ségi állapota :														
	Betegségi eset volt	járványos... ..	4	7	5	—	6	1	1	3	11	3	—	3	47
		nem járv. / súlyos	—	12	3	2	3	2	1	7	13	2	4	—	49
		nem járv. / könnyű	39	49	163	121	152	103	92	115	68	86	80	53	1121
halállal végződő	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
A tanév folyamán	k' A tanulók mulasz- tása :														
	Igazolt órák	1291	1897	1659	1177	2107	1025	1647	1462	2161	1965	2110	1013	19534	
	Nem igazolt órák	24	—	—	14	1	3	—	—	1	3	—	—	46	
	A mulasztott órák száma	1315	1897	1659	1191	2108	1028	1647	1462	2162	1968	2110	1013	19580	
	Hány tanuló nem mu- lasztott	14	8	7	13	11	11	7	6	12	10	11	14	124	
Hány tanuló mulasztott igazolatlanul... ..	5	—	—	2	—	2	—	—	1	3	—	—	13		

24
38
62

II. A tanulók előmeneteléről.

		I. A/	I. B/	II. A/	II. B/	III. A/	III. B/	IV. A/	IV. B/	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
		o s z t á l y												
A t a n t a r t a s	a' A rendes tantárgyakat véve :													
	Minden tárgyból jeles ...	8	8	13	6	2	1	4	2	3	4	7	2	50
	Minden tárgyból legalább jó... ..	19	24	15	15	12	9	14	5	10	14	15	11	163
	Minden tárgyból legalább elégséges	20	24	31	33	31	26	31	24	33	48	44	43	398
	Egy tárgyból elégtelen	7	4	2	6	5	5	4	13	6	4	5	—	61
	Két tárgyból elégtelen ...	1	1	—	3	5	3	—	4	6	—	2	1	26
	Több tárgyból elégtelen	7	5	1	2	2	1	2	1	4	1	—	3	29
	Összesen ...	62	66	62	65	57	45	55	49	62	71	73	60	727
	b' A rendkívüli tárgyakat véve :													
	Eredményteljesen tanulták													
a francia nyelvet... ..	—	—	5	5	1	3	10	1	5	12	6	3	51	
a gyorsírást... ..	—	—	—	—	9	5	13	12	20	24	17	6	106	
a műéneket	7	—	2	10	9	5	3	5	4	5	11	8	69	
az egészségtant... ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	54	—	120	
c' A görögpótló tárgyakat tanulták	—	—	—	—	—	—	—	—	18	40	35	35	128	

III. Kimutatás az érettségi vizsgálatokról.

Az a), b), c), d) rovatok csakis az első ízben érettségizőkre vonatkoznak. Az e) rovat adatai az érettségit a tanév végén *sikerrel* befejező tanulókra vonatkoznak.*

A vizsgálat ideje	a)	b) Az írásbelin		c)	d) A szóbelin					e) Az érettségit végzett tanulók pályaválasztása																		
	Hányan jelentkeztek vizsgálatra?	Hány készítőre eldől-goztatást legálább elégséges eredményvel?	Hány utasított az írásbeli alapján ismételő vizsgálatra?	Összesen hány becsúztatott szóbelire?	Hány lett jelesen?	Hány jól?	Hány egyszerűen?	Hány utasított javítóvizsgálatra?	Hány utasított ismételő vizsgálatra a szóbeli alapján?	theologiai	filozófiai	jogi	orvosi	mérnöki	építész	gépész	vegyszer	gazdasági	erdészeti	bányászati	ipari	kereskedelmi	hivatalnok	katonai	művészi	diplomáciai		
					érett																							
Szeptember	23	20	3	20	—	7	12	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
December	9	7	2	7	—	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Május Jun.	54	51	—	54	7	16	27	4**	3	8	18	2	3	—	—	—	—	7	1	—	—	2	2	6	—	—	2	

* Szeptemberben javítóvizsgálatra jelentkezett: 65; decemberben: 30; júniusban: 3; a vizsgálatot sikerrel kiállotta szeptemberben: 51; decemberben: 29; júniusban: 3; kiegészítő vizsgálatra jelentkezett szeptemberben: 9; decemberben: 5; a vizsgálatot sikerrel kiállotta szeptemberben: 5; - decemberben: 1. ** 3 bukott a mennyiségéből, 1 a természetből.

AZ 1902—1903. ISKOLAÉV VÉGÉN ÉRETTSÉGI
VIZSGÁLATOT TETT TANULÓK NÉVSORA.

Jeleseu érettek :

BANNY TEOFIL	KAAS ALBERT BR.	WEINBERGER LEO
CZIKLAY ALADÁR	SOMOGYI ANTAL	ZBORAY FERENCZ
	WEBER LAJOS	

Jól érettek :

ALBERTI JÁNOS	HUSZÁK JÓZSEF	STRAUSZ VIAMOS
BOGISICH IMRE	KOGUTOWICZ KÁROLY	UGRON ANDRÁS
HAIDEKKEK GYŐZŐ	KOMARNICZKY GYULA	UNGER FERENCZ
HINTERSCHER KÁROLY	MADARAS JENŐ	UTASSY BÉLA
HRUBY EDE	NEUMANN BÉLA	ZORKÓCZY TIBOR
	RARITA BÉLA	

Érettek :

BAUDIS ARNOLD	MANDÁK ERNŐ	SERÉNYI JENŐ
BISICZ GYÖRGY	NÁVAY GÉZA	STAUB ALADÁR
ÉNÖRLI GYŐZŐ	OBERLE JÁNOS	SZENTKERESZTY BÉLA
FERETEHÁZY TIBOR	OLÁH ALADÁR	BÁRÓ
GABRIEL FERENCZ	PINTÉR MIKLÓS	SZÉNÁSY MIHÁLY
GRÖSSINGER SÁNDOR	PRUZSINSZKY JÓZSEF	TOMPA ANTAL
JOSIPOVICH KÁLMÁN	REICHL GYULA	UNGER TIBOR
N. KISS GÉZA	RUSZ IMRE	VAISZ ISTVÁN
MACHLUP KÁROLY	SCHOBER LAJOS	ZELNIK ISTVÁN
	SCHVARZL FERENCZ	

Összesen : 50.

*A javító és pótló érettségi vizsgálatok a jövő tanév elején a VII. ker.
állami főgymnasiunban lesznek.*

FIGYELMEZTETÉS.

A jövő 1903—1904. tanév *szeptember 1-én* veszi kezdetét. Erre a beiratások a július havi fölvétel alapján *szept. 1., 2., 3. d. e. 9—12. óráig* történnek. *Ezen időponton túl nincs fölvétel és beírás, sőt a kik ezen határidőre meg nem jelennek, a belépési jogosultságot és ezzel együtt a befizetett 15 K-nyi fölvételi díjat is elvesztik.* Az I. osztályba fölvétnek a tanulók július hó 1—3-áig. Személyes megjelenéssel az *iskolai bizonyítvány* és *keresztelőlevél* bemutatandó. A második osztálytól kezdve a beiratás alkalmával mindenki tartozik bemutatni újraoltási igazolványát. Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs. Augusztus 31-én tartatnak a *javitó-, pótló-vizsgálatok* d. e. 9-től d. u. 5-ig.

60-nál több tanuló egy osztályba nem vétetik föl.

A nem helyben lakó szülők vagy gyámok gyermekek vagy gyámoltjok fölvételekor alkalmas *helyttest* tartoznak nevezni, kire jogaikat és kötelezéseiket átruházzák, hogy a gondviselés alá helyezett tanulókra nézve a tanintézet fegyelmi s tanulmányi közléseit nevében elfogadhassa. A szülők vagy gyámok az e részben netán időközben történt változást személyesen vagy írásban tartoznak a gymnasiumi igazgató vagy osztályfőnök tudomására juttatni, míg másrészt a tanári kar jogában áll, ott, hol alapos oknál fogva a házi-felügyeletet elégtelennek vagy éppen károsnak tapasztalja, a tanártestületi határozat alapján követelni, hogy e felügyeletben észszerű változás létesse.

Ha valamely tanuló a Rendtartás I. pontjában megállapított beiratkozási idő (szept. 1., 2., 3.) után kéri magát fölvétni, a fölvétel iránt a beiratási idő utolsó napjától számítva nyolcz napig a késedelem indokainak tekintetbe vétele mellett az intézeti igazgató határoz; ha pedig a fölvétel iránti jelentkezés a beiratási határnaptól számítva egy hét után, de két hétnél nem később történik, a fölvételre az engedélyt a tankerületi főigazgató adja meg alapos indokolás nyomán. Minden később jelentkező tanuló

kérelmével utólagos fölvétel engedélyezése végett a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz utasítandó.

Az *első osztályba* az 1881: XXX. t.-cz. I. fej. 10. §-a szerint csak oly tanuló léphet, a ki kilencz évet betöltött és 12 évnél nem idősebb, mely körülmény keresztlevél, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. Tizenkét évnél idősebb fiú fölvétele iránt a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére nézve követelmény, hogy a népiskola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon és ezt iskolai bizonyítvánnyal vagy külön fölvételi vizsgálattal igazolja.

Ezenkívül tartozik minden tanuló orvos által kiállított bizonyítvánnyal igazolni, hogy a *himlőoltáson*, illetve újraoltáson (akár eredménnyel, akár a nélkül) átesett.

A gymnasiumi *V. osztályba* lépő tanuló szülője vagy gyámja köteles kijelenteni, vajjon fia vagy gyámoltja az 1890. évi XXX. t.-cz. értelmében a görög nyelvet, avagy az idézett t.-cz. által meghatározott más tárgyakat (t. i. magyar és görög irodalmi szemelvényeket, művelődés-történetet és szabadkézi rajzot) fogja-e tanulni.

Ha oly tanuló, ki már egy vagy több osztályban *görög nyelvet* tanult, akár más intézetből való átlépés esetén, akár ugyanazon intézet kebelében a görögöt helyettesítő tantárgyakban való oktatásra jelentkezik, az illető tantárgyakban amaz intézet megelőző osztályaiban elvégzett tananyagból fölvételi vizsgálatot tartozik tenni. Viszont a görög nyelv és irodalom illető tananyagából tartozik vizsgálatot tenni azon tanuló is, a ki aztán jelentkezik görög nyelv- és irodalomra, miután már egy vagy több osztályban a göröghelyettesítő tantárgyakat tanulta. (A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1890. 23.583. sz. a. kelt rendeletével kiadott «Középiszkolai Rendtartás» I. fej. 7. §.)

A *tandíj 72 korona*, lefizetése négy részletben történik, úgy-mint október 15., december 1., márczius és május 1-je körül. — A ki a tandíjat akkor le nem fizeti, a fönálló szabályrendelet értelmében az iskolából kitiltatik.

Az így kitiltott tanulónak, ha kitiltás után egy hét alatt a tandíjat lefizeti, újból való fölvételére nézve az igazgató határoz; egy héten túl terjedő mulasztás esetén az engedélyt fölvételre a tankerületi főigazgató adja meg, ha a késedelem alaposan indokoltatik (1895. július 29. 40,201. sz. a. kiadott szabályzat 15. §.). — *Tandíjmentességért* folyamodhatik oly tanuló, ki jó magaviselet mellett az előadott tantárgyakból legalább is több jeles és jó tan-

jegyét mutathat föl, mint elégségest. — *Tandijmentességét elveszti*, ha az első időszak, illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletről «rossz» vagy «kevésbé szabályszerű» érdemjegyet kap, vagy ha felsőbb osztályba való föllépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében «elégtelen» előmenetelt tanusított; a tandijmentességet elvesztik azok is, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt «elégtelen» érdemjegyük, több volt az «elégséges», mint a «jeles» és «jó» érdemjegyük. (Tandíjszabályzat, 1895. július 29. 40,201. sz.)

A tanévvégi *vizsgálatok* minden tanulóra kötelezők. Oly tanulók, kik egy vagy több tantárgyból vizsgálatot nem tesznek, a többi tantárgyból sem osztályoztatnak, vagy ha azokból már előbb osztályoztattak volna, ezen klasszifikációjuk megsemmisítetik (1885. évi 26,383. sz. s 1890. évi 33,753. számú miniszteri rendelet).

Oly tanulóknak, kik egy *tantárgyból nyertek elégtelen osztályzatot* s kiket a tanári kar képeseknek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolják mulasztásukat, megadja az engedélyt, hogy augusztus utolsó napjaiban (l. föntebb) javító vizsgálatra jelentkezzenek. Kik *két tantárgyból nyertek elégtelen tanjegyet*, azok a tankerületi kir. főigazgató úrhoz folyamodhatnak engedélyért, folyamodványaikat azonban a gymnasiumi igazgatóságnál július 2-ig tartoznak benyújtani. Javító-vizsgálatot a bukottak más intézetnél nem tehetnek.

Ki kettőnél *több tantárgyból nyert elégtelen osztályzatot*, a javító-vizsgálatra semmiesetre sem bocsátható (1883. évi XXX. t.-cz. 11. §. 2. pont).

Kelt Budapesten, 1903. június hó 29.

Kováts Antal
igazgató.